VÝROČNÍ ZPRÁVA

NÁRODNÍHO ÚSTAVU LIDOVÉ KULTURY

ZA ROK 2005

ISBN 80-86156-78-8

OBSAH:

I. ZÁKLADNÍ ÚDAJE O ZPRACOVATELI …….. 4

A. Zpracovatel – Národní ústav lidové kultury
B. Způsob zřízení
C. Organizační struktura
D. Základní personální údaje
E. Údaje o majetku
F. Údaje o rozpočtu příjmů a výdajů
G. Hodnocení a analýza údajů
H. Údaje o hlavních skupinách příjemců služeb
I. Odkazy na informace o organizaci zveřejněné jiným způsobem

II. ČINNOST NÁRODNÍHO ÚSTAVU LIDOVÉ KUTLURY V ROCE 2005

A. OCHRANA NEHMOTNÉHO KULTURNÍHO DĚDICTVÍ ……...…… 25

A. I. Koncepce účinnější péče o tradiční lidovou kulturu v ČR
B. II. Mistrovská díla ústního a nemateriálního dědictví lidstva
A. II. Nositelé tradice lidového řemesla

B. ÚKOLY VÝZKUMU A VÝVOJE……...…… 35

I. Identifikace, dokumentace a prezentace projevů lidové kultury
II. Proměny folkloru a folklorního hnutí

C. ÚKOLY HLAVNÍ ČINNOSTI …… 58

C. I. Dokumentace, archivace, knihovna
C. II. Vzdělávací a vydavatelská činnost
C. III. Spolupráce se zahraničními a domácími institucemi
C. IV. Pořadatelská činnost
C. V. Péče o sbírky a výstavní činnost
C. VI. Péče o památky a údržba areálů
C. VII. Informační systém

D. PŘÍLOHY ……...…… 87

- Přehled poradních orgánů
- Shrnutí bibliografie 2005
- Nabídka publikací, časopisů, videokazet, CD
- Rozvaha (bilance), výkaz zisku a ztráty

I. ZÁKLADNÍ ÚDAJE O ZPRACOVATELI

A. ZPRACOVATEL

Zpracovatel	Národní ústav lidové kultury
Adresa sídla	Zámek č. 672, 696 62 Strážnice
IČO	00094927
Poštovní adresa	Národní ústav lidové kultury Zámek č. 672, 696 62 Strážnice
Telefonní spojení	+ 420 518 306 611
Faxové spojení	+ 420 518 306 615
Elektronická pošta	info@nulk.cz
Internetové stránky	www.nulk.cz ,www.lidovaremesla.cz ,www.cioff.cz

Činnost pro veřejnost - veřejnosti přístupny:
- Muzeum vesnice jihovýchodní Moravy - skanzen, dále výstavy a expozice v objektu zámku od 1. 5. do 31. 10., kromě pondělí, období - květen, červen, září, říjen 9,00 hod. - 16,00 hod., červenec a srpen 9,00 hod. - 17,00 hod.
- knihovna,
- badatelská činnost – studovna archivu, sbírky,
- publikační činnost,
- pořadatelská činnost – Mezinárodní folklorní festival, Dětská Strážnice, pořady v Muzeu vesnice jihovýchodní Moravy, spolupráce ve Strážnici a jinde v ČR.

B. ZPŮSOB ZŘÍZENÍ, ZŘIZOVATEL

Způsob zřízení NÚLK:
Opatření Ministerstva kultury České republiky č. j. 7 253/94 ze dne 30. 5. 1994, ve znění č. j. 9 736/98, č. j. 983/2000, č. j. 10 942/2001, č. j. 18 823/2003 - Zřizovací listina - podle § 31 zákona č. 576/1990 Sb. o pravidlech hospodaření s rozpočtovými prostředky České republiky a obcí v České republice
Zřizovatel:
Ministerstvo kultury, Maltézské nám. 471/1, 118 11 Praha 1 (dále jen MK).

C. ORGANIZAČNÍ STRUKTURA NÁRODNÍHO ÚSTAVU LIDOVÉ KULTURY (dále jen NÚLK) k 31. 12. 2005

Právní postavení a základní úkoly - NÚLK se sídlem ve Strážnici je samostatný právní subjekt, je příspěvkovou organizací Ministerstva kultury ČR a vykonává

svou činnost v rozsahu vymezeném Zřizovací listinou na celém území České republiky.

Stručný přehled hlavních činností

Národní ústav lidové kultury je zřízen za účelem:

- shromažďování, uchovávání a odborného zpracování dokladů o tradiční lidové kultuře a folkloru,
- provádění výzkumu nehmotného i hmotného kulturního dědictví v oboru tradiční lidová kultura a folklor,
- odborné správy, ošetřování, ochrany, bezpečného uchování a zveřejňování sbírek hmotných dokladů k dějinám vývoje kultury, zejména lidové kultury,
- organizování folklorních a vzdělávacích akcí, včetně pořádání Mezinárodního folklorního festivalu Strážnice,
- aktivní účasti v mezinárodních aktivitách v oblasti lidové kultury a folkloru, především ve smyslu naplňování rezoluce 25. generální konference UNESCO z roku 1989 „Doporučení k ochraně tradiční a lidové kultury a fokloru“,
- je sídlem České národní sekce CIOFF (Mezinárodní rada pořadatelů festivalů folkloru a lidového umění se statutem konzultanta UNESCO) a zabezpečuje činnost této sekce,
- poskytování poradenských a informačních služeb a zabezpečování odborných dokumentačních služeb pro všechny druhy folklorních aktivit v České republice,
- zveřejňování výsledků své činnosti v publikacích a časopisech, které sám vydává i jiných vydavatelů v České republice a v zahraničí,
- poskytování dalších kulturních, propagačních, rekreačních a obchodních služeb návštěvníkům a organizacím, které podporují poslání NÚLK a nemohou být předmětem soutěže,
- zajišťování souboru dalších služeb a podnikatelských činností jako svou vedlejší činnost, navazujících na základní poslání a provoz objektu, ve kterém sídlí, za úplatu, za předpokladu, že plní hlavní úkoly stanovené ministerstvem,
- NÚLK je pověřen funkcí národního odborného pracoviště, které vykonává informační, vzdělávací a metodologické služby pro dokumentaci tradiční lidové kultury a pro péči o ni, pro pořádání specializovaných školení pro dobrovolné i profesionální pracovníky v tomto oboru, zejména ve vztahu k pověřeným odborným pracovištím, která vykonávají obdobné služby v regionech.

Hlavní zásady řízení a organizace

Činnost NÚLK je organizována na principu nedílné pravomoci ředitele a delegované odborné i hospodářské samostatnosti vedoucích nižších organizačních jednotek. V souladu se Zřizovací listinou a rozsahem zabezpečovaných činností se NÚLK člení na útvary. Z důvodu průhlednosti vztahů uvnitř NÚLK a pro zjednodušení administrativy je řízení NÚLK dvoustupňové. Vedení tvoří ředitel, jeho zástupce a vedoucí útvaru ředitele, útvaru hmotného kulturního dědictví, útvaru nehmotného kulturního dědictví, ekonomického útvaru a útvaru správy areálů.

Plán pracovních úkolů je stanoven ročním plánem činnosti, který je sestaven na základě návrhů Rady ředitele, odborných poradních sborů a iniciativy pracovníků NÚLK tak, aby jednotlivé úkoly byly v souladu se Zřizovací listinou NÚLK. Za plnění úkolů odpovídá ředitel. Vedoucí útvarů odpovídají za efektivní, hospodárné a účelné plnění úkolů NÚLK v rozsahu delegovaných pravomocí. Každého vedoucího zastupuje v určeném rozsahu práv a povinností jím pověřený zástupce. Statutárním zástupcem ředitele NÚLK je samostatný odborný pracovník v oboru národopis.

Kontrola plnění úkolů je nedílnou součástí řídící práce. Vedoucí útvarů jsou povinni v souladu se Zákonem o finanční kontrole zavést účinný systém kontroly, vést přehled o vyřizování korespondence a o hospodaření s přidělenými finančními prostředky. Pro plnění vybraných úkolů mohou být po dohodě s ředitelem někteří pracovníci pověřeni organizováním a kontrolou práce jiných zaměstnanců, aniž by vedli útvar, do kterého jsou zařazeni. Vedoucí útvarů odpovídají za dodržování právních předpisů. Konání porad svých útvarů oznamují řediteli, jemuž předkládají i zápisy o přijatých závěrech.

Organizační struktura

1. Ředitel - je statutárním orgánem NÚLK a je jmenován a odvoláván ministrem kultury ČR. Odpovídá za činnost NÚLK, uzavírá pracovně právní vztahy se všemi pracovníky, ustanovuje a odvolává svého zástupce a ostatní vedoucí pracovníky, ukládá jim úkoly a kontroluje jejich plnění. V souladu s posláním NÚLK navazuje spolupráci s obdobnými pracovišti v ČR i v zahraničí, s orgány státní správy, samosprávy, s představiteli sdružení a spolků, se zástupci sdělovacích prostředků, se zahraničními institucemi i jednotlivci. K plnění úkolů NÚLK zřizuje stálé i dočasné poradní orgány (např. Ředitelskou radu, Programovou radu MFF, Senát Programové rady MFF, Výbor MFF, Hodnotící komisi MFF, Programovou radu Dětské Strážnice, Výbor Dětské Strážnice, Redakční radu Národopisné revue, Redakční radu projektu Lidová řemesla a lidová umělecká výroba v ČR, Redakční radu projektu Lidové tance v Čechách,

na Moravě a ve Slezsku aj.). Ředitel je ze své funkce prezidentem Mezinárodního folklorního festivalu, který z pověření ministerstva kultury NÚLK každoročně pořádá.

2. Zástupce ředitele - statutárním zástupcem ředitele je samostatný odborný pracovník v oboru národopis. V rozsahu svého pověření zastupuje ředitele v řízení organizace a podílí se na manažerské činnosti. Zajišťuje prezentaci NÚLK, podává oficiální zprávy a stanoviska vedení NÚLK. Na úrovni vedení NÚLK zabezpečuje kontakty s odbornými pracovišti a institucemi, médii u nás i v zahraničí, zejména v otázkách public relations. Zastupuje NÚLK v mezinárodních organizacích, zejména CIOFF, IOV aj. Zvláště se podílí na udržování vztahů a spolupráce mezi Českou národní sekcí CIOFF a jinými národními sekcemi. Podílí se na výzkumných a dokumentačních úkolech a projektech NÚLK, zejména řeší závažné a složité úkoly výzkumu tradic lidové kultury a zpracovává je pro dokumentační a publikační účely.

3. Útvar ředitele - vedoucím útvaru je samostatný odborný pracovník. Útvar eviduje, sleduje a kontroluje plnění úkolů, vede spisovou evidenci a osobní agendu NÚLK, zajišťuje vnější kontakty na úrovni ředitele, sleduje dodržování lhůt a kontroluje správnost předkládání výstupních materiálů, zabezpečuje vzájemnou informovanost pracovníků jednotlivých útvarů, připravuje podklady pro jednání poradních sborů ředitele, zejména Rady ředitele. Útvar ředitele také zabezpečuje BOZP, PO, vnitřní kontrolu, úklid, správu objektu zámku, ostrahu budovy zámku a areálu, osobní dopravu, úkoly podatelny a odpovídající organizační a společenské záležitosti, právnické a manažerské úkoly.

4. Útvar hmotného kulturního dědictví - vedoucím útvaru je samostatný odborný pracovník v oboru národopis a pracovní tým útvaru tvoří odborní pracovníci pro výzkumnou, dokumentační, ediční a archivní činnost, dále odborní pracovníci pro sbírkotvornou a dokumentační činnost, průvodci v muzeu vesnice a budově zámku, dále pracovníci konzervačního pracoviště. Jejich úkolem je shromažďovat a odborně zpracovávat doklady o tradiční lidové kultuře hmotné a o její funkci v soudobé společnosti na území České republiky. Útvar spravuje sbírkový fond, v rozsahu jeho fondů poskytuje poradenské a badatelské služby. Útvar ve své činnosti prosazuje a aktivně zabezpečuje projekt „Nositelé tradice“, který vychází z příslušného dokumentu UNESCO. Útvar přispívá k plnění Koncepce účinnější péče o tradiční lidovou kulturu, zabezpečuje projekty výzkumu a vývoje, zejména projekt „Lidová řemesla a lidová umělecká výroba v ČR“, také se podílí na dalších úkolech výzkumu a vývoje. Útvar odpovídá z odborného hlediska za

činnost v MVJVM. Podílí se na výzkumné a dokumentační činnosti NÚLK, zejména pokud se týká dokladů lidové kultury hmotné, pořádá výstavy z oboru národopisu, navrhuje řediteli složení poradního sboru pro sbírkotvornou činnost, poradního sboru pro MVJVM, zabezpečuje a řídí jejich jednání. Útvar zajišťuje komplexní správu sbírkového fondu, odpovídá za jeho evidenci. Odpovídá a zabezpečuje konzervátorské a restaurátorské práce jak sbírkových předmětů, tak i objektů v MVJVM, vede dokumentaci konzervátorských zásahů jednotlivých sbírek i jednotlivých objektů MVJVM. Zabezpečuje a řídí činnost průvodců ve všech objektech NÚLK, odpovídá za jejich přípravu a školení.

5. Útvar nehmotného kulturního dědictví - vedoucím útvaru je samostatný odborný pracovník v oboru národopis a pracovní tým útvaru tvoří odborní pracovníci pro výzkumnou, dokumentační, archivní, ediční, propagační a odborně poradenskou činnost. Jejich úkolem je shromažďovat a odborně zpracovávat doklady o nehmotných částech tradiční lidové kultury a o jejich funkcích v soudobé společnosti na území České republiky, budovat a spravovat odbornou knihovnu, odpovídající počítačovou databázi, vydávat časopis Národopisná revue a další tisky. Útvar ve své činnosti prosazuje a aktivně zabezpečuje projekt UNESCO „Mistrovská díla nemateriálního a ústního dědictví lidstva“ a přispívá k plnění „Koncepce účinnější péče o tradiční lidovou kulturu v ČR“ v duchu příslušných dokumentů UNESCO. Útvar připravuje a odborně i organizačně zabezpečuje specifické kulturní a vzdělávací akce, zejména MFF, Dětskou Strážnici a Školu folklorních tradic. Podporuje rozvoj uměleckých aktivit, které vycházejí z tradic lidové kultury, při vytváření nabídky odborného poradenství v oboru folklorních aktivit pružně reaguje na potřeby praxe a zabezpečuje odbornou dokumentaci folklorních festivalů v ČR i v zahraničí. Útvar zabezpečuje plnění úkolů výzkumu a vývoje, zejména projektu „Lidové tance v Čechách, na Moravě a ve Slezsku“, jakož i dalších projektů ústavu. Podílí se na pořádání výstav z oboru národopisu, navrhuje řediteli složení různých poradních sborů, zabezpečuje a řídí jejich jednání.

6. Ekonomický útvar - vedoucí útvaru je samostatný odborný pracovník v oboru ekonomie. Pracovní tým útvaru tvoří odborní pracovníci z oboru ekonomie. Útvar zajišťuje komplexně účetnictví NÚLK. Postupuje v souladu se zákonem o účetnictví. Z účetní evidence následně provádí rozbory, které slouží pro finanční řízení a další vývoj organizace. Nedílnou součástí je hospodaření s FKSP. Do praxe zavádí novely právních předpisů v oboru své působnosti. Předkládá návrhy na tvorbu cen. Ve spolupráci s vedoucími útvarů zpracovává roční ekonomické plány a rozpočty. Úzce spolupracuje s ekonomickým odborem MK. Sleduje

hospodaření jednotlivých útvarů, odhaluje rezervy a nedostatky, dbá na dodržování hospodárnosti a účelné a efektivní nakládání s finančními prostředky a majetkem. Sestavuje statistické výkazy a hlášení. Zajišťuje zpracování a výplatu zejména mezd, autorských honorářů, dohod o provedení práce a dohod o pracovní činnosti, nemocenských dávek. Plní povinnosti, vyplývající z právních norem v oblasti zdravotního a sociálního pojištění. Zajišťuje komplexně pokladní činnost organizace, chod pokladny pro návštěvníky a finanční službu při kulturních akcích. Zajišťuje potřebné ekonomicko-manažerské činnosti. Vede sklad výrobků a zboží, zajišťuje jejich distribuci. Zabezpečuje evidenci majetku NÚLK účetně vedeného dle dokladů, případně na základě podkladů a požadavků ostatních útvarů, ve spolupráci s inventarizační komisí provádí inventarizaci majetku a závazků NÚLK.

7. Útvar správy areálu - vedoucím útvaru je samostatný odborný pracovník. Pracovní tým útvaru tvoří stavební technik a techničtí pracovníci - údržbáři. Útvar zajišťuje komplexně výkon technické správy areálu NÚLK, včetně přípravy a realizace údržbářských a investičních prací na nemovitých památkách a na všech ostatních objektech NÚLK. Zabezpečuje projektovou dokumentaci investičních a neinvestičních stavebně údržbářských prací, vlastními silami i dodavatelsky. Pečuje o veřejnou zeleň v památkově chráněném parku, sady, vinici, o svěřený strojový park a inženýrské sítě. Údržbu a zásahy do objektů MVJVM provádí po dohodě s útvarem hmotného kulturního dědictví. Útvar zajišťuje technickou dokumentaci nemovitého majetku NÚLK, zpracovává podklady pro jednání s dodavateli stavebních prací, zajišťuje stavební dozor a připravuje podklady pro pronájem nebytových prostor v areálech NÚLK. Zabezpečuje technický provoz kulturních akcí NÚLK, zejména MFF.

Personální obsazení útvarů v roce 2005

Ředitel	1,0	PhDr. Jan Krist
kurátor sbír. a mobil. fondů, zást. řed.	1,0	PhDr. Vlasta Ondrušová
bezpečnostní referent	0,1	Bohuslav Hořák
kontrolor (dohoda o prac. činnosti)		Ludmila Horehleďová
	2,1	

Útvar ředitele

pracovník tech.ekon. rozvoje, ved. útvaru	1,0	Marie Čadílková
technický pracovník	0,9	Bohuslav Hořák
vrátný	0,5	Jan Baňař
vrátný	0,5	Josef Brožovič

vrátný	0,5	Jan Vajčner
vrátný	0,5	Jaroslav Vajčner
vrátná	0.35	Ludmila Krausová
vrátná	0,35	Blažena Baňařová
vrátná	0,35	Anna Loutchanová
uklízečka	1,0	Irena Příkazká
uklízečka	1,0	Marie Zatloukalová
	6,95	

Útvar hmotného kulturního dědictví

kurátor sbír.a mobil. fondů, ved.útvaru	1,0	Mgr. Martin Šimša
kurátor sbír.a mobiliárních fondů	1,0	Mgr.Petra Kalábová
výzkumný a vývojový pracovník	1,0	*
dokumentátor, průvodce (5. 8. návrat z RD)	1,0	Anna Vajčnerová
průvodce	0,5	Eva Rýpalová
konzervátor	1,0	Ing. Ant. Horehleď
konzervátor	1,0	Pavel Žák
konzervátor (do 30. 9. 2005)	1,0	Emilie Ferenčíková
	7,5	

* Dagmar Vojtíšková (1. 5. - 31. 10. 2005)
* Veronika Kostková (11. 5. – 31. 7. 2005)
* Lukáš Kolacia (1. 8. – 31. 12. 2005)

Útvar nehmotného kulturního dědictví

kurátor sbír. a mobil. fondů, ved. útvaru	1,0	Mgr. Jan Blahůšek
archivář, dokumentátor	1,0	Mgr. Michal Škopík
dokumentátor (úvaz. 0,4)	1,0	Mgr. Magdalena Petříková
tajemník uměl. provozu, produkční, program. a kult. vých. pracovník, dokumentátor	1,0	Ludmila Horehleďová
dokumentátor, knihovník	1,0	Věra Chalupová
(nemoc, odchod na MD), zástup		Ivona Marková
dokumentátor, tech. redaktor (úvaz. 0,7),	1,0	Anna Grombířová
(20. 5. – 31. 12 2005, úvaz. 0,4)		PhDr. Martina Pavlicová, CSc.
dokumentátor, správce operačních inf. a komunikačních technologií (0,5+0,5)	1,0	David Rájecký
dokumentátor	0,5	Eva Rýpalová
dokumentátor (propagační referent)	1,0	Vojtěch Ducháček
	8,5	

Ekonomický útvar

pracovník tech.ekon. rozvoje, ved. útvaru	1,0	Eva Koudelová
účetní	1,0	Bc. Alena Zezulová
mzdová účetní	1,0	Marie Špirudová

účetní	1,0	Jana Štípská
pokladní	0,35	Ludmila Krausová
pokladní	0,35	Blažena Baňařová
pokladní	0,35	Anna Loutchanová
	5,05	

Útvar správy areálu

investiční a technický pracovník, ved. útvaru	1,0	Marie Hudečková
technický pracovník	1,0	Stanislav Lovecký
zedník, údržbář	1,0	Luděk Baňař
zahradník, údržbář	1,0	Petr Stanislav
zahradník, údržbář	0.5	Jaroslav Kolaja
zahradník, údržbář	1,0	Anna Janasová
zahradník, údržbář	1,0	Marie Blatová
tesař, údržbář	1,0	Radek Andrýsek
traktorista, údržbář (do 30. 11.)	1,0	Jan Adamec
traktorista, údržbář	1,0	František Čech
provozní elektrikář, údržbář	1,0	Karel Vávra
provozní elektrikář, údržbář	1,0	Josef Matyáš
instalatér, údržbář	1,0	Jiří Můčka
zahradník, údržbář (15. 4. – 12. 9.)	0,5	Zdeněk Jamný
	13,0	

CELKEM 43,1

Nad limit pracovníků NÚLK:

II. Výzkum a vývoj

Výzkumný a vývojový pracovník		1,0	PhDr. Josef Jančář, CSc.
Dokumentátor		1,0	Marie Káčerová
Dokumentátor	(úvaz. 0,5)	1,0	Mgr. Jan Miroslav Krist
	(úvaz. 0,5)		Milan Zelinka

III. Koncepce účinnější péče o tradiční lidovou kulturu

Výzkumný a vývojový pracovník	1,0	*
Informační technik	1,0	Zdeněk Bobčík
Dokumentátor	1,0	Dominika Kalichová

* Mgr. Danka Mekelová (do 31. 5. 2005)
* Jana Lešťanská (14. 9. – 31. 12. 2005, úvazek 0,45)
* PhDr. Helena Bočková (3. 10. – 31. 12. 2005, (úvazek 0,7)

Celkem :	skutečnost	48,2 pracovníků
	plán	49,1 pracovníků

D. ZÁKLADNÍ PERSONÁLNÍ ÚDAJE

1. Členění zaměstnanců NÚLK podle věku a pohlaví – stav k 31. 12. 2005

Věk	**muži**	**ženy**	**celkem**	**%**
do 20 let	0	0	0	0
21 – 30	3	5	8	15,10
31 – 40	5	2	7	13,20
41 – 50	4	10	14	26,40
51 – 60	9	8	17	32,10
61 let a více	6	1	7	13,20
Celkem	27	26	53	100,0
%	50,95	49,05	100,0	

2. Členění zaměstnanců NÚLK podle vzdělání a pohlaví – stav k 31. 12. 2005

dosažené vzdělání	**muži**	**ženy**	**celkem**	**%**
Základní	0	0	0	0
Vyučen	0	0	0	0
střední odborné	11	3	14	26,42
úplné střední	1	2	3	5,66
úplné střední odborné	8	15	23	42,39
vyšší odborné	0	0	0	0
Vysokoškolské	7	6	13	24,53
Celkem	27	26	53	100,0

3. Celkový údaj o průměrných platech NÚLK k 31. 12. 2005

	celkem
průměrný hrubý měsíční plat	16.092,- Kč

4. Celkový údaj o vzniku a skončení pracovních a služebních poměrů zaměstnanců NÚLK v roce 2005

	počet
nástupy	11
odchody	10

5. Trvání pracovního a služebního poměru zaměstnanců NÚLK – stav k 31. 12. 2005

doba trvání	počet	%
do 5 let	18	33,96
do 10 let	9	16,98
do 15 let	11	20,76
do 20 let	6	11,32
nad 20 let	9	16,98
celkem	53	100,0

6. Jazykové znalosti zaměstnanců – v NÚLK nejsou stanoveny kvalifikační požadavky standardizovaných jazykových zkoušek.

E. ÚDAJE O MAJETKU

- NÚLK postupoval v roce 2005 při vedení účetnictví podle zákona č. 563/1991 Sb. o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, podle vyhlášky č. 505/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou územními samosprávnými celky, příspěvkovými organizacemi, státními fondy a organizačními složkami státu a podle Českých účetních standardů pro účetní jednotky, které účtují podle vyhlášky č. 505/2002 Sb. ve znění pozdějších předpisů, jejichž účinnost je od 1. 1. 2004.
- **Oceňování zásob** - veškeré nákupy potřebné pro zajištění hlavní činnosti jsou v průběhu roku účtovány přímo do spotřeby. V roce 1992 došlo k velké reorganizaci, kdy místo skladníka i zásobovače bylo zrušeno. Na účtu 112 – materiálové zásoby je veden pouze zůstatek zásob, který se nedá spotřebovat a

má proto minimální pohyb. Organizace měla snahu opakovaně tyto zásoby prodat, avšak bez výsledku. Jedná se o nepoužitelné zásoby, staré i více než 20 let. Největší podíl z celkové částky 41.474,08 Kč, tvoří 196 ks pilových listů v hodnotě 23.167,20 Kč. Zásoby vytvořené hlavní činností jsou tvořeny zejména výrobky, které jsou určeny k prodeji. Při pořizování výrobků se náklady vedou na účtu 121, při dokončení se převádí v kusech na účet 123 v pořizovací hodnotě. Výše stavu zásob výrobků je zapříčiněna zejména rozsahem hlavní činnosti.

- **Evidence majetku** - majetek je veden v pořizovacích cenách a je rozdělen dle hodnoty následovně:

a) Dlouhodobý nehmotný majetek (účet 018) - hodnota majetku 1,00 – 60.000,00 Kč. Nehmotný majetek s vyšší hodnotou organizace nevlastní.

b) Dlouhodobý hmotný majetek (účet 031 - pozemky, účet 021 - budovy a stavby, účet 022 - samostatné movité věci a soubory movitých věcí, účet 025 - pěstitelské celky trvalých porostů) - hodnota 40.001,00 Kč a více,

- drobný dlouhodobý hmotný majetek (účet 028) - hodnota 3.000,00 – 40.000,00 Kč,
- podrozvahová evidence (účet 974) - hodnota 1,00 - 3.000,00 Kč.
- **Odpisování dlouhodobého hmotného majetku** – dlouhodobý hmotný majetek, jehož hodnota je 40.001,00 Kč a více, je odpisován rovnoměrně v souladu se Zákonem o daních z příjmů č. 586/1992 Sb. ve znění pozdějších předpisů. Při zařazení majetku do evidence a stanovení doby životnosti, odpisuje NÚLK majetek po celou dobu užívání. Při změně zákona nemění ani dobu užívání ani procenta. Je to zejména z důvodu finančních. Neodepisuje pozemky, pěstitelské celky trvalých porostů (vinice v areálu MVJVM – součást prohlídkové trasy) a památky. Drobný dlouhodobý hmotný majetek do hodnoty 40.000,00 Kč je odepisován 100 % při pořízení.

<u>Podrozvahové účty</u>

971 - osobní účty pracovníků pro potřeby FKSP,
974 - dlouhodobý majetek v hodnotě 1,00 Kč – 3.000,00 Kč,
977 - metodický materiál,
982 - evidence pohledávek, splatných k 31. 12. 1994,
983 - přehled o komisním prodeji výrobků,
985 - tiskopisy (vstupenky pro návštěvnickou sezónu a kulturní akce, příjmové a výdajové doklady, stvrzenky, aj.),
986 - služební platební karta (PhDr. J. Krist),
987 - přehled registrovaných ochranných známek NÚLK,
989 - licence evid. lidových výrobců, spojených s úkolem „Nositelé tradice“,
990 - valutová pokladna (podle měn).

F. ÚDAJE O ROZPOČTU PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ

NÚLK neměl v roce 2005 kromě limitu mzdových prostředků stanoveny jiné závazné ukazatele. Údaje o příjmech a výdajích jsou obsaženy v příloze výroční zprávy: Rozvaha (bilance) a Výkaz zisku a ztráty

G. HODNOCENÍ A ANALÝZA ÚDAJŮ

Ministerstvem kultury byl schváleným rozpočtem na rok 2005 přidělen příspěvek na činnost ve výši 19,919 tis. Kč. V průběhu roku 2005 bylo provedeno celkem 12 úprav schváleného rozpočtu, z toho 9 úprav schváleného rozpisu rozpočtu, kterými byl navýšen příspěvek na provoz i dotace na investice. Opatřeními č. 1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9 byl upraven rozpočet neinvestičních prostředků takto:

- úprava osobních nákladů na zabezpečení dopadu vyplývajícího ze zvýšených platových tarifů, platných od 1. 1. 2005 u vybraných skupin zaměstnanců 356.000 Kč
- úkoly výzkumu a vývoje – institucionální prostředky, 4,502.000 Kč
  uvolnění finančních prostředků z rezervního fondu MK ČR 10.000 Kč
- Koncepce účinnější péče o tradiční lidovou kulturu v roce 2005 1,000.000 Kč
- Program záchrany architektonického dědictví – areál zámku č.p. 672, Purkrábka 1,500.000 Kč
- Pracovní porada zemí střední a východní Evropy k problematice ochrany nehmotného kulturního dědictví 260.000 Kč
- Koncepce účinnější péče o tradiční lidovou kulturu v roce 2005 – navýšení 200.000 Kč
- Koncepce účinnější péče o tradiční lidovou kulturu v roce 2005 – navýšení 300.000 Kč
- úprava osobních nákladů – zabezpečení dopadu vyplývajícího ze změny odměňování vybrané skupiny zaměstnanců podle nařízení vlády č. 213/2005 Sb. 96.000 Kč

Neinvestiční příspěvek na činnost NÚLK po úpravách činil celkem 28,143.000 Kč

Všechny účelově poskytnuté příspěvky byly využity na daný úkol v plné výši.

Úpravou č. 2 schváleného rozpočtu byly kromě neinvestičních prostředků přiděleny investice ve výši 200 tis. Kč na výzkumný záměr „Proměny tradiční lidové kultury a její vazby na hmotné i nehmotné kulturní dědictví lidstva“.

Z investičních prostředků byl zakoupen PC pro střih videozáznamu s příslušenstvím.

Úpravami schváleného rozpisu rozpočtu na rok 2005 č. 10, 11, 12 byly upraveny jednotlivé položky rozpočtu bez navýšení finančního příspěvku.

Kromě neinvestičního příspěvku od zřizovatele bylo použito na dosažení výsledku hospodaření příjmů z hlavní činnosti v celkové výši 4,117.488,51 Kč. Velký podíl na tržbách měl úspěšný 60. ročník Mezinárodního folklorního festivalu. Z důvodu dosažení vyšších vlastních příjmů - fondy NÚLK v roce 2005 jako doplňkové zdroje rozpočtu nebyly použity.

Vlastní příjmy NÚLK celkem		***4,117.488,51 Kč***
z toho:		
- tržby za prodej vlastních výrobků		225.961,00 Kč
- příjmů ze vstupného		2,268.385,00 Kč
z toho: MVJVM	661.785 Kč	
budova zámku	107.080 Kč	
MFF	1,499.520 Kč	
- pronájmy movitého a nemovitého majetku		697.249,00 Kč
- ostatní		925.893,51Kč
Příjmy celkem		***32,260.488,51Kč***
Náklady celkem		***32,257.225,62Kč***

Úpravou č. 6 schváleného rozpisu rozpočtu na rok 2005 byly poskytnuty investiční prostředky v rámci programu ISPROFIN 434313 – Integrovaný systém ochrany movitého kulturního dědictví – preventivní ochrana před nepříznivými vlivy 445.000 Kč

Přidělené investiční prostředky v roce 2005 činily celkem 665.000Kč.
Použití investičních prostředků bylo v souladu s určeným účelem.

Z vlastních zdrojů, tj. z fondu reprodukce majetku – účet 916, byl pořízen a uveden do provozu dlouhodobý majetek v hodnotě 1,394.409,- Kč.
Z toho:

- regálový systém depozitář obrazů (496.050 + 212.000 – čerpáno v r.2004)	496.050,00 Kč
- doplatek na pořízení PC pro střih videozáznamu	1.218,00 Kč

(201.218,00 Kč – 200.000,00 Kč dotace)

- rekonstrukce části el. instalace objektu zámku	167.935,00 Kč
- rekonstrukce části el. instalace objektu zámku	520.743,00 Kč
- rozšíření počítačové sítě v objektu zámku	208.463,00 Kč

Rozbor zaměstnanosti a čerpání mzdových prostředků

Počet pracovníků NÚLK v roce 2005 celkem		48,2
z toho	- hlavní činnost	42,5
	- výzkum a vývoj	3
	- Koncepce účinnější péče o tradiční lidovou kulturu	2,7

Závazným ukazatelem rozpočtu bylo nepřekročení limitu mzdových prostředků. Tento ukazatel po úpravách rozpisu rozpočtu byl dodržen. NÚLK se v posledních letech stále více potýká se stanoveným limitem počtu pracovníků z důvodu nárůstu úkolů (Koncepce účinnější péče o tradiční lidovou kulturu v ČR, Mistrovská díla ústního a nemateriálního dědictví lidstva, aj.), na které nemá dostatečné personální zabezpečení. Ustanovení zákona o zaměstnávání občanů se změněnou pracovní schopností je plněno.

Čerpání finančních prostředků na platy zaměstnanců NÚLK a ostatní osobní náklady v roce 2005:

prostředky na platy	9,307.892,00 Kč
ostatní osobní náklady	958.763,00 Kč
mzdové prostředky celkem	10,266.655,00 Kč

Průměrná měsíční mzda	16.092,00 Kč

Kontrolní činnost

- Vnitropodniková kontrola byla zabezpečována pracovním úvazkem 0,1 na dohodu o pracovní činnosti a podle plánu. Zaměřena byla na kontrolu nákupu, evidenci, uložení a likvidaci chemicky škodlivých látek v r. 2005, kontrolu nákladů spojených s činností poradních orgánů ředitele za období 2004 – 2005, kontrolu správnosti zadávání veřejných zakázek za období 2000 – 2005 a kontrolu úplnosti a správnosti evidence přírůstků fotoarchivu za období 2002 – 2005. Vnitropodnikovou kontrolou nebyly shledány žádné nedostatky, které by ovlivnily hospodaření organizace.
- Vnější kontroly nebyly provedeny.
- Na podzim 2005 byl zadán energetický audit, který bude ukončen v roce 2006.

Výdaje nebo náklady na VaV, počty programů, realizovaných projektů ze SR pož. z jiných zdrojů a přínos jejich realizace

- Čerpání finančních prostředků na úkoly výzkumného záměru v roce 2005 - institucionální podpora na výzkumný záměr v r. 2005 činila celkem 4,712.000 Kč, z toho 200.000 Kč investičních prostředků a 4,512.000 Kč neinvestičních prostředků, z toho mzdové prostředky 914.000 Kč, v tom platy pracovníků 694.000 Kč a OON 220.000 Kč. V příspěvku bylo zahrnuto 10.000,- Kč z rezervního fondu.

- Oblast výzkumu a vývoje patří mezi nejvýznamnější úkoly NÚLK. Plnění úkolů výzkumného záměru „Proměny tradiční lidové kultury a její vazby na hmotné a nehmotné kulturní dědictví lidstva“ na období 2004 – 2010, identifikační číslo 0009492701, bylo zahájeno bezprostředně po získání Rozhodnutí MK o poskytnutí institucionální podpory v lednu 2005. Všechny poskytnuté prostředky a to jak neinvestiční, tak investiční byly čerpány na plnění tohoto úkolu. Přehled projektů a hodnocení - viz kapitola II. ÚKOLY VÝZKUMU A VÝVOJE této výroční zprávy.

Programy a projekty EU - v rámci stanovené prioritní oblasti FM EHP/Norska 1. 1. Ochrana a obnova nemovitého kulturního dědictví zpracoval a předložil NÚLK v rámci 1. výzvy v r. 2005 projekt „Centrum lidových tradic a dokumentace sekernického řemesla“. Projekt byl evidován na KM-MK pod č. 10/2005, umístil se na 4. místě, a proto nemohl být NMK k dalšímu hodnocení přijat.

Spolupráce se zahraničím – údaj o členství v mezinárodních organizacích

NÚLK je řádným členem CIOFF (Conseil International des Organizations de Festivals de Folklore et d´Arts Traditionels - Mezinárodní organizace pořadatelů festivalů a lidového umění). Mezinárodní folklorní festival ve Strážnici je členem od roku 1980, Česká národní sekce CIOFF vznikla v roce 1993 po rozdělení Československé národní sekce CIOFF. Členství České národní sekce a 10 členských festivalů je na dobu neurčitou.

Zdůvodnění účasti: Česká republika je členem této nevládní organizace působící v oblasti neprofesionálních aktivit na základě zájmu renomovaných folklorních festivalů z naší země, které mají zájem zařadit se do sítě prestižních festivalů v celosvětovém měřítku.

Věcný přínos členství: Umožňuje kontakt s devadesáti národními sekcemi zemí všech kontinentů a účast souborů na členských festivalech v zahraničí, kterých je kolem 300. Napomáhá prezentaci činnosti ČNS CIOFF a jejích výsledků v oblasti péče o tradiční lidovou kulturu. Uvádí do praxe a popularizuje hodnoty

Doporučení o ochraně tradiční lidové kultury UNESCO, Koncepce účinnější péče o tradiční lidovou kulturu a Úmluvy o ochraně nemateriálního kulturního dědictví. V rámci této zahraniční aktivity je hrazen členský poplatek CIOFF ve výši 650 USD, tj. pro rok 2005 částka 15.256,15 Kč.

Údaje o výdajích na účast na mezinárodních konferencích a obdobných akcích nebo na jejich pořádání a o výdajích nebo nákladech na zahraniční služební cesty a návazně zhodnocení jejich přínosů pro činnost zpracovatele.

- Spolupráce s MFF v Myjavě, SR - ředitel NÚLK PhDr. Jan Krist je členem Předsednictva Programové komise festivalu CIOFF v Myjavě, účast na jednáních 31. 3. a 21. 4. v Bratislavě a ve dnech 17. – 19. 6. samotného festivalu. Všechny získané materiály byly předány do archivu a hodnocení akce bylo publikováno.
- Národní osvětové centrum v Bratislavě, SR - kontakty se udržují především kvůli spolupráci při videodokumentaci lidových tanců na moravsko-slovenském pomezí, Folklornímu festivalu Východná, jehož je NOC pořadatelem, a také Dnům tradiční kultury - projekt částečně financovaný Visegrádským fondem. Jeho účastníky jsou subjekty ze zemí Visegrádského seskupení. O těchto akcích se jednalo v Bratislavě ve dnech 21. 4., 29. 4. a 20. 5.
- Příprava projektů přeshraniční spolupráce se SR - uskutečnila se porada v Bratislavě dne 21. 3. za účasti PhDr. Jana Krista a Mgr. Jana Blahůška. Bohužel projekt dotačního fondu Evropské unie s názvem Intereg IIIA se na slovenské straně nepodařilo prosadit.
- CIOFF - ve dnech 30. 3. - 10. 4. 2005 se PhDr. Vlasta Ondrušová zúčastnila zasedání členů Výboru CIOFF, které se uskutečnilo v Limě (Peru). Jednání se zúčastnila jako řádná členka výboru – volená reprezentantka Středoevropského sektoru CIOFF. Na zasedání byla projednána běžná agenda, připraven program jednání porad jednotlivých sektorů, program světového kongresu CIOFF, program odborné konference v rámci světového kongresu. Cestovné bylo hrazeno z prostředků NÚLK, ubytování a strava byla poskytnuta Národní sekcí CIOFF Peru, kapesné přiděleno nebylo. Přínos cesty: prezentace České republiky v celosvětové organizaci, kontakty se zástupci zemí, z nichž jsou zvány folklorní soubory na festivaly v ČR. Zajištění pozvání pro soubory z České republiky na festivaly v zahraničí. Ve dnech 27. 4. - 2. 5. 2005 se konalo jednání zástupců členských států Středoevropského sektoru CIOFF v Jerevanu (Arménie). Jednání se zúčastnila vzhledem ke své funkci tajemnice Středoevropského sektoru CIOFF a zástupkyně tohoto sektoru v celosvětovém výboru CIOFF PhDr. Vlasta Ondrušová. Na jednání přednesla zprávu z jednání výboru CIOFF v Peru a vypracovala zápis z jednání sektoru. Cestovné a kapesné bylo hrazeno z prostředků NÚLK, ubytování a strava hostitelskou sekcí. Přínos cesty: prezentace činnosti

České národní sekce CIOFF a NÚLK, kontakty s organizátory festivalů, důležité pro účast českých souborů na festivalech v zahraničí. Dále se zúčastnila zasedání Pracovní skupiny pro děti CIOFF, které se konalo 29. 7. – 9. 8. 2005 v rámci Mezinárodního dětského folklorního festivalu ve městě I-Lan (Taiwan). Členové pracovní skupiny organizovali konferenci pro vedoucí a choreografy dětských folklorních souborů - účastníků festivalu. Konference se zúčastnili i vedoucí souborů a studenti z Taiwanu. Hlavním tématem konference i diskusního fóra bylo šíření a předávání tradiční kultury mladé generaci a předávání hodnot tradiční kultury prostřednictvím folklorních festivalů. V průběhu zasedání pracovní skupiny byl navíc připraven program tří workshopů pro Světový kongres v Pretorii. Výbor CIOFF pověřil přípravou a organizací workshopů pro rok 2005 právě pracovní skupinu pro děti, proto bylo nezbytné toto setkání uskutečnit. PhDr. Vlasta Ondrušová byla určena organizovat a zajistit odbornou úroveň workshopu na téma „Úloha folkloru v kulturně-vzdělávacím systému“ a současně přednést úvodní referát. Přínos cesty: prezentace péče o hodnoty tradiční lidové kultury v ČR, seznámení účastníků konference se systémem organizování folklorních festivalů v ČR, s činností folklorních souborů, získání praktických informací o problematice a způsobu organizování největšího dětského folklorního festivalu na světě. PhDr. Vlasta Ondrušová obdržela pozvání pro dětský folklorní soubor na uvedený festival v r. 2006. Náklady na cestu si hradila PhDr. Vlasta Ondrušová z vlastních prostředků. Ve dnech 11. - 20. 11. 2005 se dále PhDr. Vlasta Ondrušová zúčastnila Světového kongresu CIOFF ve městě Tshwane, Pretoria (Jižní Afrika). Kongresu předcházelo jednání celosvětového Výboru CIOFF, jehož je členkou. V rámci kongresu se uskutečnilo zasedání Středoevropského sektoru CIOFF, kde reprezentovala Českou národní sekci CIOFF jako delegátka. Na jednání přednesla informace z jednání výboru a vypracovala zápis ze zasedání sektoru. Organizovala workshop „Úloha folkloru v kulturně-vzdělávacím systému“, na kterém přednesla úvodní referát. Zúčastnila se i workshopu „Výuka a vzdělávání“, na němž přednesla příspěvek. Přínos cesty: prezentace činnosti České národní sekce CIOFF a jejích výsledků v oblasti péče o tradiční lidovou kulturu, seznámení delegátů kongresu s postavením tradiční lidové kultury v ČR, se systémem její ochrany a prezentace i úlohy v kulturním životě země. Cestovní náklady byly hrazeny z rozpočtu NÚLK, ubytování vzhledem k funkci ve výboru bylo poskytnuto zdarma.

- UNESCO - v rámci tzv. participačních programů UNESCO připravilo MK ve spolupráci s NÚLK „Mezinárodní poradu zemí střední a východní Evropy o národních politikách zaměřených na zachování a podporu tradiční lidové kultury jako důležité složky nemateriálního kulturního dědictví“, která se konala ve Strážnici ve dnech 10. – 11. 6. 2005 pod záštitou České komise pro UNESCO.

Porady se zúčastnilo 14 zemí a zástupci sekretariátu UNESCO. Cílem jednání byla výměna názorů, zkušeností a poznatků o aktuálním stavu ochrany tradiční lidové kultury v jednotlivých zúčastněných státech. Tato konfrontace by měla napomoci při tvorbě individuálních řešení v rozdílných podmínkách účastnických zemí tak, aby mohly být vytvořeny podmínky pro uchování této základní složky nehmotného kulturní dědictví. Výsledky z porady byly zveřejněny v samostatném sborníku. Na přípravu a realizaci akce NÚLK obdržel finanční prostředky z MK ve výši 260 tis. Kč.

- V souvislosti s organizováním „Mezinárodní porady zemí střední a východní Evropy o národních politikách zaměřených na zachování a podporu tradiční lidové kultury jako důležité složky nemateriálního kulturního dědictví“ v Národním ústavu lidové kultury v červnu 2005 byla Česká komise pro UNESCO požádána Lotyšskou komisí pro UNESCO o přednesení informací o výsledcích mezinárodní porady na konferenci v Rize. Ve dnech 1. - 4. 7. 2005 se PhDr. Vlasta Ondrušová zúčastnila mezinárodního fóra „Transmise nehmotného kulturního dědictví: mládež, výchova, rozvoj“. Na plenárním zasedání přednesla zprávu o průběhu mezinárodní porady ve Strážnici, o výsledcích a závěrečném doporučení a zúčastnila se diskuse, která se týkala závěrečného doporučení. Po skončení plenárního zasedání byla členkou pracovní skupiny, která se zabývala nehmotným kulturním dědictvím a celoživotním vzděláváním. Přínos cesty: prezentace České republiky v oblasti ochrany tradiční lidové kultury, naplňování dokumentů UNESCO týkajících se péče a ochrany tradiční lidové kultury. Seznámení účastníků mezinárodního fóra s Koncepcí účinnější péče o tradiční lidovou kulturu v ČR a výsledky jejího podílu v péči o nehmotné kulturní dědictví u nás. Cestovné, ubytování byly hrazeny Lotyšskou komisí pro UNESCO, kapesné poskytlo NÚLK.

- Spolupráce s Domowinou, SRN - NÚLK udržuje už řadu let pracovní kontakty s Domowinou, Svazem Lužických Srbů v Budyšíně, SRN. Týkají se zejména přípravy MFF Lužice, kde se na nás obracejí se žádostmi o metodickou, ale i organizační či programovou pomoc. Také v roce 2005 se tak dělo. Na přípravě a průběhu festivalu ve dnech 14. – 18. 7. se podílel PhDr. Jan Krist. Šestý ročník festivalu byl zaměřen opět na tradice národnostních menšin. Všechny materiály byly uloženy do archivu a hodnotící zpráva byla publikována časopise Národopisná revue.

- Instalace výstavy „Tradiční a lidová kultura v ČR“ - ve dnech 1. – 5. 10. byla ve spolupráci s Českým centrem v Moskvě uspořádána prezentační výstava „Tradiční lidová kultura v ČR“ (autor M. Šimša a kol.). Cílem bylo přiblížit současnou podobu tradiční lidové kultury v naší zemi a podíl NÚLK na její dokumentaci, prezentaci a uchování. Instalace sklidila zasloužený ohlas a pozor-

nost krajanů i ruské odborné veřejnosti, která se s delším časovým odstupem mohla dovědět alespoň něco o současné podobě tradiční a lidové kultury v ČR. Navázány byly užitečné kontakty s asociací řemeslníků a institucemi, které se jejich prezentací zabývají (Rasíjskoje podvorije). Veškeré náklady spojené s převozem, pobytem kurátora a instalací výstavy hradilo České centrum v Moskvě.
Náklady zahraničních pracovních cest v roce 2005 z prostředků rozpočtu činily 100.918,07 Kč.

Údaje o převodu úspor rozpočtových prostředků do rezervního fondu
Rezervní fond ke dni 31. 12. 2005 činil 18.789,40 Kč. Z rezervního fondu MK bylo v roce 2005 přiděleno na plnění úkolů výzkumu a vývoje celkem 10 tis. Kč. Prostředky byly čerpány na stanovený účel v plné výši.

Přehled hospodářských činností (218/2000 Sb.) a jiných činností (218/2000 Sb. a 479/2003 Sb.)
Národní ústav lidové kultury provozuje pouze hlavní činnost.

Hospodářský výsledek
Výsledek hospodaření k 31. 12. 2005 činil 3.262,89 Kč.

H. ÚDAJE O HLAVNÍCH SKUPINÁCH PŘÍJEMCŮ SLUŽEB ZPRACOVATELE, KTERÉ VYUŽÍVAJÍ VÝSLEDKY JEHO PRÁCE

Výsledky činnosti NÚLK využívala široká laická i odborná veřejnost, podle charakteru výsledku, např.:
- Účast široké veřejnosti na výchovných, naučných programech jak v rámci vlastního provozu Muzea vesnice jihovýchodní Moravy a zámku, tak v rámci speciálních programů jako jsou např. Abeceda řemesel, Podzim na dědině, programy v rámci Mezinárodního folklorního festivalu, Dětské Strážnice.
- Škola folklorních tradic - vzdělávací cyklus v rámci tradiční lidové kultury, jejich scénické a pedagogické využití (71 frekventantů v r. 2005).
- Rozšíření metodické činnosti směrem k samosprávě, mikroregionům, pověřeným krajským pracovištím v rámci Koncepce účinnější péče o tradiční lidovou kulturu.
- Sympozium, semináře – odborní pracovníci v oblasti tradiční lidové kultury, zástupci muzeí.
- Vydávání metodologických publikací a audiovizuálních nosičů (školy, veřejnost, členové folklorních souborů a muzik, sdružení řemeslníků, aj.).

- Dokumentační a archivní fondy, odborná knihovna – studenti, odborní pracovníci.

I. ODKAZY NA INFORMACE O ORGANIZACI ZVEŘEJNĚNÉ JINÝM ZPŮSOBEM

www.nulk.cz, www.lidovakultura.cz, www.lidovaremesla.cz, www.cioff.cz.

II. ČINNOST NÁRODNÍHO ÚSTAVU LIDOVÉ KULTURY V ROCE 2005

PŘEHLED ÚKOLŮ PODLE OKRUHŮ ČINNOSTI

A. OHRANA NEHMOTNÉHO KULTURNÍHO DĚDICTVÍ

- A. I. Koncepce účinnější péče o tradiční lidovou kulturu v ČR
- A. II. Mistrovská díla ústního a nemateriálního dědictví lidstva
- A. III. Nositelé tradice lidového řemesla

B. ÚKOLY VÝZKUMU A VÝVOJE

C. ÚKOLY HLAVNÍ ČINNOSTI

- C. I. Dokumentace, archivace, knihovna
- C. II. Vzdělávací a vydavatelská činnost
- C. III. Spolupráce se zahraničními a domácími institucemi
- C. IV. Pořadatelská činnost
- C. V. Péče o sbírky a výstavní činnost
- C. VI. Péče o památky a údržba areálů
- C. VII. Informační systém

A. OCHRANA NEHMOTNÉHO KULTURNÍHO DĚDICTVÍ

A. I. Koncepce účinnější péče o tradiční lidovou kulturu v ČR
A. II. Mistrovská díla ústního a nemateriálního dědictví lidstva
A. III. Nositelé tradice lidového řemesla

A. I. KONCEPCE ÚČINNĚJŠÍ PÉČE O TRADIČNÍ LIDOVOU KULTURU V ČR

Vláda České republiky přijala svým usnesením č. 571 ze dne 11. června 2003 Koncepci účinnější péče o tradiční lidovou kulturu v České republice (dále jen Koncepce). Hlavním koordinátorem naplňování Koncepce je Odbor regionální a národnostní kultury Ministerstva kultury (dále jen ORNK), který pověřil Národní ústav lidové kultury (dále jen NÚLK) garancí nad některými úkoly, jenž z Koncepce vyplývají. NÚLK se vzhledem ke Koncepci stal národním informačním, školícím a metodologickým pracovištěm pro dokumentaci tradiční lidové kultury a péči o ni v České republice, což bylo zaneseno také do Zřizovací listiny NÚLK. Z tohoto důvodu se na ORNK uskutečnilo v průběhu roku 2005 několik porad (23. února, 4. května a 2. listopadu 2005), na nichž byly jednotlivé okruhy spolupráce řešeny.
Mezi hlavní patřily:

- Jednání Národní rady pro tradiční lidovou kulturu.
- Seznam jevů tradiční a lidové kultury v České republice.
- Koncepce identifikace a dokumentace tradiční lidové kultury.
- Zpracování údajů pro vytvoření celostátního soupisu institucí a organizací zabývajících se problematikou tradiční lidové kultury v České republice.
- Zpracování údajů pro vytvoření přehledu regionálních akcí zacílených na uchování a prezentaci (šíření) projevů tradiční lidové kultury v České republice.
- Spolupráce NÚLK a pověřených regionálních pracovišť.
- Prezentace Koncepce směrem k odborné i laické veřejnosti.
- Strategie prezentace tradiční lidové kultury.
- Správa www stran a webového portálu věnovaného tradiční lidové kultuře.

Jednání Národní rady pro tradiční lidovou kulturu

Ustavující schůze se konala 1. dubna 2005. Za NÚLK se jí zúčastnili ředitel PhDr. Jan Krist a přizván byl také Mgr. Jan Blahůšek, který prezentoval www strany www.lidovakultura.cz. Zápis z jednání zpracoval a rozeslal ORNK MK.

Seznam jevů tradiční a lidové kultury v České republice

Koncepce předpokládá založení Národního seznamu jevů tradiční a lidové kultury (dále jen Seznam), který bude obsahovat nejhodnotnější fenomény vyskytující se v České republice. Proto byl již v roce 2004 Mgr. Michalem Benešem, CSc. a Mgr. Janem Blahůškem zpracován koncept tohoto seznamu a evidenční karta pro jednotlivé jevy. Dokument je publikován na stranách www.lidovakultura.cz. Konečné založení Seznamu a evidence fenoménů se předpokládá v následujícím roce. Problematiku by měla řešit také Národní rada pro tradiční lidovou kulturu, jejíž jednání by se mělo uskutečnit do konce března 2006.

Koncepce identifikace a dokumentace tradiční lidové kultury

NÚLK zpracovával v roce 2004 a 2005 koncepci dokumentace lidové kultury v České republice. Za tímto účelem vytvořil pracovní skupinu složenou z odborníků na danou problematiku. Jednání pracovní skupiny v roce 2005 se uskutečnilo 5. dubna. Koncepce dokumentace je založena na popisu a hesláři současné podoby tradiční lidové kultury, který bude dále rozvíjen v souvislosti s dalšími úkoly Koncepce, především s vytvářením etnokartografického zpracování jevů tradiční a lidové kultury v České republice. Materiál je v současnosti v konečné podobě připravován k tisku a k publikaci na www.lidovakultura.cz, kde bude zpřístupněn odborné i laické veřejnosti. Dále byly zpracovány dotazníky pro okruhy folklor a způsoby zaměstnání a obživy, jejichž elektronická podoba je převáděna do databází firmy BACH. Na začátek roku 2006 je plánováno setkání se zástupci krajských pověřených pracovišť, které bude koncipováno jako metodologická porada k výzkumu zacílenému na identifikaci tradiční lidové kultury v České republice.

Zpracování údajů pro vytvoření celostátního soupisu institucí a organizací zabývajících se problematikou tradiční lidové kultury a pro vytvoření přehledu regionálních akcí zacílených na uchování a prezentaci (šíření) projevů tradiční lidové kultury v České republice

Již na konci roku 2003 byly ve spolupráci s ORNK a Mgr. Michalem Benešem, CSc. připraveny dotazníky pro instituce zabývající se tradiční lidovou kulturou a pro organizátory folklorních festivalů a slavností v České republice. Ty byly

v lednu a únoru 2004 postupně rozesílány společně s textem Koncepce, který takto obdrželo přibližně 1600 institucí, organizací a jednotlivců. Dotazníky, které přišly zpět, byly tříděny a data vkládána do databáze. Celkem bylo vytvořeno 298 elektronických karet o institucích zabývajících se projevy tradiční lidové kultury a 25 karet o folklorních festivalech a slavnostech. Na tento úvodní výzkum navázala v roce 2005 2. etapa, při které se získávaly detailnější informace. Výsledky jsou průběžně zveřejňovány na internetu. V rámci úkolu vytvoření databáze regionálních akcí zacílených na uchování a prezentaci (šíření) projevů tradiční lidové kultury v České republice je připravován společný projekt s Folklorním sdružením České republiky.

Spolupráce NÚLK a pověřených regionálních pracovišť

V roce 2005 se uskutečnila dvě jednání se zástupci krajských pověřených pracovišť (16. května a 2. listopadu). Prvního se kromě zástupců krajských pověřených pracovišť, zúčastnili také představitelé ministerských pověřených příspěvkových organizací, zástupci krajských úřadů, pověření pracovníci NÚLK a MK. Při tomto jednání byla ujasněna témata pro konkurzní řízení v kategorii B programu podpory tradiční lidové kultury. Diskutována byla také problematika technického vybavení regionálních center, možnosti OON, žádosti do konkurzních řízení od partnerských institucí těchto regionálních pracovišť, provázanost kategorií A a B programu podpory tradiční a lidové kultury. Na listopadovém jednání představili zástupci NÚLK mimo jiné koncepci identifikace a dokumentace tradiční lidové kultury a koncept přípravy strategie prezentace tradiční lidové kultury.

NÚLK ve spolupráci s Ministerstvem kultury a Obecním úřadem Vlčnov uspořádal 7. dubna 2005 setkání starostů, zástupců krajských úřadů a krajských pověřených pracovišť s představiteli Ministerstva kultury a jeho příspěvkové organizace NÚLK. Na jednání, kterého se za NÚLK zúčastnili PhDr. Jan Krist, Mgr. Jan Blahůšek a Mgr. Martin Šimša jsme představili NÚLK jako centrální odborné pracoviště pro identifikaci, dokumentaci, uchování a šíření tradiční lidové kultury v ČR, nominaci verbuňku na ocenění Mistrovské dílo ústního a nemateriálního dědictví lidstva v UNESCO a udělování titulu Nositel tradice lidových řemesel. Podobného setkání se zúčastnili PhDr. Jan Krist a Mgr. Martin Šimša dne 25. října 2005 v Hlinsku.

Prezentace Koncepce směrem k odborné i laické veřejnosti

NÚLK pokračoval v prezentaci vládního usnesení ke Koncepci účinnější péče o tradiční lidovou kulturu v České republice. I nadále probíhala distribuce tištěné podoby tohoto dokumentu. Neustále je text zveřejněn na internetových stranách,

které NÚLK spravuje. V souvislosti s tím působil NÚLK v pozici centrálního a metodologického pracoviště pro ČR a poskytoval v rámci pověření MK vyplývající mimo jiné také ze Zřizovací listiny NÚLK informace týkající se jednotlivých okruhů Koncepce.

Strategie prezentace tradiční lidové kultury

NÚLK byl v roce 2005 pověřen zpracováním strategie prezentace tradiční lidové kultury. Prezentací tradiční lidové kultury se na území ČR zabývá více institucí, sdružení či veřejnoprávních organizací. Podle míry jejich odborné způsobilosti, materiálního zázemí, směřování vlastní činnosti se liší i okruhy a témata, které si pro prezentaci vybírají. Pro jednotlivé tématické okruhy byly vytipovány skupiny řešitelů, kteří se sešli na několika jednáních. Na nich byli seznámeni se základní koncepcí obsahové struktury zpracovaných studií jednotlivých témat. Samostatně pak zpracovali osnovy svých studií, které budou předneseny na březnovém Strážnickém sympóziu 2006.

Rozsáhlá problematika byla pro snazší pochopení rozčleněna do několika okruhů. Důraz byl přitom kladen na rovnoměrné zastoupení různých způsobů prezentace a možnosti seznámení s fenoménem tradiční lidové kultury. Podobně byla rozčleněna i jednotlivá média, která především v posledním desetiletí stále výrazněji ovlivňují způsob zveřejňování a získávání informací. Obojí společně pak vytváří určitý obraz a povědomí o lidové kultuře, které se ve společnosti fixuje. S ohledem na zvolená témata byla vytipována pracovní skupina, do níž byli osloveni odborníci působící v jednotlivých okruzích. Základní členění zohledňuje jednak prezentaci dosud živých nebo přežívajících forem tradiční lidové kultury přímo v terénu, které v současné době prezentují především **folklorní hnutí, spolky a sdružení (řemeslné, národopisné, slovácké)**.

Specifickým okruhem, který bohužel není v naší zemi příliš reflektován je prezentace tradiční lidové kultury v resortu školství. Jedná se především o **základní a střední školy**, kde je možnost zapracovat jednotlivá témata přímo do školních osnov, případně mimoškolní činnost.

Dalším kritériem je pak prezentace tradiční lidové kultury široké veřejnosti, přičemž se může jednat o její v minulosti zaniklou podobu, ale také dosud živé formy. Přední místo zde tradičně patří odborným institucím, které se již více než sto let věnují této užitečné a prospěšné práci. Jedná se o **muzea (národní, regionální, vlastivědná, místní), muzea v přírodě a expozice Národního památkového ústavu.**

Média, zastoupená především periodiky, vytvářela od druhé poloviny 19. století první možnosti bližšího seznámení s tradiční lidovou kulturou a jejími formami. Další vývoj je sice odsunul poněkud do pozadí, především ve prospěch muzejních

expozic a odborných publikací, v posledním desetiletí opět zaznamenávají rychlý vzestup a zvyšující se oblibu. Prostředí **internetu**, zatraktivněné audiovizuálními technologiemi, je pro svou snadnou dostupnost (pro vkládání i vyhledávání informací) stále vyhledávanější a stává se novou formou prezentace. Teprve v jeho závěsu se nacházejí další, již zaběhnutá média jako jsou **televize, rozhlas, noviny a časopisy, odborné publikace a periodika, hudební a obrazové tituly.**

Zpracování jednotlivých okruhů by mělo shodně postihovat tři základní části. První z nich se bude snažit o postihnutí současného stavu se zcela jasným vyjádřením zastoupení jednotlivých témat a žánrů při prezentaci. V závislosti na jednotlivých okruzích nás bude zajímat prostor a skladba pořadů, článků, reportáží, či publikací. Stejně tak zaangažování neprofesionálních nositelů a spoluúčast odborníků na přípravě pořadů, expozic, článků atd. Druhá část je vlastní rozbor a hodnocení dané problematiky. Zde je třeba se zaměřit na specifikaci silných a slabých stránek daného prostředí pro samotnou prezentaci. V této souvislosti také vyvstává otázka dostatečného využití všech silných stránek a stejnoměrnost zastoupení všech možných podob prezentace. Poslední část je věnována výhledu do budoucna**.** Zde je nutné bez ohledu na aktuální situaci, ovšem s přihlédnutím k reálným možnostem stanovit ideální podobu prezentace v celé její šíři a zastoupení jednotlivých témat v tom kterém okruhu.

Součástí řešení úkolu byl průzkum veřejného mínění provedený firmou MEDIAN. Tématem byly základní otázky pojímání, vztahu a účasti na udržování a rozvíjení tradiční lidové kultury. Na základě připraveného dotazníku (Mgr. Martin Šimša, PhDr. Vlasta Ondrušová) bylo dotazováno 512 respondentů z celé ČR. Výsledná data byla zapracována do studie, která tvoří podklad k další práci na úkolu.

V rámci těchto okruhů budou zpracovány studie, které budou obsahovat tři závazné části. První z nich se bude snažit o postihnutí současného stavu se zcela jasným vyjádřením zastoupení jednotlivých témat a žánrů při prezentaci. V závislosti na jednotlivých okruzích nás bude zajímat prostor a skladba pořadů, článků, reportáží či publikací. Stejně tak zaangažování neprofesionálních nositelů a spoluúčast odborníků na přípravě pořadů, expozic, článků atd. Druhou částí bude vlastní rozbor a hodnocení dané problematiky. Zde se bude třeba zaměřit na specifikaci silných a slabých stránek daného prostředí pro samotnou prezentaci. V této souvislosti také vyvstává otázka dostatečného využití všech silných stránek a stejnoměrnost zastoupení všech možných podob prezentace. Poslední část bude věnována výhledu do budoucna. Zde bude nutné bez ohledu na aktuální situaci, ovšem s přihlédnutím k reálným možnostem, stanovit ideální podobu prezentace v celé její šíři a zastoupení jednotlivých témat v tom kterém okruhu.

Správa www stran a webového portálu věnovaného tradiční lidové kultuře

Důležitým prostředkem pro jednodušší komunikaci, předávání informací i zveřejňování plnění úkolů Koncepce, je prostředí internetu. NÚLK proto v prvním čtvrtletí roku 2004 zaregistroval doménu www.lidovakultura.cz. Od konce srpna 2004 je tato webová prezentace veřejně přístupná na internetu. Stránky jsou díky redakčnímu systému postupně naplňovány informacemi z institucí, které se podílejí na plnění úkolů Koncepce. Skládají se ze tří hlavních částí, kterými jsou:

a) statické strany sloužící jako elektronická publikační platforma pro účely Koncepce,

b) informační servis (složený ze dvou složek – články a události),

c) elektronický portál – rozcestník odkazů na další www strany týkající se lidové kultury.

Dále je tato webová prezentace doplněna o některé standardní rubriky jako jsou aktuality (pro účely ORNK a NÚLK), anketa, zasílání informací apod. Provoz stran přinášel během roku ještě další požadavky ze strany redaktorů i uživatelů. Proto byly tyto strany průběžně upravovány. NÚLK se staral o jejich redakci a aktualizaci.

A. II. MISTROVSKÁ DÍLA ÚSTNÍHO A NEMATERIÁLNÍHO DĚDICTVÍ LIDSTVA

V pátek 25. listopadu 2005 prohlásil generální ředitel UNESCO Koïchiro Matsuura slovácký verbuňk za Mistrovské dílo ústního a nemateriálního dědictví lidstva. Slovácký verbuňk, který Česká republika navrhla k zápisu do tohoto prestižního seznamu v loňském roce, se tak stal první oceněnou nemateriální památkou naší země a zařadil se mezi devadesát prohlášených fenoménů z celého světa.

Od přijetí Úmluvy o světovém dědictví v roce 1972, podle které jsou na Seznam světového dědictví zapisovány hmotné památky, vyjádřily mnohé členské země UNESCO také zájem o záchranu nemateriálního dědictví. Generální konference UNESCO na to reagovala v roce 1997 svým rozhodnutím o vytvoření mezinárodního vyznamenání s názvem „Mistrovská díla ústního a nemateriální dědictví lidstva“. Toto ocenění podtrhuje závazek, který má organizace UNESCO vůči kulturnímu dědictví, a posiluje strategické cíle obsažené v jejím kulturním pověření, kterými jsou:

- Podpora vytváření a uskutečňování kulturních normotvorných nástrojů.

- Ochrana kulturní různorodosti a podpora pluralismu a dialogu mezi různými kulturami a civilizacemi.
- Rozšiřování vazeb mezi kulturou a rozvojem prostřednictvím vytváření příslušné kapacity a výměny znalostí.

V roce 2001 bylo poprvé vybráno devatenáct památek nehmotné tradiční kultury z celého světa, v roce 2003 dvacet osm a při posledním prohlášení Mistrovských děl dne 25. listopadu 2005 jich bylo na prestižní seznam připsáno dalších čtyřicet tři.

Česká republika zpracovávala nominaci Slováckého verbuňku od roku 2002, i když snaha o dokumentaci, prezentaci, šíření a uchování tohoto fenoménu trvá již několik desetiletí. Garantem pro zpracování nominace byl Ministerstvem kultury pověřen Národní ústav lidové kultury ve Strážnici. Ten ustavil pracovní skupinu ve složení Mgr. Jan Blahůšek, PhDr. Karel Pavlištík, CSc., Mgr. Jitka Matuszková Dr., a Mgr. Jan Miroslav Krist, která připravila text nominace včetně příloh (textové dokumenty, fotografie, audiovizuální materiál) do 28. července 2004. Celý dokument byl průběžně oponován Mgr. Michalem Benešem CSc., PhDr. Zuzanou Malcovou a PhDr. Janem Kristem. Konečná verze byla dne 18. srpna 2004 předána na překlad do anglického jazyka. Na přelomu srpna a září proběhla jazyková korektura a 2. září 2004 převzala zkompletované materiály Ing. Arch. Magdalena Říčná, která zpracovala grafickou podobu a zajistila vazbu dokumentů. Dne 16. září 2004 bylo sedm paré návrhu (pět v anglickém jazyce a dvě v jazyce českém) předáno na Odbor regionální a národnostní kultury Ministerstva kultury, který je postoupil k podpisu ministru kultury.

Dne 24. září 2004 Mgr. Jan Blahůšek společně s představitelkou stálé mise ČR při UNESCO, paní velvyslankyní Irenou Moozovou předložil na sekretariátu UNESCO v Paříži tři paré návrhu. Ze strany sekretariátu nominaci převzal osobně ředitel odboru nemateriálního dědictví Rikes Smeets spolu s programovým odborníkem C. Moreno-Triana. Oba pracovníci shodně ocenili nejen sám fakt nominace, ale i grafické řešení a celkové provedení předávaného materiálu. Nominace byla poté sekretariátem UNESCO posouzena po formální stránce. V průběhu loňských vánočních svátků byly nedostatky autorům textu oznámeny a během ledna se je uvedená pracovní skupina pokusila odstranit. Doplňky byly opět přeloženy do anglického jazyka a poté zaslány do UNESCO. Podle kritérií schválených Výkonnou radou UNESCO (155 EX/Decision 3.5.5) měl být následně materiál posouzen mezinárodní nevládní organizací. Podle její expertní analýzy projednala návrh na nominaci mezinárodní porota, která byla za tímto účelem svolána do Paříže ve dnech 21. – 25. listopadu 2005. Potěšitelné je také to, že UNESCO si spolupráce s Českou republikou váží, neboť do této

osmnáctičlenné mezinárodní jury jmenovalo PhDr. Martinu Pavlicovou, CSc., která se zmíněného jednání v Paříži zúčastnila.

Zápis slováckého verbuňku na seznam Mistrovských děl ústního a nemateriálního dědictví lidstva je pro Českou republiku mimořádnou událostí. Přináší sebou ovšem i řadu opatření a povinností, ke kterým se náš stát zavázal v akčním plánu, jehož sestavení bylo nedílnou součástí nominace. Přesvědčit se o tom můžete v archivu Národního ústavu lidové kultury, kde jsou dvě sady kopií dokumentů předložených v Paříži (jedna v anglické jazyce a druhá v jazyce českém) uloženy. Zmíněný akční plán by měl zabezpečit uchování slováckého verbuňku dalším generacím. Pokud se to podaří, budou snahy UNESCO, Ministerstva kultury, Národního ústavu lidové kultury i všech, kteří se na přípravě nominace jakýmkoliv způsobem podíleli, naplněny.

NÚLK v letošním roce také započal s přípravou nominace Jízdy králů. Z diskuse odborníků vyplynulo, že fenoménem pro nominaci bude *Jízda králů na Slovácku* ve svém historickém kontextu a ve vývoji společenských, symbolických a kulturních funkcí. Příklady z jednotlivých obcí poslouží k doložení nominace a budou zpracovány při shromažďování dokumentace. Byla vytvořena pracovní skupina ve složení Mgr. Jan Blahůšek, PhDr. Romana Habartová, Mgr. Marta Kondrová, Mgr. Martina Šimša. Jednání této skupiny se uskutečnilo dne 28. dubna 2005. Podle závazné osnovy k nominaci byly probrány jednotlivé body a bylo domluveno, kdo se z jednotlivých členů této pracovní skupiny bude kterým z nich zabývat. Z šesti základních okruhů nominace se v první fázi budou zpracovávat čtyři: 1. Identifikace, 2. Popis, 3. Zdůvodnění nominace, 6. Nezbytná doprovodná dokumentace. Bod č. 4 Řízení a bod č. 5 Akční plán budou zpracovány v příští fázi přípravy.

NÚLK metodicky napomáhal přípravě nominace Masopustních obchůzek a masek na Hlinecku.

A. III. NOSITELÉ TRADICE LIDOVÝCH ŘEMESEL

Ministr kultury České republiky od roku 2001 uděluje každoročně vynikajícím lidovým výrobcům titul Nositel tradice lidového řemesla jako zvláštní formu veřejného ocenění jejich práce, od roku 2003 je udělování titulu upraveno nařízením vlády č. 5/2003 Sb. o oceněních v oblasti kultury. Udělování titulu je českou verzí projektu UNESCO, nazvaného Žijící lidské poklady. Tento projekt, navazující na dokument UNESCO z roku 1989 nazvaný Doporučení k ochraně tradiční lidové kultury, se stal součástí Koncepce účinnější péče o tradiční

lidovou kulturu v České republice, schválené usnesením vlády č. 571/2003 Sb. Přípravou nominací na tento titul je pověřen Národní ústav lidové kultury ve Strážnici, který soustřeďuje dokumentaci k jednotlivým návrhům, jež podle zpracované metodiky předává k projednání nominační komisi jmenované ministrem kultury. Od roku 2001 udělil ministr kultury 22 titulů Nositel tradice lidových řemesel.

Na schůzce komise pro výběr kandidáta na udělení titulu Nositel tradice lidových řemesel byly projednány všechny nominace. Na základě bodování a následné diskuse byli vybráni tři řemeslníci a ministru kultury navrženi na udělení titulu v roce 2005. Jsou to tito jmenovaní:

Josef Janulík z Josefova – výroba lidové obuvi,
Jiří Smejkal ze Zubří – výroba březových metel,
Drahomír Smejkal z Jihlavy – ruční výroba pilníků a rašplí.

Na základě podkladů k jejich nominaci byla zpracována podrobná dokumentace a návrh odeslán na MKČR. Dále byla zadána výroba výstavních panelů, dojednány podrobnosti v místě výstavy a zakoupeny předměty reprezentující jednotlivé výrobce. Současně bylo také kontaktováno Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska a zaslán návrh na finanční zajištění celé akce.

Slavnostní předávání titulu Nositel tradice lidových řemesel proběhlo 3. 9. 2005 u příležitosti zahájení Národních dnů evropského kulturního dědictví v Chrudimi. Titul osobně předal náměstek ministra kultury Ing. Z. Novák. Zapojení předávání cen do kulturního programu Národního zahájení vyznělo velice dobře jak pro samotnou prezentaci titulu, tak pro celkovou atmosféru zahájení. Součástí prezentace oceněných byla i výstava Nositelé tradice 2005, na níž byly rovněž vystaveny výrobky oceněných řemeslníků z let 2001 - 2004. Reprezentativní prostory Chrudimské besedy poskytly příjemné prostředí, které ocenil bezpočet návštěvníků. S udělením titulu Nositel tradice je spojeno propůjčení ochranné známky Nositel tradice a to prostřednictvím licenční smlouvy jednotlivým výrobcům. Na podporu prezentace známky byly též vyrobeny navštívenky, visačky na předměty, raznice a textilní štítky, které ocenění dostali bezplatně.

V souvislosti s prezentací lidových výrobců a řemeslníků v České republice a jednotlivců oceněných titulem Nositel tradice lidových řemesel vznikla rozsáhlá výstava jejich současné tvorby „Lidová řemesla a lidová umělecká výroby v České republice“. V letech 2003 a 2004 byla pro veřejnost přístupná v sídle NÚLK na strážnickém zámku. Po ukončení byly předměty od výrobců vykoupeny a vznikla z nich sbírka Současné řemeslné produkce v ČR. NÚLK výstavu zapůjčil v letní sezóně do Slováckého muzea v Uherském Hradišti a na podzim do Telče, kde byla instalována pod názvem „Nositelé tradice lidových

řemesel, zvyků a písní“. Výstavu doprovází prezentace celé řady místních řemeslníků a folklorních akcí.

B. ÚKOLY VÝZKUMU A VÝVOJE

Úkoly výzkumného záměru **„Proměny tradiční lidové kultury a její vazby na hmotné a nehmotné kulturní dědictví lidstva“** na období 2004 – 2010, identifikační číslo 0009492701, byly v roce 2005 plněny v souladu s Rozhodnutím Ministerstva kultury o poskytnutí institucionální podpory na výzkumný záměr ze dne 27. 1. 2005 a Rozhodnutím č. 2 Ministerstva kultury o poskytnutí institucionální podpory na výzkumný záměr ze dne 9. 3. 2005. Zpráva o průběhu a výsledcích řešení výzkumného záměru NÚLK v roce 2005 byla projednána a schválena interní oponentskou komisí NÚLK na zasedání, které se uskutečnilo v Etnologickém ústavu AV ČR v Brně dne 8. 12. 2005. Následně byla zpráva předložena ORNK Ministerstva kultury. Výzkumný záměr se člení do dvou hlavních okruhů, které obsahují několik dalších úkolů:

I) **Identifikace, dokumentace a prezentace projevů lidové kultury**
I. A. Dokumentace tradiční lidové kultury – archivní a terénní výzkum
I. B. Audiovizuální encyklopedie vybraných jevů lidové kultury
I. C. Elektronická knihovna Národního ústavu lidové kultury
I. D. Digitální archivace a tvorba databází

II) **Proměny folkloru a folklorního hnutí**
II. A. Folklorismus a prezentace folkloru
II. B. Proměny funkcí dětského folkloru

I. IDENTIFIKACE, DOKUMENTACE A PREZENTACE PROJEVŮ LIDOVÉ KULTURY

I. A. Dokumentace tradiční lidové kultury – archivní a terénní výzkum

Garanti projektu: Mgr. J. Blahůšek, Mgr. M. Šimša
Řešitelé:Mgr. J. Blahůšek, Mgr. M. Šimša, Mgr. M. Škopík,
PhDr. J. Jančář, CSc., PhDr. V. Ondrušová, PhDr. J. Krist, Mgr. M. Petříková

I. A. a) 2004 – 2010
Dokumentace výročních obyčejů (garant Mgr. J. Blahůšek).
I. A. b) 2004 - 2010
Řemeslná výroba (garant Mgr. M. Šimša).
I. A. c) 2004 - 2010
Dokumentace lidového stavitelství na JV Moravě (garant Mgr. M. Šimša).

I. A. d) 2004 - 2010
Sídelní, ekonomická a sociální struktura strážnického panství (garant Mgr. M. Šimša).

I. A. e) 2004 - 2006
Katalog Muzea vesnice jihovýchodní Moravy ve Strážnici (garant Mgr. M. Šimša).

I. A. f) 2004 - 2006
Ikonografické doklady nástrojové hudby na Moravě (garant Mgr. J. Blahůšek).

I. A. g) 2004 - 2007
Tradiční lidová kultura a filmová tvorba (garanti Mgr. J. Blahůšek, PhDr. V. Ondrušová).

I. B. Audiovizuální encyklopedie vybraných jevů lidové kultury
Garanti projektu: Mgr. M. Šimša, Mgr. J. Blahůšek
Řešitelé:PhDr. J. Krist, PhDr. J. Jančář, CSc., PhDr. V. Ondrušová, Mgr. J. Blahůšek, Mgr. J. M. Krist, M. Zelinka, Mgr. M. Petříková

I. B. a) 2004 - 2010
Lidové tance z Čech, Moravy a Slezska (garant Mgr. J. Blahůšek).

I. B. b) 2004 - 2010
Lidová řemeslná výroba – řada A (garant Mgr. M. Šimša),
Lidová řemeslná výroba – řada B – Technologie lidového stavitelství (garant Mgr. M. Šimša).

I. C. Elektronická knihovna Národního ústavu lidové kultury
2004 – 2010 *garant Mgr. J. Blahůšek*

I. D. Digitální archivace a tvorba databází
2004 – 2010 *garant Mgr. J. Blahůšek, Mgr. M. Šimša*

II. PROMĚNY FOLKLORU A FOLKLORNÍHO HNUTÍ

II. A. Folklorismus a prezentace folkloru
Garant projektu: Mgr. J. Blahůšek
Řešitelé projektu: PhDr. J. Krist, PhDr. V. Ondrušová, PhDr. J. Jančář, CSc.,

Mgr. M. Šimša, Mgr. M. Škopík, Mgr. P. Kalábová, L. Horehleďová, Mgr. M. Petříková, dokumentační technik NÚLK

II. A. a) 2004 – 2010
Dokumentace folklorních festivalů a slavností v ČR (*garant Mgr. J. Blahůšek).*

II. A. b) 2004 – 2007
Zpracování publikace Folklorní slavnosti a festivaly v České republice (garant PhDr. J. Krist, PhDr. J. Jančář, CSc.).

II. A. c) 2006
Sympozium „Současný folklorismus a prezentace folkloru" (garant Mgr. J. Blahůšek).

II. B. Proměny funkcí dětského folkloru

Garant projektu: PhDr. V. Ondrušová
Řešitelé projektu: PhDr. A. Schauerová, PhDr. V. Ondrušová, Mgr. L. Uhlíková,Ph.D., Mgr. J. Blahůšek

II. B. a) 2004 – 2005
Přípravné a redakční práce na publikaci Od folkloru k folklorismu. Slovník dětského folklorního hnutí v Čechách, na Moravě a ve Slezsku. (garant PhDr. V. Ondrušová).

II. B. b) 2006
Tradiční lidová kultura a výchova - publikace především pro potřebu školy folklorních tradic (garant PhDr. V. Ondrušová).

II. B. c) 2006 – 2007
Videodokumentace práce vybraných vedoucích dětských, případně dospělých folklorních souborů a dětských muzik (garant PhDr. V. Ondrušová).

II. B. d) 2007
Sympozium „Proměny funkcí dětského folkloru ve školní a mimoškolní výchově" spojené se seminářem určeným pro učitele (garant PhDr. V. Ondrušová).

VÝSLEDKY ŘEŠENÍ DÍLČÍCH PROJEKTŮ ZA ROK 2005

I. Identifikace, dokumentace a prezentace projevů lidové kultury
I. A. Dokumentace tradiční lidové kultury – archivní a terénní výzkum

I. A. a)
Dokumentace výročních obyčejů (2004 – 2010)
- Mgr. J. Blahůšek, Mgr. M. Šimša

Dokumentace tradiční lidové kultury a v jejím rámci i výročních obyčejů tvoří jeden ze základních úkolů vyplývajících ze Zřizovací listiny NÚLK. Naše instituce je při plánování podrobné, systematické a celorepublikové dokumentace do velké míry omezena personálními možnostmi.

V rámci úkolu a v souvislosti s přípravou nominace na ocenění UNESCO Mistrovská díla ústního a nemateriálního dědictví lidstva byla pracovníky NÚLK provedena dokumentace Jízdy králů ve Vlčnově (27. – 29. 5. 2005). V návaznosti byla pracovníky NÚLK provedena ve Vlčnově dokumentace velikonočního hrkání a klepání (25. 3.), pletení kančúchu (24. 3.), velikonoční obchůzky legrútú (28. 4.). Dokumentační materiály jsou uloženy v archivu NÚLK. Při dokumentaci Jízdy králů ve Vlčnově (27. – 29. 5.) jsme spolupracovali s agenturou R. Chudoba z Brna, která zajistila profesionální audiovizuální snímání.

V roce 2005 byla ve shodě s námětem mezinárodní konference MKKKB – *Zvyky a obyčeje socioprofesních skupin* – výzkumná činnost zaměřena na zpracování jednotlivých témat dané problematiky. V souvislosti s odborným zaměřením pracovníků bylo zpracováno prostředí českých mlýnů a vesnické mládeže – chasy. Současně též byly studovány teoretické podklady pro řešení problematiky z pozic sociologické vědy.

Kalábová, P.: Sociální skupiny v prostředí českých mlýnů. In: Tarcalová, L./red./: Zvyky a obyčeje socioprofesních skupin. Studie Slováckého muzea 10/2005. Slovácké muzeum Uherské Hradiště 2005, s. 145-154.
Šimša, M.: Sociální skupina, její zvyky, instituce a organizace v pojímání sociologické vědy. In: Tarcalová, L./red./: Zvyky a obyčeje socioprofesních skupin. Studie Slováckého muzea 10/2005, Slovácké muzeum Uherské Hradiště 2005, s. 15-31.
Brožovičová, K.: Úloha pouti v životě obyvatel obce Radějova. In: Tarcalová, L./red./: Zvyky a obyčeje socioprofesních skupin. Studie Slováckého muzea 10/2005, Slovácké muzeum Uherské Hradiště 2005, s. 211-218.

I. A. b)
Řemeslná výroba (2004 – 2010)
- Mgr. M. Šimša, PhDr. J. Jančář, CSc.

Úkol se zaměřuje na shromažďování trojrozměrných dokladů současné lidové výroby. Důraz je kladen především na zachycení a dokumentaci tradiční výroby a její produkce. Nevyhýbáme se však ani jejím přesahům do současnosti, která je často nesena nikoli samouky, případně poučenými výrobci, ale právě naopak odborně vzdělanými frekventanty středních a vysokých škol. Výběr je plánován s ohledem na zastoupení všech hlavních oborů lidové tvorby - zpracování dřeva, slámy, proutí, lýka, hlíny, kovu, skla, rohoviny, kůže, vlny, textilu a jejich kombinací.

V souvislosti s výstavou „Tradiční a lidová kultura v České republice“, kterou NÚLK v říjnu 2005 instaloval v Dome nacionalnosti v Moskvě, byl shromážděn rozsáhlý soubor předmětů doplňujících současnou sbírku (H. Buchtelová – horňácké tkaní, J. Kaňovský – lidová fajáns, E. Strmisková – zpracování rohoviny a perleti….). Celkově se jedná o 70 ks předmětů .

Dokumentace výrobních technik a činností byla v letošním roce zaměřena na výrobce hospodářského nářadí. Zajištěna byla filmová a fotografická dokumentace technologie práce:
p. Jana Mrnuštíka v Liptále - výroba dřevěných vidlí – 60 ks fotografií,
p. Karla Vaculíka v Liptále – výroba hrábí – 30 ks fotografií,
p. Štefana Kanaloše z Ostravy - výroba dřevěných lopat – 25 ks foto,
p. Aloise Topiče z Kašavy – výroba dřevěných žebříků – 20 ks foto.
Fotodokumentaci pořídili Mgr. M. Šimša a M. Zelinka a po odpovídající editaci bude zařazena do fotoarchivu NÚLK.

V roce 2005 byla též pořízena dokumentace výrobců oceněných titulem Nositel tradice. Vedle fotodokumentace jsou to především předměty prezentující příslušného výrobce:

p. Josef Janulík z Josefova – výroba lidové obuvi,
p. Drahomír Smejkal z Jihlavy – ruční výroba pilníků a rašplí,
p. Jiří Ondřej ze Zubří – výroba březových metel.

Celkem bylo v roce 2005 pořízeno 200 ks sbírkových předmětů, z nichž je zatím 44 ks zapsáno v CES pod přírůstkovými čísly NT 1/2005 – 44/2005. NÚLK uspořádal v roce 2003-2004 výstavu Lidová řemesla a lidová umělecká výroba, která byla instalována ve výstavních prostorách NÚLK. Výstava prezentovala tvorbu všech řemeslníků oceněných titulem Nositel tradice lidových řemesel a byla zároveň průřezem současné řemeslné produkce (kromě oceněných

řemeslníků na ní představilo své výrobky téměř 70 řemeslníků z celé republiky). Výstava byla v roce 2005 zapůjčena do Slováckého muzea v Uherském Hradišti a posléze do výstavních prostor kulturního domu v Telči.

Jančář, J.: Moravské výšivky v Anglii. Zpráva. Národopisná revue 1/2005, s. 71.
Jančář, J.: Lidová umělecká výroba v České republice. Katalog stejnojmenné výstavy. Slovácké muzeum Uherské Hradiště 2005, s. 3-6.
Jančář, J.: Zvelebování řemesel. Dějiny a současnost, 9/2005, s. 22-23.
Jančář, J.: A.Vondrušková – I. Prošková: Krajkářství. Národopisná revue 3/2005, s.200-201.
Šimša, M.: Nositelé tradice 2005. Národopisná revue 4/2005, s. 260-261.

I. A. c)
Dokumentace lidového stavitelství na JV Moravě (2004 – 2010)
- Mgr. M. Šimša, Mgr. P. Kalábová

V roce 2005 byl projekt zaměřen na dokumentaci lidového stavitelství v obcích Strážnicka, tedy konkrétně na město Strážnice a obce Radějov, Petrov a Sudoměřice. V rámci okruhu stavitelství byl kladen důraz na výzkum dvojdomů, jejich vznik, způsob bydlení a fungování jednotlivých domácností. Dalšími tématy bylo bydlení a strava.

Podstatnou součástí práce na projektu byl terénní výzkum. Řešitel projektu sestavil dotazník, zaměřený na lidové stavitelství, bydlení a stravu, na jehož základě studenti etnologie Masarykovy univerzity výzkum realizovali. Nedílnou částí jejich práce byla fotodokumentace stavitelství v daných lokalitách (domy z období do 50. let 20. stol., hospodářské objekty, humna…). Výsledkem provedeného výzkumu je písemná zpráva, záznam rozhovorů a fotodokumentace. Zprávy jsou uloženy v archivu NÚLK.

Mikuláštíková, M.: Lidové stavitelství a strava v Petrově a Sudoměřicích. Vracov 2005, 20 s., rkp. v archivu NÚLK.
Hradilová, K.: Lidové stavitelství a strava v obci Vnorovy. Uherské Hradiště 2005, 28. s., rkp. v archivu NÚLK.

Řešitel projektu provedl terénní výzkum v městě Strážnici a obci Radějov zaměřený na výše uváděná témata (stavitelství, dvojdomy, bydlení). Dále archivní výzkum ve Státním okresním archivu Hodonín (doklady o lidové kultuře hmotné v obcích Strážnicka). Výsledkem je shromážděný studijní materiál, zachycený na

CD disku (interwiev s pamětníky, foto-dokumentace, fotokopie archivních pramenů). Dalšími položkami pořízenými v rámci projektu je fotodokumentace lidového stavitelství, získaná z fotoarchivu NPÚ Brno (195 ks). Celkově bylo v rámci projektu pořízeno 677 fotografií s tématikou lidového stavitelství a bydlení.

Kalábová, P.: Čerešnikův mlýn v Nové Lhotě. Národopisná revue 3, 2005, s. 162-166.

Vedle tématického zaměření na dokumentaci Strážnicka vznikly v rámci dokumentace vývoje vesnice jihovýchodní Moravy další práce realizované studenty Masarykovy univerzity:

Brožovičová, K.: Výzkum vinařství a vinohradnictví v Blatnici pod sv. Antonínkem. Strážnice 2005, 67 s., rkp. v archivu NÚLK.
Mikuláštíková, M.: Výzkum vinohradnických staveb ve Vracově. Vracov 2005, 62. s., rkp. v archivu NÚLK.

I. A. d)
Sídelní, ekonomická a sociální struktura strážnického panství* (*2004 – 2010)
– Mgr. Martin Šimša, PhDr. Jiří Pajer, CSc., Mgr. Petr Bobčík, Klára Brožovičová

Výzkum je zaměřen na dokumentaci historických forem a struktur fungování lidové kultury v mikroregionu vrchnostenského panství. Ve vybraných lokalitách bude provedena rekonstrukce struktur, na jejímž základě budeme schopni zkoumat jednotlivé kulturní jevy. Úkol předpokládá rozsáhlý a detailní archivní výzkum se zapojením širšího kolektivu řešitelů.

Sídelní a sociální struktura Nové Lhoty
Výsledky výzkumu se staly podkladem pro zpracování části tematiky – založení a sídelní vývoj lokality – do podoby publikačního titulu, který byl v roce 2005 uveřejněn v Národopisné revui.
Šimša, M.: Vznik a sídelní uspořádání obce Nová Lhota. Národopisná revue 3/2005, XV, s. 167–177.

Sídelní a sociální struktura Tvarožné Lhoty
Úkol pokračuje výzkumem mladších vesnic panství Strážnice reprezentovaných Tvarožnou Lhotou zmiňovanou poprvé na konci 15. století. V rámci průzkumu byla provedena excerpce materiálu ze zemských katastrů, urbáře panství Strážnice z roku 1607, katastrálních map a gruntovních knih. Současně také probíhá shromažďování a studium literatury k lokalitě a celému mikroregionu. Ze zjištěných informací byla vytvořena rekonstrukce majetkové držby uvnitř vesnice a na jejím základě ztotožnění písemně uváděných usedlostí s konkrétní sídelní situací zakreslenou na katastrální mapě. Zjištěno bylo nejen bezprostřední umístění usedlosti v katastru, její majetková bonita a rozsah povinností, ale též umístění polí, jejich dělení a naopak nové získávání. Právě dva poslední zmíněné fakty jsou pro lokalitu v mladém sídelním území velice charakteristické a značně ji odlišují od starších vesnic panství. Kombinací těchto informací je rekonstrukce průběhu vytváření sídla a jeho okolí.

Ekonomické struktury panství Strážnice
Ve spolupráci s dr. J. Pajerem byl proveden rozsáhlý archivní průzkum gruntovních, sirotčích a horenských knih, jehož výsledkem je rozsáhlá edice pramenů panství:
Pajer, J.: Edice purkrechtní knihy obce Radějov. Strážnice 2005, 258 s., rkp. v archivu NÚLK.
Pajer, J.: Edice sirotčí knihy obce Radějov I. Strážnice 2005, 38 s., rkp. v archivu NÚLK.
Pajer, J.: Edice sirotčí knihy obce Radějov II. Strážnice 2005, 239 s., rkp. v archivu NÚLK.
Pajer, J.: Edice sirotčí knihy obce Kněždub. Strážnice 2005, 230 s., rkp. v archivu NÚLK.
Pajer, J.: Edice purkrechtní knihy obce Kněždub. Strážnice 2005, 212 s., rkp. v archivu NÚLK.
Pajer, J.: Edice horenské knihy obce Kněždub. Strážnice 2005, 432 s., rkp. v archivu NÚLK.
Pajer, J.: Edice sirotčí knihy obce Tvarožná Lhota. Strážnice 2005, 188 s., rkp. v archivu NÚLK.
Pajer, J.: Edice purkrechtní knihy města Strážnice. Strážnice 2005, 205 s., rkp. v archivu NULK.
Pajer, J.: Edice purkrechtní knihy obce Hrubá Vrbka. Strážnice 2005, 233 s., rkp. v archivu NÚLK.
Pajer, J.: Edice sirotčí knihy obce Hrubá Vrbka. Strážnice 2005, 217 s., rkp. v archivu NÚLK.

Pajer, J.: Edice sirotčí knihy obce Nová Lhota. Strážnice 2005, 34 s., rkp. v archivu NÚLK.
Pajer, J.: Edice rybářských purkrechtních knih ze Strážnice. Strážnice 2005, 76 s., rkp. v archivu NÚLK.
Pajer, J.: Edice rybářských sirotčích knih ze Strážnice. Strážnice 2005, 73 s., rkp. v archivu NÚLK.
Pajer, J.: Edice rybářských sirotčích knih z Petrova. Strážnice 2005, 41 s., rkp. v archivu NÚLK.
Pajer, J.: Edice sirotčích knih obce Petrova. Strážnice 2005, 159 s., rkp. v archivu NÚLK.
Pajer, J.: Edice urbáře panství Strážnice z roku 1617, I.díl. Strážnice 2005, 256 s., rkp. v archivu NÚLK.
Pajer, J.: Edice urbáře panství Strážnice z roku 1617, II.díl. Strážnice 2005, 28 s., rkp. v archivu NÚLK.
Pajer, J.: Edice urbáře panství Strážnice z roku 1617, III.díl. Strážnice 2005, 45 s., rkp. v archivu NÚLK.

Rodinná struktura panství Strážnice

V roce 2005 probíhalo také zpracování rozsáhlé Matriky sňatků, křtů a pohřbů farního kostela sv. Martina ve Strážnici. V současné době je dokončen přepis a překlad z latiny u matriky sňatků (225 fol.). Dále probíhá přepis křestní matriky a překlad z latiny (113 fol.).
Získaný materiál slouží především jako podklad pro další vědecké bádání na poli sídelních, sociálních a ekonomických struktur v dané oblasti. Již v tomto stádiu výzkumu disponujeme velkým množstvím údajů k jednotlivým obyvatelům lokalit Strážnice, Javorník, Radějov, Bobalov, Petrov, Sudoměřice, Kuželov, Rohatec, Kněždub, Lipov, Vnorovy, Tvarožná Lhota, Velká, Hrubá Vrbka. Kombinace tohoto materiálu s ostatními historickými prameny – gruntovní, sirotčí a horenské knihy – dává vzniknout ucelenému přehledu o životních osudech konkrétních osob ve zkoumaných lokalitách a umožňuje nově hodnotit dosavadní informace z oblasti lidového stavitelství, zemědělství a dalších.

I. A. e)
Katalog Muzea vesnice jihovýchodní Moravy ve Strážnici (2004 – 2006)
- *Mgr. Martin Šimša, Mgr. Petra Kalábová, Mgr. Petr Bobčík*

V roce 2005 pokračovaly přípravné práce pro vytvoření katalogu areálu MVJVM ve Strážnici. Katalog si klade za cíl zpřístupnit veřejnosti informace o

lidových stavbách umístěných v areálu, jejich historii, postavení uvnitř vesnice a také o regionech, z nichž pocházejí. Cílem projektu však není pouze vytvoření publikace, ale současně i shromáždění etnologických a historických podkladů k jednotlivým stavbám, lokalitám a areálům, které jsou v MVJVM prezentovány. Úkolem byl pověřen absolvent FF MU Brno, oboru historie – etnologie Mgr. Petr Bobčík.

V roce 2005 pokračoval historický průzkum dalších areálů MVJVM, kterými jsou subregiony veselského a strážnického Dolňácka. Zkoumány byly usedlosti z lokalit Strážnice, Vnorovy, Sudoměřice, Petrov, Radějov. U jednotlivých usedlostí byl zpracován sídelní a držebnostní vývoj, který zahrnoval zachycení informací od nejstarších zmínek (místně již od počátku 17. století) až do 20. století. Doplněn byl o informace z matrik, sčítání lidu a vceňovacích operátů, které zásadním způsobem rozšiřují naše znalosti o hospodaření na konkrétních usedlostech, jejich vybavení, množství dobytka atd. Znalosti o konkrétních majitelích, jejich osudech, snahách a činech plasticky doplňují strohá ekonomická fakta. Závěrečné studie, které jsou pro jednotlivé usedlosti zpracovány, jsou doplněny xerokopiemi historických materiálů, map, plánů a ostatních dostupných pramenů.

Bobčík, P.: Dům č. 88 v Milokošti. Uherské Hradiště 2005, 10 s., rkp. v archivu NÚLK.
Bobčík, P.: Dům č. 46 v Zarazicích. Uherské Hradiště 2005, 7 s., rkp. v archivu NÚLK.
Bobčík, P.: Domy č. 14, 48 a 169 v Sudoměřicích. Uherské Hradiště 2005, 19 s., rkp. v archivu NÚLK.
Bobčík, P.: Domy č. 39, 135, 251, 252 a 282 ze Strážnice. Uherské Hradiště 2005, 35 s., rkp. v archivu NÚLK.

Příprava katalogu MVJVM pokračovala taktéž na úrovni grafických podkladů. Již v minulosti vytvořila Mgr. Petra Kalábová soubor kreseb k jednotlivým usedlostem, které obsahují půdorys, čelní a boční pohled, vybrané řezy. Takto jsou zpracovány všechny zpřístupněné objekty v areálu, dále jsou zpracovány prostorové pohledy na jednotlivé areály s odlišením existujících (barevné kresby) a plánovaných (šedá kresba) staveb. Příprava pokračovala rovněž pořízením souboru krojových kreseb podle podkladů dr. L. Tarcalové. Formou akvarelů tak máme zachyceny všechny významné krojové okrsky Slovácka a Luhačovického Zálesí.

Kalábová, P.: Bydlení a domácnost. Strážnice 2005, 8. s., rkp. v archivu NÚLK.

Jančář, J.: Způsob obživy – zemědělství a řemeslo. Uherské Hradiště 2005, 9 s., rkp. v archivu NÚLK.

I. A. f)
Ikonografické doklady nástrojové hudby na Moravě (2004 – 2006)
– Mgr. J. Blahůšek

Projekt se zabývá výzkumem hudebních nástrojů a lidových hudebníků na fotografiích, kresbách a malbách jihomoravské a východomoravské provenience. Při výzkumu prochází badatel fotografické fondy jednotlivých institucí, které mají řádově desetitisíce položek. Navíc jsou dokumentovány i sbírkové fondy, především jejich obrazová část. Jelikož je předmět našeho zájmu časově vymezen a zabýváme se jen materiály, které vnikly do roku 1930, vyhledaných položek je přibližně padesát. Slovo přibližně uvádíme záměrně, neboť některé ikonogramy nejsou datovány a jejich zařazení či nezařazení do souboru zkoumaných dokumentů bude záležet na posouzení v rámci detailnějšího archivního výzkumu (např. podle vzhledu oděvu, exteriérových indicií apod.). Po zpracování starých fotografií, které jsou uloženy ve sbírkovém fondu NÚLK, byl zahájen archivní výzkum ve Slováckém muzeu v Uherském Hradišti. Další spolupráce při výzkumu je projednána v muzeích ve Zlíně, v Uherském Brodě a v Hodoníně. Postupně jsou digitalizovány materiály z archivu NÚLK, již v roce 2004 proběhla digitalizace fotografických pozitivů a dále některých negativů na skleněných deskách.

I. A. g)
Tradiční lidová kultura a filmová tvorba (2004 – 2007)
- Mgr. J. Blahůšek, PhDr. V. Ondrušová

Mezi institucemi, s nimiž NÚLK spolupracuje, je také Národní filmový archiv (dále jen NFA). Okruhu otázek týkajících se nejstarších obrazových záznamů zachycujících projevy tradiční lidové kultury nebyla v českém prostředí věnována zatím velká pozornost. NÚLK proto provedl již v roce 2004 soupis filmů, které pak byly pro jeho archiv přetočeny a připravil podklady pro další spolupráci s NFA, jejímž hlavním předmětem bude postupný archivní výzkum, vypracování soupisu filmů a jejich duplikace pro archivní účely NÚLK. Badatelům z okruhu laické i odborné veřejnosti tak vznikne možnost procházet již tematicky

zpracovaný filmový materiál také v centrálním odborném pracovišti pro lidovou kulturu v České republice.

I. B. Audiovizuální encyklopedie vybraných jevů lidové kultury

I. B. a)

Lidové tance z Čech, Moravy a Slezska (2004 – 2010)

- Mgr. J. Blahůšek, PhDr. J. Krist, PhDr. V. Ondrušová, Mgr. J. M. Krist, Mgr. M. Petříková, Mgr. J. Matuszková, Dr., MgA. J. Maděrič, Z. Jelínková (†*) , Mgr. J. Čumpelík* (†)*, R. Chudoba, PhDr. K. Pavlištík, CSc.*

Základní řada videoencyklopedie Lidové tance z Čech, Moravy a Slezska, vytvářená a vydávaná v letech 1992 – 1997, je od roku 2000 doplňována druhou řadou, nazvanou Mužské taneční projevy. V této nové řadě bylo do konce roku 2003 vydáno šest dílů věnovaných slováckému verbuňku, na něž navazuje zpracování dalších mužských tanců a tanečních projevů. Podle návrhu paní Zdenky Jelínkové jsme se v loňském roce věnovali zkoumání a zachycení tzv. *zpívání na pivo*. V roce 2005 byla pozornost v rámci výzkumného záměru věnována *lašskému a slezskému skoku.* Podle rozhodnutí redakční rady bude studie zpřístupněna na webu NÚLK, zpracovaný videozáznam je pro zájemce k dispozici v archivu NÚLK.

Mgr. J. M. Krist připravil scénář kazety s ohledem na doporučení zástupců souborů (porada v Palkovicích 12. 8.), jejichž interpretace tance byly natočeny v uplynulých letech, zajistil její střih a realizaci u Agentury Rudolf Chudoba. Kazeta byla dohotovena a předána na DVCAM, DVD a VHS dne 21. 11. Odbornou studii napsala Mgr. J. Matuszková, PhD. Oba přitom spolupracovali, zejména na soustřeďování obrazového a publikačního materiálu, a uskutečnili několik pracovních porad. Obrazové materiály ke kazetě byly soustředěny především z archivu NÚLK, ale i soukromých archivů Mgr. E. Krejčičkové a paní Z. Švébišové (dědičky a spolupracovnice paní V. Šejvlové) a Obecního úřadu ve Lhotce pod Ondřejníkem. Přitom bylo nutno vyřešit otázku autorských práv ke kazetě Lašské tance, natočené podle scénáře E. Krejčičkové, V. Šejvlové a V. Šimkové již v roce 1991, což se úspěšně zdařilo. Byl smluvně zajištěn souhlas s užitím použitých snímků, které nebyly z archivu NÚLK.

Pro Masopustní tance, jejichž zpracování je plánováno na r. 2006, byly natáčeny fašankové obchůzky 6. 2. 2005 v Hluku, Uh. Brodě a Kyjově, avšak pro technickou závadu kamery nebude možno materiál použít a natáčení se bude muset o masopustu v r. 2006 opakovat.

Mimo původní plán byl prováděn výzkum na téma Putování tance Pod šable (první zpráva o tomto tématu byla přednesena na 3. etnochoreologickém semináři v Praze 20. – 21. 4.) a výstupem se tak stane studie, která bude uveřejněna ve sborníku z uvedeného semináře počátkem r. 2006. Studie „Putování tance Pod šable“ byla odeslána v termínu (29. 11.) Mgr. D. Stavělové, PhD., redaktorce sborníku. Výzkumy byly provedeny 21. 7. v Kunovicích a Uh. Hradišti, 28. 7. v Kunovicích, 9. 8. v Kyjově, Kunovicích a Hluku a 8. 9. v Hluku. Další výzkumy byly prováděny korespondenčně a telefonicky a současně byl soustředěn materiál z publikací.

Rovněž mimo původní plán bylo zčásti financováno natáčení pořadu o slováckém verbuňku na MFF Strážnice 2005. Část záznamu posloužila pro pořad Folklorika, který uvedla Česká televize dne 30. 11. 2005 a režisér R. Chudoba se v něm věnoval nominacím kulturních statků České republiky na ocenění Mistrovské dílo ústního a nemateriálního dědictví lidstva. Natočený materiál je uložen v archivu NÚLK jako dokument. Redakční rada projektu zasedala 12. 4. a 23. 11. 2005.

I. B. b)

Lidová řemeslná výroba (2004 – 2010)

- *Mgr. M. Šimša, PhDr. J. Jančář, CSc., PhDr. I. Frolec, R. Chudoba, PhDr. J. Krist, PhDr. V. Kovářů, PhDr. B. Minaříková, PhDr. V. Ondrušová, PhDr. K. Pavlištík, CSc., Mgr. L. Smolík, PhDr. I. Vojancová, PhDr. A. Vondrušková, M. Zelinka*

V roce 2005 byly v rámci projektu Lidová řemeslná výroba realizovány tyto projekty videodokumentace vybraných řemesel, jejichž výstupem je médium a doprovodná publikace:

Lidová řemeslná výroba - řada A: Lidová řemesla a lidová umělecká výroba v ČR

Šimša, M.: Práce ze dřeva III, 3. část. Strážnice 2005.

Šimša, M.: Práce ze dřeva III, 3. část. Doprovodná publikace ke stejnojmennému filmu. Strážnice 2005, 31 s., ISBN 80-86156-09-05; 80-86156-72-9.

Lidová řemeslná výroba – řada B: Technologie lidového stavitelství

- *Mgr. M. Šimša*

Kovářů, V.: Kamenný dům III. Strážnice 2005.

Kovářů, V.: Kamenný dům III. Doprovodná publikace ke stejnojmennému filmu. Strážnice 2005, 32 s., ISBN 80-86156-62-1; 80-86156-73-7.

Návrhy scénářů, připomínky k realizaci jednotlivých dílů a přípravu dalších projektů projednala redakční rada na svých jednáních dne 6. 4. 2005 a 23. 11. 2005. V souvislosti s dlouhodobou činností redakční rady projektu poděkoval dr. J. Krist všem zúčastněným členům za jejich dosavadní práci a přijal rezignaci některých členů. Nově sestavená a doplněná RR se poprvé sejde v březnu roku 2006. V souvislosti s komplexním dokončením některých řad dostali členové RR za úkol prověřit počet dosud nenatočených technologií a připravit jejich seznam. Natáčení těchto částí bude realizováno souběžně s hlavním plánem dokumentací. V této souvislosti zazněl i návrh na realizaci III. řady dokumentů – Výroba artefaktů lidové kultury.

Na svém podzimním jednání přijala RR rozhodnutí nepokračovat dále v šíření filmového materiálu na videokazetách VHS a přejít na DVD formát. Rozměrům schránek na disky se přizpůsobí i rozměr doprovodné publikace, která do ní bude vkládána.

I. C.

Elektronická knihovna Národního ústavu lidové kultury (2004 – 2010)

- Mgr. J. Blahůšek

NÚLK zahájil práce na úkolu, jehož předmětem je budování elektronické knihovny již v roce 2003. Pomocí www stran a internetu chceme veřejnosti zpřístupňovat dokumenty, které jsou pro studium lidové kultury zcela zásadní, jejichž vypůjčení a jakákoliv manipulace v knihovnách je spojena s řadou problémů a někdy je i zcela nemožná. V roce 2003 byla proto v NÚLK založena redakční rada elektronické publikační činnosti, která tento úkol koncepčně řídí.

Pro rok 2005 byla ve výzkumném záměru obhájena digitalizace třiceti dvou ročníků časopisu Český lid (1892 – 1932), která byla na základě smlouvy svěřena firmě Bronislav Haluza.

Převod z tištěného originálu do digitální podoby má několik fází, které pro přehlednost a představu o zpracování úkolu uvádíme:

- skenování všech stran periodika - text,
- skenování obrázků a fotografií,
- OCR zpracování textové části,
- vytvoření statických stran HTML,
- tvorba vyhledávacího software,

- přenos textu a rejstříků do vyhledávací databáze,
- uzpůsobení databáze pro přístup z internetu.

Digitalizované materiály jsou v současnosti uloženy na serveru NÚLK a je plánováno jejich zpřístupnění na www.nulk.cz. Jejich veřejná publikace se odvíjí od koncepčního dořešení systému správy uživatelských účtů a především od zavedení ochrany dokumentů z hlediska autorských práv. Předpokládáme, že všechny koncepční otázky týkající se ochrany elektronických dokumentů by měly být vyřešeny v následujícím roce.

I. D.

Digitální archivace a tvorba databází (2004 – 2010)

- Mgr. J. Blahůšek, Mgr. M. Škopík, Mgr. M. Petříková, Mgr. M. Šimša, Mgr. P. Kalábová

V úkolu I. D. jsme i v roce 2005 pokračovali především v digitalizaci archivních, sbírkových a knihovních fondů. Činnost lze rozdělit na několik základních okruhů:

Digitalizace plakátů / Digitalizace filmů / Digitalizace negativů na skle

Již v roce 2004 byla navázána spolupráce s firmou TAITO (Prostějov), která nabízí na českém trhu jedinečné služby při digitalizaci různorodých dokumentů od 35 mm negativů až po velkoformátové předlohy (plakáty, mapy, plány). Digitalizační služby pro tuto firmu zabezpečoval její partner ing. S. Vydra z Týnce u Mladé Boleslavi.

V roce 2005 tato spolupráce dále pokračovala až do konce srpna, kdy ukončil provozovatel digitalizační technologie ing. Vydra svou spolupráci s firmou TAITO. NÚLK dokončil a proplatil rozpracovanou zakázku a navázal přímé vztahy s vlastníkem a provozovatelem zařízení. Nový partner nabídl nižší ceny, jednoduchou a přímočarou komunikaci při analýze a řešení digitalizačních úkolů a kratší termíny. V roce 2005 jsme se rozhodli dokončit digitalizaci fondu plakátů a započít s digitalizací negativů na skle ze sbírek NÚLK. Digitalizace filmů byla odložena na rok 2006, protože přesahovala jak kapacity dodavatele, tak finanční možnosti NÚLK.

Digitalizace fondu plakátů

V roce 2005 NÚLK pokračoval do konce srpna v digitalizaci plakátů ve spolupráci s firmou TAITO. Od září pak digitalizaci zajišťoval přímo ve spolupráci s dodavatelem digitalizačních služeb ing. Vydrou.

Výstupem projektu jsou digitální obrázky archivní kvality, které umožňují vytvořit tiskové kopie profesionální kvality ve stejné velikosti a kvalitě jako u původních dokumentů.
Počet zpracovaných dokumentů:
Firma TAITO 354 ks
Ing. Vydra 712 ks
Celkem bylo v roce 2005 digitalizováno 1066 plakátů.

Digitalizace negativů na skleněné podložce

V důsledku změny dodavatele, který nabídl výrazně výhodnější ceny, bylo možno zpracovat v roce 2005 jednu celou ucelenou část sbírkového fondu negativů na skleněné podložce. Výstupem projektu jsou sady záložních médií DVD a archivních datových kazet VXA obsahující originály skenů ve formátu TIFF a dále námi zpracované pracovní verze v nižší kvalitě, které jsou určeny k umístění do databáze NÚLK.

Výsledné digitální obrázky ve vysokém rozlišení jsou svou kvalitou limitovány pouze kvalitou a stavem historických negativů. U nejlépe zachovaných a exponovaných kusů lze zhotovovat zvětšeniny formátu A0. Náhledové verze skenů byly umístěny do databáze sbírkových předmětů BACH.
Počet zpracovaných předloh v roce 2005: 1123 negativů

Příprava nových digitalizačních projektů

Ve spolupráci s majitelem a provozovatelem digitalizačního zařízení byla provedena opakovaná řada konzultací týkajících se zpracování a analýzy digitalizovaných předloh. V jejím rámci byly připraveny podmínky pro předtiskovou přípravu, tisk a tvorbu pracovních verzí skenů o vysokém rozlišení. Dále byla detailně předvedena technologie pro zpracování problémových a poškozených médií.

Na rok 2006 je předběžně připraven pilotní projekt nové formy digitální dokumentace, který se snaží nalézt nejvhodnější provedení i aplikaci prostorové dokumentace trojrozměrných předmětů (3D zobrazení) ve formě fotorealistického zobrazení (nikoliv pouhé animace). Výstupem prvních testů v roce 2005 je DVD obsahující série fotografií o vysokém rozlišení a první verze 3D záznamů ve formě videoprojekce.

Spolupráce s ČRo Plzeň a Brno

I v roce 2005 pokračovala spolupráce NÚLK s Českým rozhlasem. Týkala se především digitalizace a archivace nejcennějších fondů zvukových záznamů tradiční lidové hudby a folkloru a zčásti také při prezentaci těchto výstupů.

V souvislosti s 60. výročím Mezinárodního folklorního festivalu Strážnice 2005 byla digitalizována část nejstarších a nejcennějších historických záznamů Českého rozhlasu v Brně z festivalů konaných v 40. a 50. letech (historická znělka, nejstarší záznamy z 40. a 50. let a část materiálu použitého v edicích Supraphonu). Výstupem tohoto projektu se stala souběžná realizace rozhlasového pořadu do vysílání ČRo Brno a hodinového poslechového pořadu MFF 2005. Dále bylo v roce 2005 pokračováno v dlouhodobém projektu digitalizace zvukových záznamů Českého rozhlasu Plzeň. Provozní omezení vyplývající ze stěhování útvaru a z plnění důležitých úkolů hlavní činnosti (archiv) omezily provádění digitalizace. V tomto roce bylo zpracováno a předáno či připraveno k předání 170 záznamů (pásů). Kromě toho bylo digitalizováno dalších 243 záznamů bez finalizace – proběhla pouze samotná digitalizace bez dalšího zpracování.

Ve stejném roce byla po detailním testování uvedena do provozu přepisová technologie pro digitalizaci nejstarších, historických záznamů (monofonní záznamy z 40. a 50. let, obzvláště nahrávky nahrané rychlostí 76 cm/s). Využita byla při přepisu historických záznamů z ČRo Plzeň a Brno.

V rámci spolupráce s Českým rozhlasem v Brně a Ostravě byly pořízeny záznamy vybraných pořadů MFF Strážnice 2005, zčásti přímo ze zvukové modulace přenosového vozu za využití techniky NÚLK, další v terénu nebo přepisem v rozhlasovém studiu.

Fotoarchiv a archiv digitálních fotografií

V roce 2005 probíhala archivace fotografií a jejich zpracování v databázi BACH. Do fotoarchivu bylo uloženo a zaevidováno 536 nových přírůstků filmů a 3 763 ks digitálních fotografií.

Fotodokumentace sbírkového fondu - úkol si klade za cíl postupnou fotodokumentaci rozsáhlých sbírkových fondů NÚLK. Získané snímky budou začleněny do stávající databáze sbírkových fondů BACH. Existující elektronické prostředí tak zpřístupní nejen stávající evidenční karty jednotlivých sbírkových předmětů, na nichž je zachycen popis, uložení a mnoho dalších informací, ale současně i vizuální podobu předmětu. Takto prokombinované informace zvýší kvalitu naší evidence a současně poskytnou podklady pro kvalitnější provádění inventur a revizí sbírkových fondů.

Fotodokumentace je úkol dlouhodobý, v jehož rámci byla zpracována Sbírka manželů Landsfeldových, fond Oděvů, oděvních doplňků a obuvi. V letošním roce pokračovalo fotografování fondem Keramika – kamnářství, Domácnost – obrazy, drobné plastiky, osvětlení a dále Živnosti – stolařská dílna. Veškerou

dokumentaci provádí profesionální fotograf Tomáš Hájek. V roce 2005 bylo dodáno 3 500 ks fotografií, které jsou editovány a přiřazeny k evidenčním kartám.

Technické obrazové úpravy, přepisy DVCAM

Ve firmě Jiří Čalkovský byly od roku 2004 postupně digitalizovány (převod analogového BETACAM do formátů DV CAM a DVD) díly první řady videoencyklopedie Lidové tance z Čech, Moravy a Slezska. Kromě zabezpečení dostupnosti kvalitního digitálního záznamu ve studovně NÚLK je tímto postupem zajištěna i delší životnost těchto cenných audiovizuálních materiálů. V roce 2004 a 2005 jsme do digitálního formátu takto přepsali celou první řadu videoencyklopedie Lidové tance z Čech, Moravy a Slezska, jeden z prvních videodokumentů NÚLK věnovaných slováckému verbuňku a první díl videoencyklopedie Lidová řemesla a lidová umělecká výroba v České republice. V následujícím roce bychom v této řadě rádi pokračovali.

Technické vybavení a jeho údržba:

V roce 2005 bylo v rámci úkolů VaV využíváno technické zařízení: digitalizační pracoviště pro skenování filmů a diapozitivů, digitalizační a přepisové pracoviště pro zpracování a popis videozáznamů a přepisové pracoviště pro digitalizaci a archivaci profesionálních zvukových záznamů. Pro zajištění zvukové dokumentace MFF Strážnice a regionálních festivalů byla zakoupena média DAT HP DDS-90 pro digitální záznam zvuku (20 ks médií HP DDS 90). Z důvodu rekonstrukce pracovišť útvaru nehmotného kulturního dědictví byla činnost archivu a dokumentace ztížena a v provizorních prostorách po dobu pěti měsíců omezena. V roce 2005 byla řešena částečná náhrada dosluhujících poloprofesionálních magnetofonů S-VHS Panasonic a provedena běžná údržba profesionálních magnetofonů. Z finančních prostředků VaV byla provedena opakovaná kontrola a nastavení 1 magnetofonu Revox a 2 magnetofonů Studer. Další část prostředků plánovaných na rok 2005 byla použita na postupné zprovoznění studiových zařízení z daru od RFE/RL (Rádio Svobodná Evropa/Svoboda), který NÚLK obdržel v roce 2004. Do provozu byly uvedeny další dva magnetofony Studer 812 v monofonní verzi určené především pro přepis nejstarších historických záznamů (rychlost 76 cm/s) a magnetofon Revox B-77 ve verzi vhodné pro přepis nejstarších záznamů amatérské provenience. K 1. 7. 2005 byly profesionální magnetofony Jansen a Mechlabor přeřazeny do rezervy a nahraženy Studery 812. V závěru roku 2005 bylo realizováno oživení a kalibrace přepisového pracoviště v novém prostoru.

II. Proměny folkloru a folklorního hnutí
II. A. Folklorismus a prezentace folkloru

II. A. a)
Dokumentace folklorních festivalů a slavností v ČR (2004 – 2010)
– Mgr. J. Blahůšek

Dokumentace folklorních festivalů a slavností v ČR

Důležitým okruhem výzkumného záměru NÚLK je dokumentace folklorních festivalů a slavností v České republice. Na dokumentaci se podílí také externí spolupracovníci, profesionální fotografové a firmy zajišťující videoslužby. Jako pozorovatelé se zaměstnanci NÚLK zúčastnili i vybraných zahraničních festivalů (především festivalů CIOFF). Pro dokumentaci a její uložení v archivu NÚLK bylo v roce 2005 nutné zajistit nákup dokumentačního materiálu a zálohovacích médií (fotografických filmů, videokazet profesionálních – DV CAM, poloprofesionálních – S-VHS i amatérských – VHS formátů, zálohovacích datových médií – kazety VXA a média DAT HHB DDS-90, CD-R, CD-RW, DVD-R, DVD-RW). Při postupném budování videostřižny NÚLK jsme zakoupili nový hardware.

Zprávy o dokumentaci jsou společně s 987 ks fotografií včetně negativů a přibližně 500 soubory digitálních fotografií uloženy v archivu NÚLK. Videoarchiv byl prostřednictvím tohoto úkolu obohacen o 66 videokazet (z toho 21 DVCAM), což je přibližně 180 hod. záznamu.

V roce 2005 jsme provedli dokumentaci těchto akcí:
Dětská Strážnice 2005 (27. – 28. 5. 2005)
Vlčnovské slavnosti s Jízdou králů (27. – 29. 5. 2005)
Jihočeský folklorní festival v Kovářově (3. – 5. 6. 2005)
MFF Myjava 2005, Slovensko (17. – 19. 6. 2005)
Mezinárodní dětský folklorní festival „Kunovské léto“ v Kunovicích (18. 6. 2005)
Mezinárodní folklorní festival ve Frýdku – Místku (16. – 19. 6. 2005)
MFF Strážnice 2005 (23. – 26. 6. 2005)
Dolňácké slavnosti s Jízdou králů v Hluku (3. 6. 2005)
Mezinárodní folklorní festival Lužica v Chrosčicích, Německo (14. – 17. 7. 2005)
Kopaničářské slavnosti ve Starém Hrozenkově (15. – 17. 7. 2005)
Horňácké slavnosti ve Velké nad Veličkou (22. – 24. 7. 2005)
Ozvěny Horňácka ve Velké nad Veličkou (20. 8. 2005)
MFF Brno (1. – 4. 9. 2005)

Folklorolympiáda Strážnice (4. 9. 2005)
Mezinárodní festival dětských folklorních souborů „Písní a tancem“ v Luhačovicích (8. – 11. 9. 2004)
Festival hudebních nástrojů lidových muzik v Uherském Hradišti (7. – 9. 10. 2005)
Ke kořenům ve Velkém Týnci (12. 11. 2005)

Dalším zdrojem dokumentačního materiálu týkajícího se folklorních festivalů a slavností je nákup videozáznamů a fotografií od videoamatérů a fotoamatérů. Za tímto účelem NÚLK získává nové kontakty a vytváří adresář.

II. A. b)
Zpracování publikace Folklorní slavnosti a festivaly v České republice (2004 – 2007)
- PhDr. J. Krist, PhDr. J. Jančář, CSc.

Dlouhodobý výzkumný projekt vychází z vládního usnesení 571/2003 Sb. o Koncepci účinnější péče o tradiční lidovou kulturu v České republice a reaguje na dokument UNESCO z října roku 2003, přijatý jako Úmluva o zachování nemateriálního kulturního dědictví.

Výsledky první části obsahují sborníky ze strážnických sympozií z let 2000 a 2001 a publikace Lidová kultura v kulturním vývoji České republiky, vydaná Národním ústavem lidové kultury v roce 2002. V dalším období se projekt zaměřuje na excerpci pramenů k proměnám folkloru ve 20. století, na objasňování pojmu folklorismus a jeho mezinárodní konsekvence a na zkoumání procesu využívání prvků tradiční lidové kultury v současných kulturních aktivitách. Zvláštní pozornost je věnována proměnám tradičních lidových slavností a proměnám činnosti folklorních souborů. Výsledky budou postupně publikovány jak ve sbornících z připravovaných sympozií, tak v samostatné publikaci. Pro ni byly v roce 2005 rozpracovány kapitoly *Počátky folklorismu*, *Využívání folkloru v první polovině 20. století*, a postupně excerpovány prameny ke kapitolám *Rozvoj folklorismu v druhé polovině 20. století* a *Folklorní festivaly v druhé polovině 20. století*.

Jančář, J.: Lidová tradice a současnost. In: Veřejná správa, 4/2005, s. 22-23.
Jančář, J.: Folklorismy ve výtvarném umění XX. Století. In: Prostor, Zlín, 1/2005, s.14-16.
Jančář, J.: Strakonice 2004. Národopisná revue 1/2005, s. 68-69.

Jančář, J.: 60 let Mezinárodního folklorního festivalu ve Strážnici. Katalog ke stejnojmenné výstavě. NÚLK Strážnice 2005, 104 s., čb. a bar. foto v textu.
Krist, J.: K jubileu Kovářova 2005. In: X. jihočeský folklorní festival KOVÁŘOV 2005. Vydal Kovářovan, Kovářov 2005, s. 2.
Krist, J.: Festival ve Strážnici slaví šedesátiny. In: Místní kultura, roč. XV., 2005, č. 7-8, s. 27-28.
Krist, J.: Jubilejní Jihočeský folklorní festival v Kovářově. In: Národopisná revue, 3/2005, s. 193-194.
Krist, J.: Myjava 2005. In: Národopisná revue, 3/2005, s. 193-194.
Krist, J.: Zdravice Luhačovicím. In: Písní a tancem. Programový sborník, XIII. ročník Luhačovice 9. – 11. září 2005. Vydal FoS ČR, 2005, nestr.
Krist, J.: Festival Lužica pošesté. In: Národopisná revue, 4/2005, s. 247-248.
Krist, J.: Zdence Jelínkové k narozeninám. In: Ohlédnutí za půlstoletím české etnochoreologie. Pocta Zdence Jelínkové. Vydal Etnologický ústav AV ČR, Brno 2005, s. 64-65.
Krist, J.: Ke spolupráci Národního ústavu lidové kultury ve Strážnici s Domowinou, Svazem Lužických Srbů v Budyšíně. In: Lužické inspirace. Vydala Moravsko-lužická společnost, Brno 2005, s. 4-5.
Rozhovor s dr. Janem Kristem k jubileu festivalu MFF Strážnice. In: Folklor. Časopis Foklorního sdružení ČR, 3/2005, s. 24-26.
Šimša, M.: Zvykoslovné a folklorní aktivity NÚLK. Referát na konferenci Zvykoslovné a folklorní aktivity v muzeích v přírodě. Rožnov pod Radhoštěm 2005.

II. A. c)
Sympozium „Současný folklorismus a prezentace folkloru“ (2006)
– Mgr. J. Blahůšek.
Úkol roku 2006.

II. B. Proměny funkcí dětského folkloru
Cíle projektu - vytvořit komplexní závěry poukazující na vztah dětského folkoru a folklorismu z historického pohledu, zejména s ohledem na proměny funkcí dětského folkloru.

II. B. a)
Přípravné a redakční práce na publikaci Od folkloru k folklorismu. Slovník dětského folklorního hnutí v Čechách, na Moravě a ve Slezsku (2004 – 2005)

- PhDr. V. Ondrušová, PhDr. A. Schauerová, Mgr. L. Uhlíková, PhD., Mgr. J. Blahůšek

Úkol navázal na dřívější projekty, při nichž vznikly dva díly slovníku Od folkloru k folklorismu.Slovník folklorního hnutí na Moravě a ve Slezsku a Slovník folklorního hnutí v Čechách. Současný projekt si vytkl za cíl zachytit tentýž vývoj a vztah v oblasti dětského folkloru, neboť v předcházejících dílech byla tato oblast zachycena jen neúplně, a to jak v jednotlivých heslech, tak v celkové koncepci.

Při řešení úkolu autorský kolektiv vycházel z rozsáhlé dotazníkové akce, jejímž cílem bylo podchytit významné osobnosti z dětského folklorního hnutí, dále zachytit informace o dětských folklorních souborech, které v současnosti pracují, zjistit jejich aktivity a pokusit se zachytit festivaly, které se věnují převážně dětským folklorním souborům.

Při zpracování dotazníků a vyhodnocování údajů vycházel autorský tým ze stanovené zásady: aby bylo u každého jedince i souboru, jimž bude věnováno slovníkové heslo, možné jednoznačně formulovat jeho význam pro dětské folklorní hnutí.

Při zpracování se zřetelně projevil význam pedagogů - ať učitelů nebo vedoucích folklorních souborů, kteří dětem tradice lidové kultury zprostředkovávají. Ukázala se tedy velmi významná úloha výchovná, která patří ke specifickým rysům této oblasti folklorismu, jímž se mimo jiné vymezuje.

Slovník obsahuje 122 hesel osobností významných pro dětské folklorní hnutí. Do slovníku jsou zařazeny i ty osobnosti, které byly již v předcházejících slovnících, ale údaje o nich jsou doplněny explicitně o jejich podíl a význam pro rozvoj dětského folklorního hnutí. Obě skupiny jsou v poměru 1:1. Ačkoliv se autoři snažili dodržet po formální stránce podobu předcházejících děl, při zpracování tohoto dílu se nevyhýbali ani údajům pedagogickým.

Dětské folklorní soubory byly zařazeny se stejným kriteriem významnosti, tedy soubory, které již zanechaly stopu v dětském folklorním hnutí. Slovník obsahuje údaje o 65 dětských souborech. Nejmenší položku obsahuje část týkající se festivalů, které prezentují dětský folklor a dětské folklorní soubory.

Z uvedených údajů i na základě studia pramenů je v úvodní části položen důraz na zvláštnosti dětského folkloru a jeho funkcí v mimoškolní i školní činnosti, které mimo jiné souvisejí s postavením dítěte ve společnosti. Závěry bude možné použít nejen v dalším studiu národopisném, ale i v pedagogické teorii a praxi.

Souběžně se zpracováním textů slovníku, který bude k dispozici v elektronické podobě, byly shromažďovány informace pro další úkoly tohoto projektu, který bude zakončen v roce 2007.

Úkoly **II. B. b)** ***Tradiční lidová kultura a výchova - publikace především pro potřebu Školy folklorních tradic*** a **II. B. c)** ***Videodokumentace práce vybraných vedoucích dětských, případně dospělých folklorních souborů a dětských muzik*** budou realizovány až v roce 2006, úkol **II. B. d)** ***Sympozium „Proměny funkcí dětského folkloru ve školní a mimoškolní výchově“ spojené se seminářem určeným pro učitele*** až v roce 2007.

Čerpání finančních prostředků na úkoly výzkumného záměru v roce 2005
Institucionální podpora na výzkumný záměr v r. 2005

Celkem		**4,712.000 Kč**
- Investiční prostředky		200.000 Kč
- Neinvestiční prostředky		4,512.000 Kč
z toho	mzdové prostředky	914.000 Kč
	v tom platy pracovníků	694.000 Kč
	OON	220.000 Kč

V roce 2005 je v příspěvku zahrnuto 10.000,- Kč poskytnutých z rezervního fondu MK.

C. ÚKOLY HLAVNÍ ČINNOSTI

C. I. Dokumentace, archivace, knihovna
C. II. Vzdělávací a vydavatelská činnost
C. III. Spolupráce se zahraničními a domácími institucemi
C. IV. Pořadatelská činnost
C. V. Péče o sbírky a výstavní činnost
C. VI. Péče o památky a údržba areálů
C. VII. Informační systém

C. I. DOKUMENTACE, ARCHIVACE, KNIHOVNA

- Ve vazbě na nový archivní zákon a přípravu změny právního postavení archivu NÚLK byly práce v této oblasti v roce 2005 zaměřeny na přípravu podmínek pro akreditaci archivu, zpracování návrhu nového spisového a skartačního řádu, plánu a spisového inventáře. Odborní pracovníci se zúčastnili odborného školení týkajícího se spisové a archivní služby (25. 4. a 7. 6. 2005). První verze spisového a skartačního řádu byla archivnímu dozoru předána do konce měsíce června. V listinném archivu probíhalo průběžné zpracovávání a zařazování přijatých písemností, příprava na skartaci, revize evidovaných archiválií a spisů pocházejících z agendy EÚ a dřívějšího PEÚ. Proběhla aktualizace evidence archivních fondů a sbírek v centrální evidenci národního archivního dědictví. Dle operativních potřeb byly vyhledávány archiválie a malé rešerše.
- V oblasti audioarchivu pokračovala spolupráce s ČRo Brno a s ČRo Plzeň, byly zapůjčeny ke zpracování další nosiče z fonotéky ČRo. Byla provedena zběžná revize a úklid všech fondů v souvislosti s revizí archivních fondů, postupně probíhá detailní revize. Zpracovány a zálohovány byly starší přírůstky z roku 2004, provedena byla údržba a střednědobá archivace fondu gramofonových desek, digitalizace obalů deponovaných pásů a zpracována evidence médií do formy databáze Access. V systému BACH (modul audio – video) byl zajištěn převod již dříve pořízených dat, pořizovány a doplňovány nové záznamy, upgrade modulu dle požadavků. Dosud je převedeno a zpracováváno 1210 záznamů.
- Fond videoarchivu byl obohacen o 112 přírůstků: 26 VHS, 8 SVHS, 24 DVCAM, 4 mini DVDCAM, 50 DVD (př. č. V1/2005 – V112/2005), které byly evidenčně zpracovány. Byla provedena kompletace elektronické přírůstkové knihy. Podle požadavků byla zajišťována duplikace videokazet (VHS) projektu "Lidové tance z Čech, Moravy a Slezska" a "Lidová řemeslná výroba" ve firmě WINCOP v Ostrovačicích u Brna. Podle plánu byla zabezpečována video-dokumentace akcí NÚLK.

- Ve fotoarchivu bylo zaevidováno 535 ks negativů a diapozitivů včetně fotografií (př. č. 94 201 – 94 735). Zajišťována byla fotodokumentace akcí NÚLK, vyhledávání a zápůjčky z fotoarchivu NÚLK, skenování diapozitivů a negativů pro propagační a badatelské účely. Převáděna byla data zapsaná do databází jednotlivých dokumentátorů (přiřazení jednotlivých popisovaných snímků k datům), dosud převedeno 630 záznamů + fotografie, dokumentátoři připravili cca 1300 záznamů, celkový počet digitálních fotografií za rok 2005 činí 3763 ks.
- Do fondu plakátů bylo zaevidováno 49 ks plakátů (př. č. 17 566 – 17 614).
- V rámci technického zabezpečení a servisu týkajících se archivních fondů byl zabezpečen servis a zprovoznění profesionální zvukové techniky z daru RFE/RL, zpracovány návrhy na rozšíření kapacity regálových systémů a přestavbu úložných prostorů fotoarchivu ve vazbě na scelení fotomateriálů. Připraveno bylo poptávkové řízení na náhradu techniky S-VHS ve videopracovištích.
- V druhé polovině roku 2005 byla činnost archivu a knihovny NÚLK ochromena z důvodu rekonstrukce celého pracoviště ÚNKD. Během července a srpna proběhlo stěhování a po ukončení rekonstrukce byla v rámci zpětného stěhování archivních fondů zahájena podrobná revize.
- Přes stížené podmínky s rekonstrukcí prostor po část roku, byl chod odborné knihovny zajištěn. Probíhaly průběžné práce v odborné knihovně, nákupy, evidence přírůstků (celkem provedeno 157 zápisů, vyplnění evidenčních karet, katalogizace nových knih), inv. čísla 15 783 – 15 939, výpůjčky z knihovny, zápůjčky v rámci meziknihovní výpůjční služby, evidence publikací ze zahraniční výměny za NR, v rámci digitalizace knihovního fondu opravy duplicitních přírůstkových čísel a signatur – nový zápis do přírůstkové knihy a změny ve jmenném a věcném katalogu, dokumentace knih v programu KP-win (zkatalogizováno 200 nových titulů), bylo provedeno roztřídění a soupis publikací knihovny ÚLUV. Bylo zakoupeno nové vydání elektronického katalogu České národní bibliografie, která je využívána k importu dat o nových přírůstcích do katalogizačního systému KP-Win. Práce na tomto úkolu byly v letošním roce negativně ovlivněny stěhováním útvaru, který digitalizaci zabezpečuje, neboť knihovna byla na pět měsíců uzavřena.
- Do NÚLK byla v roce 2005 převezena další část fondu Zdenky Jelínkové (listinné materiály, knihy, krojové součástky).

C. II. VZDĚLÁVACÍ A VYDAVATELSKÁ ČINNOST

Útvar nehmotného kulturního dědictví zajistil průběžné rozesílání povinných výtisků periodických i neperiodických tiskovin vydaných NÚLK dle dikce právních norem.

Škola folklorních tradic

Ke studiu ve třetím běhu Školy folklorních tradic se přihlásilo 79 posluchačů, kteří v září 2004 nastoupili do prvního ročníku. Všem uchazečům byly rozeslány pokyny ke studiu, seznam základní literatury a učební plán. Třída byla rozdělena do dvou skupin s přihlédnutím k tomu, aby byli v každé skupině rovnoměrně zastoupeni muži (kterých je vždycky podstatně méně než žen – hlavně kvůli praktické výuce lidového tance), dále byli do skupin zařazeni členové jednoho souboru (pokud jich bylo přihlášeno víc) apod. Během podzimního i jarního semestru došlo z různých důvodů ke snížení celkového počtu frekventantů na 71. Třídní profesorkou byla jmenována PhDr. Alena Schauerová, která zpracovala celkový učební plán, rozvrh a jeho rozpracování do jednotlivých lekcí, koordinaci předmětů a zadání zkoušek. Během obou semestrů řešila s frekventanty všechny otázky týkající se výuky. Lektorský sbor je pro oba ročníky složen celkem ze 16 vyučujících praktických i teoretických předmětů. V rámci 1. ročníku proběhlo 8 výukových lekcí, poslední devátá byla věnována závěrečným zkouškám za první ročník. Během 2. semestru byla posluchačům zadána témata k vypracování písemných prací o lidovém kroji, písemných prací k předmětu Základy pohybové průpravy a témata praktických zkoušek z choreografie. V březnové lekci posluchači složili písemnou zkoušku ze základů anatomie a úvodu do studia lidové kultury. Závěrečné zkoušky za 1. ročník proběhly ve dnech 22. – 23. 4. 2005 v Brně.

Na podzim roku 2005 byl zahájen druhý ročník třetího běhu Školy folklorních tradic. Čtyři lekce se uskutečnily v termínech 30. 9. - 2. 10., 14. - 16. 10., 11. - 13. 11., 2. – 4. 12. 2005. Výuka probíhala v prostorách kulturního domu na Charbulově ulici v Brně. Organizační stránku Školy folklorních tradic připravovala a zajišťovala za NÚLK Ludmila Horehleďová a za Sdružení přátel folkloru v Brně (zároveň i za FoS ČR) Milan Zelinka. Přípravu učebních prostor, učebních pomůcek, event. operativního tisku materiálů, přepisu CD apod. zajišťoval průběžně M. Zelinka.

Národopisná revue

V roce 2005 byla vydána čtyři čísla Národopisné revue. První z nich bylo věnováno výtvarnému folklorismu, druhé sociálním a rodinným vazbám a genderovým studiím, třetí lidovému stavitelství a čtvrté nehmotnému kulturnímu dědictví.

Národopisná revue 1/2005 - První číslo Národopisné revue v roce 2005 bylo věnováno výtvarnému folklorismu, resp. využívání některých prvků z oblasti výtvarné lidové kultury jako inspiračního zdroje, případně jejich ovlivňování slohovými jevy. Juraj Zajonc zaměřil svou studii na tištěné sborníky, které poznamenaly slovenskou výšivku (*Slovenský ornament v tlačených vzorníkoch. /K vzniku a významu zbierok vzorov od konca 19. do polovice 20. storočia/*), Alena Křížová zachytila problematiku lidového ornamentu jako součást školních osnov kreslení a ručních prací (*Výuka kreslení lidového ornamentu /Podle časopisu Náš směr/*). Krojem jako symbolem národní identity se zabývala Anna Pohořálková (*Česká společnost a kroj v osmdesátých letech 19. století*). Iva Magulová studovala dějiny instituce, která byla v roce 1909 vytvořena pro podporu rozvoje rukodělné výroby (*K činnosti Zemského ústavu pro zvelebování živností pro zemi Moravu v Brně*). Následující studie jsou věnovány ikonografické problematice: Daniel Drápala se zabýval zobrazováním tzv. portášů, kteří od poloviny 17. do počátku 19. století působili na Moravě i ve Slezsku jako bezpečnostní oddíl, Jana Tichá se věnovala mýtu o slovanském bohu Radegastovi. Rubrika Proměny tradice přinesla článek *Lidový oděv a jeho současná společenská potřeba* (autorka Romana Habartová). Společenská kronika připomněla životní jubileum choreografky Jiřiny Mlíkovské (nar. 1925) a etnochoreoložky Zdenky Jelínkové (nar. 1920); nekrolog choreografa Jana Čumpelíka (1925-2004) a vedoucí brněnského folklorního souboru Javorník Olgy Tesauerové (1933-2004). Další pravidelné rubriky obsahovaly zprávy z konferencí, výstav, festivalů a recenze nových knih.

Národopisná revue 2/2005 - V úvodní studii se Igor Nosál zabývá *Diskursy o dětství v době post-socialismu*. Ľubica Herzánová zase pojetím staroby ve článku *Cudzia krajina s neznámym jazykom ...“* Možné hranice staroby, Andrea Šalingová uvedla studii *„Drobné, malé, neškodné.“ Rodové špecifiká podnikania vo vidieckej lokalite.* Jana Poláková a Helena Danielová se zabývaly romskou ženskou problematikou – *Kořeny – genderový výzkum zaměřený na romské ženy.* V rubrice Proměny tradice napsal článek věnovaný vzniku a významovým proměnám označení „metlář“ Daniel Drápala. Jaroslav Fiala se zde věnuje chodské lidové tradici v činnosti Vladimíra Baiera. Společenská kronika přinesla příspěvek k 75. narozeninám strážnického zpěváka Václava Harnoše (nar. 1930) a nekrology horňáckého hudce a zpěváka Emila Miškeříka (1916 – 2004), folkloristy a muzikanta Jaroslava Juráška (1925 – 2005) a etnologa Ludvíka Kunze (1914 – 2005).

Národopisná revue 3/2005 - Alena Dunajová se ve své studii - *O lidovém stavitelství a památkové péči* zabývá teoretickými otázkami ochrany lidového stavitelství. Prakticky se tématem lidového stavitelství zabývá Miroslav Válka,

který přináší příspěvek o výskytu fenoménu dřevěných mostů - K problematice dřevěných komunikačních staveb. *Kryté mosty a lávky na západní Moravě*. Markéta Hanzlíková pak přináší podrobný popis konkrétního domu z oblasti Zlínska - *Dům v Kašavě, č. 83*, podobně jako Petra Kalábová, která se zaměřila na historii jednoho z vodních mlýnů na Horňácku - *Čerešníkův mlýn v Nové Lhotě*. Martin Šimša se ve svém příspěvku *Vznik a sídelní uspořádání obce Nová Lhota* věnuje sídelnímu rozboru konkrétní lokality na Horňácku. Fotopřílohou je vzpomenuto 80. výročí založení Valašského muzea v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm. Společenská kronika obsahuje blahopřání k životnímu jubileu muzikanta Klimenta Navrátila (nar. 1925) a nekrology etnologů Miroslavy Ludvíkové (1923-2005), Zdenka Hanzla (1944-2005) a choreografky Zdeny Kyselé (1918-2004). Pravidelné rubriky se věnují zprávám z konferencí, výstav, exkurzí, festivalů a recenzím nových knih. Uveřejněny jsou zde také ceny České národopisné společnosti za rok 2004.

Národopisná revue 4/2005 - Úvodem je publikována studie Daniela Luthera, která v kontextu uvedené problematiky rozpracovává několik vstupních částí široce pojatého projektu, zabývajícího se péčí o tradiční kulturu v České republice (*Identifikácia javov tradičnej ľudovej kultúry v Českej republike. Metodika projektu*). Autorky Marta Ulrychová a Markéta Nová představují historii významné památky z oblasti pololidové dramatiky - tzv. pašijových her na Šumavě ve studii *Hořické pašijové hry*. Konkrétním interpretům starší tradice dudácké hudby na Chodsku je věnován příspěvek Vladimíra Baiera *Lidová hudba na Chodsku v 19. a v první polovině 20. století.* Tematicky uzavřený celek představují články Jana Miroslava Krista**,** Karla Pavlištíka a Jitky Matuszkové spojené tématem mužského tance verbuňk - *O verbuňku – jeho současnosti a budoucnosti.* Rubrika Proměny tradice přináší zamyšlení Josefa Holcmana nad obyčejem jízdy králů (*O kradení krále*). Společenská kronika připomíná jubilea dvou etnologů – Zdeňka Mišurce (nar. 1925) a Marie Brandstettrové (nar. 1945). Nekrology vzpomíná muzeologa Josefa Beneše (1917-2005) a taneční folkloristky Zdenky Jelínkové (1920-2005). Další pravidelné rubriky se věnují zprávám z konferencí, festivalům a koncertům, recenzím nových publikací a dalším aktivitám z oblasti péče o lidovou kulturu.

Jako příloha čtvrtého čísla Národopisné revue vyšla osobní bibliografie A. Satkeho, kterou zpracovala PhDr. Jana Pospíšilová.

Informační tiskoviny

- Začátkem roku byl vydán Přehled folklorních festivalů a národopisných akcí pro rok 2005 a byly připraveny propagační letáky o videoencyklopediích lidových tanců a řemesel s objednávkovým listem. K MFF Strážnice 2005 byly vydány: propagační skládačka s programem v české, anglické a německé jazykové mutaci, grafický plakát, textový plakát a k Dětské Strážnici skládací propagační list a grafický plakát. K zahájení sezóny bylo vydáno obrazové leporelo areálu MVJVM.

Propagace

- Jednou z forem propagace byla účast a prezentace činnosti NÚLK na veletrhu cestovního ruchu a turistických zajímavostí v regionech Regiontour 2005 v Brně, který se konal ve dnech 13. – 16. ledna 2005.
- Začátkem roku byla zahájena jednání s tradičními mediálními partnery MFF - Českým rozhlasem, Českou televizí, Radiem Proglas, Radiem Jih a byly dohodnuty podmínky pro spolupráci a vysílání pozvánek, spotů, besed. Proběhla také jednání se sponzory.
- V měsíci lednu byl aktualizován a doplněn nabídkový list publikací, časopisů, videokazet, CD. Tato prodejní nabídka byla aktualizována i na webových stránách NÚLK.
- Ke všem akcím pořádaným NÚLK byla zajištěna podle charakteru akce odpovídající propagace, kromě tradiční distribuce pozvánek poštou a výlepu plakátů, vyhlášení v místních rozhlasech, byla ve velkém rozsahu využívána elektronická pošta a webový prostor. Podle možností byla propagace umístěna v regionálním tisku a vybraných periodikách (Strážničan, Slovácko, Region plus, Slovácké noviny, Dobrý den Slovácko, Moravský Jih, Rovnost, MF Dnes, Zemské noviny, pro výchovné pořady Informační bulletin Pedagogického střediska Hodonín) i v rozhlasových stanicích (ČRo Brno, Radio Jih, Radio Proglas, Radio Zlín). Průběžně byly propagační materiály dodávány do cestovních kanceláří, informačních center, redakcím i osobně novinářům.
- Dne 10. 5. 2005 se v Praze konala tisková konference Jihomoravského kraje k akci „Brno – město uprostřed Evropy“, kde byl prezentován jak NÚLK (účast PhDr. Jan Krist a Mgr. Jan Blahůšek), tak jubilejní ročník MFF. Dne 8. června se v Poslaneckém klubu v Brně uskutečnila samostatná tisková konference k MFF Strážnice 2005, které se zúčastnilo napříč mediálním spektrem deset novinářů a za NÚLK PhDr. Jan Krist, L. Horehleďová a V. Ducháček. Záznam z tiskové konference byl zveřejněn v pořadu ČT „Jihomoravský večerník“.

- Průběžně jsou aktualizovány a upravovány údaje o NÚLK a jeho akcích v brožurách a propagačních materiálech jiných institucí a vydavatelství např. Kamenný Klíč, Česká pohoda, NOS, Veřejná správa, Cestujeme po Moravě, Místní kultura, časopis RAM Slovácka, Česká centrála cestovního ruchu, měsíčník InZlín, agentura Czech Tourism, odd. cest. ruchu Jihomoravského kraje. Prezentace zámku a skanzenu je obsažena v publikacích Hrady a zámky, Lexikon kulturních památek, kalendář – hrady a zámky, nakladatelství Computer Press, časopis Rebeka, Xantypa, Bulletin Czechware, Průvodce po Česku, vyd. Avedon, CD Kulturní dědictví (Infoturist), Publikace „Kam v České republice". Dále v publikaci Česká kultura (Dětská Strážnice 2005, Mezinárodní folklorní festival Strážnice 2005, Podzim na dědině, Radujme se, veselme se…), mapa mikroregionu Slovácka, mapový průvodce Baťův kanál 2005, a na www.relax.sk, kde vyšla inzerce také v tištěné podobě. V roce 2005 realizoval NÚLK prostřednictvím firmy DARUMA zveřejnění své reklamy na navigační tabuli v centru Uherského Hradiště.
- Dále se uskutečnila propagace NÚLK a akcí na www.branapamatek.cz, www.jizni-morava.cz, Občanské sdružení Polypeje, czechtourism.cz, folklor-web.cz, Internetový katalog firem (s působností i na Slovensku), www.foscr.cz, www.zkola.cz, www.turistik.cz, www.regionslovácko.cz, www.pamatky.com, www.kdykde.cz.
- Dne 24. 8. 2005 natočila německá celostátní televize WDR ve spolupráci s Českou centrálou cestovního ruchu propagační reportáž v MVJVM.
- Uskutečněné veletrhy cestovního ruchu s propagací NÚLK:
Regiontour Brno (13.1 – 16.1. 2005 – vlastní stánek), Incheba Praha – Holešovice (únor 2005), Holliday World Praha (17.2. – 20. 2. 2005 – stánek společně s FoS ČR), Vídeň – ÖGB Gemeinsam erweitern (11.-12.6. 2005, prostřednictvím Krajského úřadu Jihomoravského kraje) a další veletrhy Vídeň, Drážďany, Praha a Bratislava (prostřednictvím hotelu Panon Hodonín).

C. III. SPOLUPRÁCE SE ZAHRANIČNÍMI A DOMÁCÍMI INSTITUCEMI

(Zahraniční cesty pracovníků NÚLK a jejich přínos jsou podrobně uvedeny v úvodní kapitole G.)

UNESCO

V rámci tzv. participačních programů UNESCO připravilo MK ve spolupráci s NÚLK „Mezinárodní poradu zemí střední a východní Evropy o národních

politikách zaměřených na zachování a podporu tradiční lidové kultury jako důležité složky nemateriálního kulturního dědictví“. Ta se konala v NÚLK ve Strážnici ve dnech 9. – 12. 6. 2005 pod záštitou České komise pro UNESCO. Jednání bylo rozděleno do několika bloků, které svými příspěvky uvedli zástupci české delegace. Na jednání bylo zastoupeno celkem 14 zemí Evropy (Belgie, Bulharsko, Česká republika, Estonsko, Chorvatsko, Litva, Lotyšsko, Maďarsko, Makedonie, Německo, Rakousko, Rumunsko, Rusko a Slovinsko). Ukrajinská zástupkyně se před jednáním omluvila. Cílem jednání byla výměna názorů, zkušeností a poznatků o aktuálním stavu ochrany tradiční lidové kultury v jednotlivých zúčastněných státech. Tato konfrontace by měla napomoci při tvorbě individuálních řešení v rozdílných podmínkách účastnických zemí tak, aby mohly být vytvořeny podmínky pro uchování této základní složky nehmotného kulturní dědictví. Výsledky z porady byly zveřejněny v samostatném sborníku.

V souvislosti s organizováním „Mezinárodní porady zemí střední a východní Evropy o národních politikách zaměřených na zachování a podporu tradiční lidové kultury jako důležité složky nemateriálního kulturního dědictví“ v Národním ústavu lidové kultury v červnu 2005 byla Česká komise pro UNESCO požádána Lotyšskou komisí pro UNESCO o přednesení informací o výsledcích mezinárodní porady na konferenci v Rize. *Účast PhDr. Vlasta Ondrušová, 1. – 4. 7. 2005, Riga (Lotyšsko).*

PhDr. Jan Krist je členem České komise pro UNESCO.

CIOFF

Národní ústav lidové kultury je řádným členem CIOFF (Conseil International des Organizations de Festivals de Folklore et d´Arts Traditionels – Mezinárodní rady pořadatelů folklorních festivalů a lidového umění) a je sídlem České národní sekce CIOFF. Dne 12. 4. 2005 proběhlo v Brně jednání Výboru České národní sekce CIOFF. Dne 17. 5. 2005 se v Praze uskutečnilo Valné shromáždění členů ČNS CIOFF. V průběhu celého roku probíhala komunikace s jednotlivými členy, zároveň také dokumentace českých řádných i přidružených festivalů CIOFF. NÚLK je provozovatelem www prezentace www.cioff.cz. Podle potřeby byla zpracovávána doporučení ČNS CIOFF souborům k jejich výjezdu do zahraničí. Byl předán dekret o statutu CIOFF Mezinárodnímu folklornímu festivalu Frýdek-Místek (19. 6.), Mezinárodnímu dětskému folklornímu festivalu Kunovské léto (18. 6.) a Mezinárodnímu festivalu dětských folklorních souborů Písní a tancem Luhačovice (10. 9.). Na podzimním jednání CES bylo požádáno o udělení Stříbrného odznaku CIOFF Mgr. Janu Miroslavu Kristovi a PhDr. Zdeňku

Mišurcovi. Oba kandidáti ocenění obdrželi. Po ukončení MFF Strážnice 2005 bylo vypracováno hlášení o účasti zahraničních souborů pro potřeby CIOFF.
Zahraniční cesty spojené s členstvím v CIOFF:
- Lima (Peru), 30. 3. – 10. 4. 2005, Výbor CIOFF, účast PhDr. Vlasta Ondrušová.
- Jerevan (Arménie), 27. 4. – 2. 5. 2005, Středoevropský sektor CIOFF, účast PhDr. Vlasta Ondrušová.
- I-Lan (Taiwan), 29. 7. – 9. 8. 2005, konference a jednání pracovní skupiny pro děti CIOFF, účast PhDr. Vlasta Ondrušová.
- Tshwane, Pretoria (Jižní Afrika), 11. - 20. 11. 2005, celosvětový Výbor CIOFF a workshop, účast PhDr. Vlasta Ondrušová.

Další spolupráce se zahraničím

- Spolupráce s MFF v Myjavě, SR - ředitel NÚLK PhDr. Jan Krist je členem Předsednictva Programové komise festivalu CIOFF v Myjavě. Z toho důvodu se ve dnech 31. 3. a 21. 4. zúčastnil jednání tohoto orgánu v Bratislavě a ve dnech 17. – 19. 6. pak samotného festivalu spolu s Mgr. Janem Blahůškem. Všechny získané materiály byly předány do archivu a hodnocení akce bylo publikováno.
- Národní osvětové centrum v Bratislavě, SR – i v roce 2005 pokračovala dlouholetá spolupráce především ve vazbě na Ústav tradičnej kultúry a na videodokumentace lidových tanců na moravsko-slovenském pomezí, Folklorní festival Východná, jehož je NOC pořadatelem, a také Dny tradiční kultury. Jedná se o projekt částečně financovaný Visegrádským fondem. Jeho účastníky jsou subjekty ze zemí Visegrádského seskupení. Konkrétně i NÚLK ve Strážnici a NOC v Bratislavě. O těchto akcích se jednalo v Bratislavě ve dnech 21. 4., 29. 4. a 20. 5.
- Příprava projektů přeshraniční spolupráce - uskutečnila se porada v Bratislavě dne 21. 3. za účasti PhDr. Jana Krista a Mgr. Jana Blahůška. Bohužel projekt dotačního fondu Evropské unie s názvem Intereg IIIA se na slovenské straně nepodařilo prosadit.
- PhDr. Jan Krist je členem redakční rady časopisu Slovenský národopis, který vydává Etnologický ústav SAV v Bratislavě. Slovenští spolupracovníci jsou naopak členy některých poradních orgánů NÚLK: PhDr. Eva Krekovičová, CSc. je členkou redakční rady Národopisné revue; PhDr. Juraj Hamar, Ph.D., PhDr. Daniel Luther, CSc. jsou členy Programové rady MFF a Mgr. Viera Feriancová je v této radě zástupkyní za předsednictvo MFF Myjava.
- Spolupráce s Domowinou, SRN - NÚLK udržuje už řadu let pracovní kontakty s Domowinou, Svazem Lužických Srbů v Budyšíně, SRN. Týkají se zejména přípravy MFF Lužice, kde se na NÚLK obracejí se žádostmi o metodickou, ale i

organizační či programovou pomoc. Také v roce 2005 se tak dělo. Na přípravě festivalu a pak na jeho průběhu ve dnech 14. – 18. 7. se podílel PhDr. Jan Krist. Šestý ročník festivalu byl zaměřen opět na tradice národnostních menšin. Všechny materiály byly uloženy do archivu a hodnotící zpráva byla publikována.
- Instalace výstavy „Tradiční a lidová kultura v ČR“ - ve dnech 1. – 5. 10. byla ve spolupráci s Českým centrem v Moskvě uspořádána prezentační výstava „Tradiční lidová kultura v ČR“ (autor M. Šimša a kol.). Cílem bylo přiblížit současnou podobu tradiční lidové kultury v naší zemi a podíl NÚLK na její dokumentaci, prezentaci a uchování. Jednotlivé bloky výstavy se zabývaly prezentací výročních zvyků a obyčejů, lidových řemesel, lidových tanců z Čech, Moravy a Slezska a pořadatelskými aktivitami NÚLK. Společně s rozsáhlým fotografickým materiálem přibližujícím jednotlivá témata byly promítány i jednotlivé řady videodokumentace řemesel a tanců, současně též byly vystaveny předměty a artefakty tradiční lidové kultury. Výstava byla autorsky připravena v Národním ústavu lidové kultury. Zde byly navrženy, vytištěny a nainstalovány jednotlivé panely s fotografiemi. Shromáždil se zde potřebný výstavní materiál – řemeslné výrobky, zvykoslovné předměty, publikační tituly atd., které byly následně odeslány do Moskvy. Veškeré náklady spojené s převozem, pobytem kurátora a instalací výstavy hradilo České centrum v Moskvě. Instalace sklidila zasloužený ohlas a pozornost krajanů i ruské odborné veřejnosti, která se s delším časovým odstupem mohla dovědět alespoň něco o současné podobě tradiční a lidové kultury v ČR. Navázány byly užitečné kontakty s asociací řemeslníků a institucemi, které se jejich prezentací zabývají (Rasíjskoje podvorije).

Spolupráce s domácími institucemi

- V roce 2005 se ještě více prohlubovala spolupráce s Národním informačním a poradenským střediskem pro kulturu v Praze a Valašským muzeem v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm. Ředitel NÚLK je členem Ředitelské rady NIPOS v Praze a členem redakční rady časopisu Místní kultura, ve Valašském muzeu v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm působí jako člen Vědecké rady Valašského muzea v přírodě a člen redakční rady sborníku Museum vivum. Mgr. Martin Šimša se zúčastnil s referátem *Zvykoslovné a folklorní aktivity v Muzeu vesnice jihovýchodní Moravy ve Strážnici* konference „Zvykoslovné aktivity v muzeích v přírodě“ k oslavě 80. let založení Valašského muzea v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm.
- NÚLK je společně s NIPOS a FoS členem Koordinační rady pro folklor. Oficiální vzájemné jednání těchto tří subjektů, která se zabývají především zajištěním bezproblémového průběhu Školy folklorních tradic, přehlídky

choreografií a koordinace termínů významných folklorních událostí, festivalů a slavností, se konalo 20. 4. 2005 za účasti PhDr. Jana Krista, Mgr. Jana Blahůška a Ludmily Horehleďové. Podzimní jednání bylo odročeno na začátek roku 2006.
- Mezi spoluprací spřátelených institucí typu muzeí, galerií, památkových ústavů vyniká rozsáhlá spolupráce se Slováckým muzeem v Uherském Hradišti. Mgr. Martin Šimša je rovněž členem redakční rady sborníku Slovácko.
- Česká národopisná společnost – jednání hlavního výboru se pravidelně účastnil Mgr. Martin Šimša (Praha, Brno, Jihlava). Připravována byla valná hromada a konference ČNS. Ve spolupráci s Mgr. Janem Blahůškem bylo realizováno slavnostní předávání cen ČNS v rámci MFF Strážnice 2005.
- Mgr. Martin Šimša, Mgr. Jan Blahůšek a Mgr. Petra Kalábová se zúčastnili ve dnech 9. a 10. 11. 2005 mezinárodní konference „Zvyky a obyčeje socio-profesních skupin“ v Buchlovicích, pořádané Obyčejovou komisí MKKKB. Na konferenci přednesli následující referáty:
Šimša, M.: Sociální skupina její zvyky, instituce a organizace v pojímání sociologické vědy.
Kalábová, P.: Sociální skupiny v prostředí českých mlýnů.
Zmíněné referáty budou uveřejněny ve stejnojmenném sborníku.
- Dne 4. dubna 2005 se v Praze konalo setkání ředitelů folklorních festivalů. Za MFF a Dětskou Strážnici se jednání účastnil Dr. Jan Krist, Mgr. Jan Blahůšek a Ludmila Horehleďová. Druhé setkání se uskutečnilo dne 1. listopadu v Senátu Parlamentu ČR. Za NÚLK se zúčastnili PhDr. Jan Krist, PhDr. Vlasta Ondrušová a Ludmila Horehleďová.
- PhDr. Jan Krist vykonával činnost vyplývající z členství v České komisi pro UNESCO, ve Státním fondu kultury, grantových komisích MK: Komise pro integraci cizinců, Komise pro integraci romské komunity, Komise pro kulturu národnostních menšin. PhDr. Jan Krist je rovněž členem redakční rady Malovaného kraje.
- PhDr. Josef Jančář, CSc., PhDr. Vlasta Ondrušová, PhDr. Jan Krist a Mgr. Jan Blahůšek jsou také členy grantových a konkurzních komisí MK pro oblast lidové kultury.
- NÚLK zabezpečil členy poroty pro akci „Jihočeský zpěváček“ ve Zvíkovském Podhradí (9. dubna 2005) a hodnotící komisi pro festival v Kovářově ve dnech 27. a 28. května 2005. S porotci byly uzavřeny smlouvy.
- Na jednání kulturní komise města Strážnice zastupuje NÚLK Ludmila Horehleďová.

C. IV. POŘADATELSKÁ ČINNOST

60. ročník Mezinárodního folklorního festivalu „Strážnice 2005“

Ve dnech 23. - 26. června 2005 se uskutečnil jubilejní 60. ročník Mezinárodního folklorního festivalu "Strážnice 2005". Dramaturgicko-produkční rada, která je složena ze šesti dramaturgů - tři dramaturgové jednotlivých amfiteátrů, dramaturg pro pořady ve skanzenu, dramaturg pro pořady v prostorách parku a dramaturg zahraničních pořadů - zaručovala uměleckou a odbornou úroveň pořadů na příslušných amfiteátrech a částečně i dodržování ekonomických nákladů na tyto pořady. DPR se scházela v následujících termínech (14. 10., 20. 1., 14. 4., 12. 5.), aby operativně řešila dané úkoly. Všichni členové této rady se samozřejmě zúčastňovali všech společných jednání Programové rady MFF a Senátu programové rady. Programová rada MFF složená z dvaceti jedna členů a osmnácti autorů a konzultantů, jejímž předsedou byl opět jmenován ředitel Slováckého muzea v Uherském Hradišti PhDr. Ivo Frolec, místopředsedy PhDr. Vlasta Ondrušová a PhDr. Karel Pavlištík, CSc., se scházela podle harmonogramu práce tohoto poradního orgánu. V období přípravy festivalu se uskutečnila zasedání 25. 11., 17. 2., 24. 6. a byla společná s jednáním Senátu programové rady MFF. Senát programové rady MFF, který je složen ze zasloužilých dlouholetých spolupracovníků NÚLK a tvoří jej patnáct členů v čele s předsedou tohoto poradního orgánu PhDr. Karlem Pavlištíkem, CSc., se sešel během přípravného období ve stejných termínech jako Programová rada MFF.

Programová skladba MFF:

Mezinárodní folklorní festival „Strážnice 2005“ byl ve znamení 60. výročí trvání a také tomuto jubileu byla věnována převážná část pořadů jeho programové struktury. Pořady byly realizovány ve všech prostorách festivalového areálu, včetně skanzenu a zámecké expozice lidových nástrojů.

Prvním festivalovým dnem byl čtvrtek, kdy v 9.30 hod. na amfiterátru Bludník v *Zahraničním pořadu pro školy* měli diváci možnost vidět většinu zahraničních souborů, které byly hosty strážnického festivalu.

Páteční podvečerní pořad *Tanec se sklenkou* autora Františka Hrni, který proběhl od 18.00 hod. ve skanzenu, se v letošním roce zaměřil ještě více na zapojení diváků do dění ve skanzenu tím, že původně pouze vinařský pořad s účastí mužských a ženských pěveckých sborů byl rozšířen o výuku lidových tanců. V pořadu se představily nejen moravské soubory, ale byl přizván také jeden český a jeden zahraniční soubor. Slavnostní zahájení 60. ročníku ve 20.00 hod. na amfiteátru Bludník pod názvem *Něvěsta Strážnice* (autorky PhDr. Danuše

Adamcové) bylo velkolepé. Všechny strážnické soubory nastoupily ve slavnostních krojích, aby pozdravily jubilující Strážnici. V tomto duchu se nesl také pořad, který na slavnostní zahájení navazoval, *Kytice ze Slovácka.* Autorka Mgr. Jana Polášková v něm ve třech blocích předvedla, co bylo převzato z prvních ročníků, co je zachováno díky souborům a skupinám a v čem budeme dále pokračovat. Vyvrcholením pořadu byla netradičně uspořádaná krojová přehlídka slováckých krojů. Bezprostředně pak ve 22.00 hod. navázal pořad autorů PhDr. Daniela Luthera, CSc. a Dr. Vlastimila Fabišika *Vinšovníci ze světa*, ve kterém přišli poblahopřát hosté ze zahraniční, kteří do Strážnice zavítali v prvních ročnících - Slováci, Srbové, Bulhaři a Ukrajinci. Ve 23.00 hod. na amfiteátru Zahrada autorky Mgr. Eva Fenclová a MgA. Jaroslava Šiktancová v pořadu *Láska manželská aneb na jeho hrobě poskočím sobě* předvedly zábavnou formou obrázky slastí a strastí manželské lásky. Páteční, sobotní a nedělní zábavy při cimbálových a dechových hudbách ve festivalovém areálu s názvem *Noc s hudci a Zábavy* připravili a organizovali Mgr. Jan Blahůšek a Vojtěch Ducháček.

Sobotní den začal v 9.00 hod. v amfiteátru Zahrada tradičně *Soutěží o nejlepšího tanečníka slováckého verbuňku* autorského kolektivu Mgr. Davida Pavlíčka, Mgr. Jana Miroslava Krista a PhDr. Karla Pavlištíka, CSc. V letošním roce to byl již dvacátý ročník od obnovení této soutěže v roce 1986. Ve skanzenu byl od 10.00 hod. realizován pořad *Folklorní škola-mravů stodola.* Tentokrát v něm spisovatel Prof. Antonín Přidal přiblížil poetiku lidové písně očima spisovatele. V zámecké expozici proběhl v 11.00 hod. a v 15.00 hod. hudební pořad autorů Jaromíra Nečase a Mgr. Michala Škopíka s názvem *Tváře – hlasy - kapely*, věnovaný archivním záznamům festivalových pořadů od roku 1946 po současnost. Ve skanzenu v 11.00 hod. začal pořad *Dětský dvůr. Panenky, kaménky, kuličky a dřévka…* autorek Mgr. Markéty Pavlištíkové a PhDr. Blanky Petrákové, který tentokrát přiblížil hry dětí, které jsou v současnosti již téměř zapomenuty. Ve skanzenu byl také od 11.00 hod. až do 19.00 hod. realizován další pořad z cyklu *Přehlídka tradičních řemesel* autora Mgr. Martina Šimši, kde je dán prostor k prezentaci současným držitelům ocenění ministra kultury ČR *„Nositel tradice lidových řemesel“.* Pod názvem *Museum vivum* (autora Mgr. Martina Šimši - letos ve spolupráci s M. Petříkovou) se budou v příštích letech v areálu skanzenu prezentovat jednotlivé etnografické regiony jihovýchodní Moravy. Letos to byl region Horňácko, který byl oživen v areálu staveb, pocházejících z tohoto kraje. V pořadu účinkovali řemeslníci a členové souborů z Velké nad Veličkou, Lipova, Malé Vrbky a Nové Lhoty. Ve skanzenu byly také od 12.00 hod. promítány dokumenty České televize zachycující dění na festivalu ve Strážnici během let vzájemné spolupráce ČT a pořádající instituce. Diváci se mohli seznámit jednak s archivními záznamy, ale také moderními dokumenty

z posledních ročníků. Pořad byl uveden pod názvem *Historie strážnického festivalu ve filmu*. Od 14.00 hod. patřil amfiteátr Zámek folkovým kapelám a zpěvákům v pořadu *Strážnické doteky - na pomezí žánrů - pozvánka na Starobrno Festival Slunce*. Ve 14.00 hod. v amfiteátru Zahrada autoský kolektiv verbířské soutěže připravil pořad *Ohlédnutí za dvaceti lety soutěže*, který byl sondou do stavu verbuňku v jednotlivých oblastech Slovácka. Na tento pořad navázalo v 15.00 hod. *Finále soutěže o nejlepšího tanečníka slováckého verbuňku.* Na amfiteátru ve skanzenu proběhl od 14.30 hod. pořad *Ej, ženy, ženy*, který byl setkáním ženských sborů z Moravy a soutěží jejich sólistek. Autorkou byla Anna Maděričová. Od 15.00 do 17. 00 hod. prošel městem *slavnostní průvod* účinkujících, jehož uspořádáním byl pověřen Vladimír Jaroš. Ve stejnou hodinu byl ve skanzenu uveden pořad *Folklorní klub* autorů RNDr. Jiřího Plocka a Mgr. Juraje Hamara, Ph.D. Jednalo se o nový typ pořadu, který by měl být vždy setkáním s nějakou zajímavou osobností (nejen folkloristickou, která má však k folkloru blízko). V čase od 16.30 hod. byl ve skanzenu realizován zvykoslovný pořad autorů Ing. Zbyňka Žůrka a Zuzany Gregorovičové *Hanácká svatba*, který byl velmi okázalou a atraktivní podívanou. Ve skanzenu na amfiteátru byl v 18.00 hod. zahájen dětský pořad *Od slunéčka východu* autorek Mgr. Ladislavy Mikuláštíkové a Štěpánky Tománkové, který byl pořadem předvádějícím dětské radosti, povinnosti a sny - jak bylo uvedeno v jeho podtitulu. Patnácté výročí založení Folklorního sdružení České republiky bylo vzpomenuto v pořadu autora PhDr. Františka Synka *Diagnóza folklor* v 18.00 hod. v amfiteátru Zámek. *Ceny Národpisné společnosti za rok 2004* byly předány v amfiteiátru Bludník před začátkem hlavního sobotního pořadu. Ve 20.30 hod. byl v amfiteátru Bludník zahájen Jízdou králů hlavní pořad strážnického festivalu, jehož autory byli PhDr. Karel Pavlištík, CSc. a Mgr. Jan Blahůšek *Kytice Strážnici*. Pořad byl opravdu velkolepou přehlídkou toho nejlepšího, co za uplynulých šedesát let ve Strážnici bylo možno vidět. I když těch původních interpretů bylo jenom málo, soubory se snažily některé původní choreografie znovu oživit a potěšit jimi nejenom přítomné pamětníky, ale předvést je novému publiku v bývalé kráse. Pořad byl po zásluze oceněn *Cenou MFF 2005*. Zahraniční pořad *Přišli hosté z daleka i blízka* autora Mgr. Zdeňka Vejvody, jehož premiéra měla být od 23.00 hod. v amfiteátru Zámek, byl pro silnou průtrž mračen po dvou úvodních číslech zrušen.

V neděli v 10.00 hod. byl na amfiteátru Zahrada další pořad věnovaný jubilejní Strážnici. Autorsky ho připravily Mgr. Lucie Uhlíková, Ph.D. a PhDr. Martina Pavlicová, CSc. pod názvem *Strážnické legendy*. Nebylo možné vzpomenout všechny ty, kteří ke „strážnickým legendám“ patří. Symbolicky některé z nich zastoupili jejich následníci - rodinní příslušníci, kteří v jejich cestě pokračují, jindy to byli pouze lidé s nimi svázaní vzpomínkami či přátelskými a

generačními pouty. Od 12.00 hod. se na amfiteátru Zámek měli možnost setkat jak členové našich a zahraničních souborů, tak také diváci při vzájemné výuce tanců v pořadu *Tance s přáteli - škola tradičních tanců světa pro začátečníky a mírně pokročilé strážnické diváky* pod vedením autorky Mgr. Ľubice Herzánové. Pořad souborů a skupin národnostích menšin žijících v České republice s názvem *Domovina* autora PhDr. Jana Krista bylo možnost shlédnout v amfiteátru Bludník od 13.30 hod. Ve stejnou dobu byl na amfiteátru Zahrada realizován celostátní dětský pořad *Strážnice – vystupovat!* autorky PhDr. Romany Habartové, který měl názorně předvést, že je neustále nový dorost, který je zárukou dalšího pokračování nejenom tohoto festivalu, ale folklorního dění vůbec. Od 14.00 hod. byla ve skanzenu repríza pořadu *Tanec se sklenkou.* Ve 14.30 hod. byl v amfiteátru Zámek pořad autora Vojtěcha Ducháčka *Odpoledne s dechovkou* věnován vzpomínce na dlouholetého autora těchto pořadů a člena PR festivalu Stanislava Pěnčíka. V 15.30 hod. měl v amfiteátru Bludník premiéru pořad zahraničních souborů *Přišli hosté z daleka i blízka,* který nemohl být pro nepřízeň počasí realizován v sobotu v noci. Po skončení tohoto pořadu následovalo vyhlášení *Cen a Laureátů MFF* a *slavnostní ukončení festivalu.*

Po dobu všech tří festivalových dnů proběhla v budově zámku prodejní výstava materiálů s folklorní tematikou *"Folklorica"- knihy - audio - video*. V neděli měli v 9.00 hod. účinkující i návštěvníci festivalu možnost se zúčastnit slavnostní *bohoslužby* v kostele Nanebevzetí P. Marie. *Propagace* festivalu byla prováděna průběžně prostřednictvím propagační skládačky festivalu ve třech jazykových mutacích a elektronických médií. Začátkem června byly rozesílány grafické a textové plakáty. Byl vydán programový sborník s podrobnými informacemi o celé akci. První materiál (cizojazyčná skládačka) byl připraven k expedici v rámci veletrhu cestovních kanceláří Regiontour 2005, který se konal v lednu v Brně. Významně se do propagace festivalu zapojila veřejnoprávní média Česká televize a Český rozhlas. V sobotu v noci byl ukončen předčasně prodej vstupenek, poněvadž se objevily stížnosti, že se diváci nemohou na amfiteátry dostat. V neděli proto platily i vstupenky, které byly zakoupeny v sobotu. Pro zajištění pobytu souborů a štábů bylo využito ubytovácích a stravovácích kapacit v internátech, školách, hotelích a rekreačních střediscích jak ve Strážnici, tak v okolí města.

Skladbu celého letošního ročníku tvořilo celkem 33 pořadů, ve kterých vystoupilo 2.000 účinkujících z ČR a 400 účinkujících ze zahraničí. Festivalu se zúčastnilo 10 zahraničních souborů - Bulharsko, Jižní Korea, Jordánsko, Srbsko, Ukrajina a Slovensko (Gymnik z Bratislavy, Očovan z Očové, Kopa z Myjavy, Ľudová hudba Miroslava Dudíka z Bratislavy, Berkyho muzika z Hrochoti a sólisté těchto hudeb). Z ČR se festivalu zúčastnilo 84 souborů a skupin, 60 sou-

těžících ve zpěvu a tanci, 45 lidových řemeslníků. V zábavních střediscích ve festivalovém areálu se vystřídalo 12 cimbálových a 6 dechových hudeb. Festivalu se zúčastnilo víc než 18.000 diváků.

Na organizačně technickém zabezpečení festivalu se podílely všechny útvary NÚLK.

Festival byl součástí akce *Dny tradiční kultury*. Strážnický festival spolupracuje i s vybranými festivaly, které jsou realizovány buď v předcházejícím nebo následujícím týdnu konání MFF a to tak, že některé zahraniční soubory od nich přebírá nebo naopak předává na další festivaly (jedná se hlavně o MFF ve Frýdku-Místku, Myjavské slavnosti, Vsetínský krpec nebo F scénu v Brně). Pro zahraniční soubory, které jsou hosty strážnického festivalu po celý týden, jsou sjednána i další vystoupení v okolí Strážnice nebo na Uherskohradišťsku a Uherskobrodsku.

Cena MFF „Strážnice 2005“ byla udělena:

- autorům pořadu k 60. výročí MFF ve Strážnici s názvem „Kytice Strážnici“ *PhDr. Karlu Pavlištíkovi, CSc. a Mgr. Janu Blahůškovi* - za promyšlený výběr materiálu a interpretů,
- autorkám pořadu „Láska manželská aneb Na jeho hrobě, poskočím sobě“ *Mgr. Věře Fenclové a MgA. Jaroslavě Šiktancové* - za nápadité ztvárnění tématu.

Titul Laureát MFF „Strážnice 2005“ byl udělen:

- *Radaně Pavlasové a Martinu Macečkovi* - za vynikající interpretaci párového tance Starodávný v pořadu „Láska manželská aneb Na jeho hrobě, poskočím sobě“,
- *Mgr. Janě Poláškové* - za odbornou přípravu krojoveného průvodu v pořadu „Kytice ze Slovácka“,
- *Sdružení Rovina a autorovi pořadu Ing. Zbyňku Žůrkovi* - za pečlivou přípravu a příkladnou prezentaci „Hanácké svatby“,
- *Prof. PhDr. Dušanu Holému, DrSc*.- za mimořádně citlivou interpretaci písní z Horňácka,
- *Vladku Zogatovi* - za vynikající interpretaci písní svého regionu

Výsledky soutěží - 60. ročník MFF "Strážnice 2005"

- *Soutěž o nejlepšího tanečníka slováckého verbuňku*

1. Jiří Mach, Břeclav
2. Josef Létal, Hrušky
   Michal Závodný, Archlebov

3. Jindřich Navrátil, Míkovice
   Petr Grebeň, Huštěnovice

Anketa diváků: Jiří Mach, Břeclav
Cena poroty seniorů: Jindřich Navrátil, Míkovice

Soutěž sólistek ve zpěvu v pořadu "Ej, ženy, ženy":

1. Kateřina Gorčíková, Březová
2. Zuzana Mikuláštíková, Uherské Hradiště
3. Anna Rybnikářová, Hluk

Cena za výběr písně: Martina Slováková, Velká nad Veličkou
Cena diváků: Anna Rybnikářová, Hluk

23. ročník festivalu "Dětská Strážnice 2005"

Festival se konal ve dnech 27. a 28. 5. 2005 a zúčastnilo se ho celkem 20 dětských souborů, skupin a cimbálových muzik z Čech, Moravy a Slezska. V pořadech vystoupilo 520 dětí. Pořady připravovaly autorské kolektivy, které se scházely spolu se členy programové rady Dětské Strážnice na jednáních programové rady ve dnech 14. 10., 25. 11., 17. 2. a 14. 4. Pořadateli festivalu jsou Národní ústav lidové kultury a Město Strážnice ve spolupráci s Folklorním sdružením ČR.

Programová skladba:

Po zkušenostech z předcházejícího ročníku, kdy se rozhodla programová rada DS výrazně změnit sestavení pořadů a jejich rozdělení na amfiteátry - páteční pořady realizovat ve městě a v zámeckém parku, sobotní pak pouze ve skanzenu, byla tato koncepce dodržena i v tomto ročníku. V pátek v 16.00 hod. prošel městem *slavnostní průvod,* jehož autorkou byla Eva Vajčnerová. Průvod skončil na Náměstí Svobody, kde byl festival zahájen krátkým neoficiálním ceremoniálem. Na něj navázal v 16.30 hod. pořad autorky Anny Maděričové *Na veselém vandru*. V tomto pořadu se prezentovalo všech dvacet zúčastněných souborů a to tak, že souborům, které byly zařazeny i do sobotního pořadu byl vyhrazen kratší časový úsek a bylo dáno více prostoru souborům, které účinkovaly pouze v pátečním pořadu *(cimbálová muzika Fialka z Hodonína, chlapci ze souboru Danájek ze Strážnice, Dolinečka ze Starého Města, Hanýsek ze Šakvic, Kordulka ze Starého Poddvorova, Rosenka ze Spytihněvi, Rosenka ze*

Žeravic a Žerotínek ze Strážnice). Od 19.30 hod. v zámeckém parku na Ostrůvku byl pro děti připraven kolektivem pracovníků Domu dětí a mládeže ve Strážnici pod vedením Marie Knitlové zábavný hudební a taneční večer s názvem *Country-disco bál.* Marie Knitlová a Dagmar Mišurcová s kolektivem pracovníků DDM ve Strážnici také připravily ve skanzenu od 9.00 hod. sobotní dopolední pořad tvůrčích dílen, her a soutěží *Cesta je svět.* Jak název naznačil, jednotlivá stanoviště představila charakteristické rysy zemí světa (USA – rodeo, Japonsko – zápasy sumo, Norsko – rybolov apod.). Tyto pořady, zvláště pak sobotní hry a soutěže, jsou dětmi již tradičně hojně navštěvované. Od 10.30 hod. na amfiteátru ve skanzenu vystoupily dětské kapely *(Voděnka z Bystřice pod Hostýnem, muzika souboru Pramínek z Luk nad Jihlavou, cimbálová muzika ZUŠ z Uherského Ostrohu, cimbálová muzika ZUŠ Václava Kálika z Opavy a muzika souboru Rokytka z Rokycan*) v pořadu *Muzikanti, hrajte! V pondělí je polívčička, v úterý je hrách a čočka…* osvědčeného autorského týmu Mgr. Lucie Uhlíkové, Ph.D., Magdaleny Múčkové a PhDr. Romany Habartové. Téma pořadu bylo dáno jednoznačně – strava a písničky vážící se k tomuto tématu. Závěr festivalu patřil od 14.30 hod. v amfiteátru ve skanzenu celostátnímu pořadu *Co vyprávěl strom,* jehož autorkou byla PhDr. Alena Schauerová. Účinkovaly zde soubory *Danájek ze Strážnice, Fryštáček ze Zlína, Chebánek z Chebu, Kamínek ze Žďáru nad Sázavou, Krušpánek a Kanafaska z Velké Bystřice, Rokytka z Rokycan, Špindleráček ze Špindlerova Mlýna, Úsměv z Opavy a Vysočánek z Hlinska.*

Návštěvnost festivalu byla poznamenána únavným horkem, které po celé dva dny panovalo. *Propagace* festivalu byla zajišťována programovými skládačkami a plakátem souběžně s propagací MFF, dále pak elektronickými médii. Samostatně byla propagována prostřednictvím ředitelství škol a školských úřadů.

Aktivity v areálech NÚLK

1. 5. - Zahájení výstavní sezóny NÚLK s pořadem „stavění máje“

Každoročně bývá návštěvnická sezóna ve skanzenu zahajována stavěním máje ve vinohradnickém areálu. V posledních letech se tato akce stala záležitostí strážnických souborů, které zde vystupují společně. Soubor Danaj udržuje dlouholeté přátelství se souborem Detva z Detvy, kde se zvyk dodržuje živě dodnes a do oslav je zapojena celá obec. Vždycky střídavě jednou za dva roky je soubor Danaj hostem v Detvě a další rok přijede Detva do Strážnice. Tak tomu bylo i v letošním roce. V bohatém, téměř dvouhodinovém programu, se představily jak všechny strážnické soubory (Danaj, Demižón, Žerotín), tak v nejdelším programovém bloku také soubor Detva. Krásné počasí a členové

slovenského souboru, který je u strážnických diváků velmi oblíben, přispěli jistě také k tomu, že byl pořad mimořádně hojně navštíven. Česká televize Brno využila atmosféry tohoto jarního odpoledne k natáčení podkresů pro dokument o jubilejním strážnickém festivalu.

26. – 27. 5. - Abeceda řemesel pro školy
Cílem pořadu, který autorsky připravila Mgr. Petra Kalábová, bylo představit školní mládeži prvního a druhého stupně řemesla a výrobní činnosti, související se zpracováním vybraných tradičních materiálů - zaměření na výrobu ze dřeva, kůže, včelařství, zpracování včelích produktů a orobince. Trasa programu byla koncipována tak, aby jednotlivé činnosti měly vztah ke svému umístění v areálu MVJVM nebo na sebe navazovaly. Na úvod celé trasy byla do areálu Moravských Kopanic umístěna podomácká výroba dřevěných hraček, zemědělského nářadí, proutěných metel a krpců, pro tuto oblast typická. V areálu Luhačovického Zálesí bylo prezentováno včelařství, chov včel, výroba z vosku a výroba perníku s prodejcem tureckého medu. Dalšími ukázkami byla výroba krojové obuvi, výroba dlabaných nádob a výroba kartáčů a smetáčků. Ve vinohradnickém areálu bylo představeno sedlářské řemeslo, výroba z orobince a výroba dřevěných hraček. Vedle ukázky řemeslné výroby bylo dětským návštěvníkům umožněno si některé z činností vyzkoušet - hrabání sena, vytlačování perníků z dřevěných forem, výroba voskových zvonečků, vyrážení do kůže a malování dřevěných hraček. V prostoru vinohradnického areálu bylo pro děti připraveno několik her a soutěží – slalom s trakaři, závod s lopatami na sázení chleba do pece a střílení z praku na cíl. Oživením programu bylo umístění ovcí do areálu. Ukazuje se, že i pro venkovské děti jde často o první kontakt s hospodářskými zvířaty. K programu byl připraven doprovodný materiál – skládačka s textem provázejícím po trase prohlídky a ve zkratce představujícím prezentované činnosti. Doplňkem byl recept na přípravu tureckého medu. Programu se celkově zúčastnilo 13 řemeslníků, některé výroby předváděli zaměstnanci NÚLK. Ze strany návštěvníků se program setkal s příznivým ohlasem, v průběhu dvou dní se vystřídalo 26 školních skupin s přibližně 800 dětmi.

Dětská Strážnice 2005 (27. - 28. 5.) a 60. ročník MFF „Strážnice 2005“ (23. - 26. 6.) jsou hodnoceny samostatně.

24. 7. - Folklorní odpoledne ve skanzenu
V pořadu vystoupili členové Slováckého krúžku ze Svatobořic - Mistřína, kteří představili divákům folklor Kyjovska.

14. 8. - Folklorní odpoledne ve skanzenu.
Odpoledne bylo profilovým vystoupením souboru Rozmarýn z Újezdce u Luhačovic. Repertoár souboru se skládá jak z tanečních čísel domácího regionu, tak z regionů přilehlých.

4. 9. - 8. ročník Folklorolympiády „Strážnice 2005“.
Přípravou Folklorolympiády je vždy pověřen vítěz předcházejícího ročníku - v tomto roce to byl soubor Demižón ze Strážnice. Téma sportovně kulturního odpoledne bylo „*Lovci mamutů“* a tomuto tématu byly přizpůsobeny jak jednotlivé soutěžní discipliny, tak také oblečení a výstroj členů jednotlivých družstev - zástupců folklorních souborů nejen ze Strážnice a okolí, ale také z Uherskohradišťska a Uherskobrodska, která se na tuto akci předem důkladně připravují. Záměr - připravit pořad pro pobavení „souboráků“ je v tomto případě vždycky dodržen. Soutěží se zúčastnilo sedm kolektivů - Cifra z Uherského Hradiště, Danaj ze Strážnice, Dolina ze Starého Města, Lučina z Brna, Old Stars Břeclavanu z Břeclavi, Pentla z Boršic u Buchlovic a Žerotín ze Strážnice. Vítězem se stalo družstvo souboru Danaj ze Strážnice, které bude připravovat další ročník Folklorolympiády.

21. - 22. 9. - Podzim na dědině
Program autora Mgr. Martina Šimši byl zaměřen na seznámení školní mládeže s tradičními způsoby hospodaření a života na moravské vesnici přelomu 19. a 20 století. Program navázal na úspěšný pořad z roku 2004, během něhož se děti mohly seznámit s pomůckami a různými technikami sklizně obilovin, prohlédli si praktické ukázky vázání snopů, stavbu mandelů či panáků a manipulaci s nimi. Vítaná byla ukázka mlácení obilí cepy, kterou předvedla skupina mlatců z Vacenovic. Děti si mohly práci mlatců vyzkoušet, podobně jako mletí obilí na ručních mlýncích – žernovech. Na jednotlivých stanovištích v areálu MVJVM byly skupiny dětí seznamovány s vybranými činnostmi závěru hospodářského roku. Snahou bylo nejen předvést odpovídající prostředí a techniky práce, které nezřídka předvádějí sami pamětníci soukromého hospodaření, ale také umožnit dětem jednotlivé práce osobně vyzkoušet. Tématem programu bylo obilí a víno, základní způsoby pěstování vinné révy, jejího obdělávání a především pak sběru a zpracování. Předvádění bylo doplněno soutěžními hrami, dovednostními úkoly, možnostmi vyzkoušet si vybrané činnosti a ochutnat úrodu hroznů.

3. - 7. 12. - Radujme se, veselme se….
Pořad byl opět v sobotu a neděli určen pro širší veřejnost, v pondělí až středu pro objednané školní výpravy. Po zkušenostech z minulých let, kdy se osvědčilo rozpětí patnácti minut mezi jednotlivými prohlídkami, byly v letošním roce intervaly stejné. Autorem pořadu se stal Mgr. Jan Blahůšek, organizačním zajištěním byla pověřena L. Horehleďová, na přípravě a realizaci se podíleli téměř všichni zaměstnanci NÚLK. V pořadu se představilo 18 řemeslníků, obchůzky Lucek, Tří králů, koledníků s pastýřem a mikulášská obchůzka. Obchůzky byly zajištěny jak prostřednictvím dětí a mládeže z místních folklorních souborů a ZUŠ, tak také zaměstnanci NÚLK (mikulášská obchůzka, pastýř). Také velká většina předvádějících v objektech byla z řad zaměstnanců ústavu (*pečení z kynutého těsta, pečení oplatek, pečení lineckého těsta, lití olova apod.*). V samostatném kulturním programu v sobotu a v neděli se představily dětský pěvecký sbor Fčeličky ze Strážnice a soubor Omladina z Vacenovic. Součástí pořadu v pondělí - středu byly tvůrčí dílny pro děti.

Spolupráce při pořádání dalších akcí v ČR

- Ve spolupráci s Farním společenstvím ve Strážnici se v neděli 21. 8. v parku konal zábavný pořad pro děti spojený se soutěžemi a hrami s názvem „Pohádkový les“.
- NÚLK se podílel i na přípravě akcí Domu dětí a mládeže ve Strážnici, které byly realizovány během roku v areálu parku (24. 4. Den Země, 25. 9. Mraveniště Ferdy Mravence, 9. 10. Slavnost padajícího listí).
- Národní ústav lidové kultury se dále organizačně podílel na přípravě a realizaci Jihočeského folklorního festivalu „Kovářov“ (3. – 5. 6. 2005). NÚLK spolupracoval na dalších akcích: Jihočeská slavnost v Českých Budějovicích (6. 8. 2005), Jihočeský zpěváček ve Zvíkově a MFF„Myjava“, Slovensko (17. – 19. 6. 2005). Dne 10. 9. se NÚLK podílel na přípravě a realizaci akce Vinobraní, pořádané Městem Strážnice.
- Dne 9. 10. se v expozici hudebních nástrojů NÚLK uskutečnil koncert v rámci Festivalu hudebních nástrojů lidových muzik v Uherském Hradišti.
- V areálu parku se dne 10. 6. 2005 uskutečnil Juniáles Purkyňova gymnázia, ve dnech 8. – 9. 7. Starobrno - festival Slunce, ve dnech 11. – 17. 5. Rallye Europe 2005, na Ostrůvku dne 23. 7. Rybářská noc a 6. 8. Vzpomínkový večer – přehlídka rockových skupin. V období 3. 7. – 18. 8. byl amfiteátr Zahrada pronajat pro provoz letního kina.

C. V. PÉČE O SBÍRKY A VÝSTAVNÍ ČINNOST

Sbírkové fondy a jejich evidence

- Do Centrální evidence sbírek (CES) byly v roce 2005 přihlášeny přírůstky 360/2004 – 558/2004, NT 729/2004 – 830/2004 a 15. 2. 2005 potvrzeny z CES na MK.
- Dne 1. 11. 2005 proběhlo jednání Poradního sboru pro sbírkotvornou činnost NÚLK, který schválil a doporučil k zařazení do sbírek NÚLK 120 předmětů, které byly zapsány do přírůstkové knihy, do programu Bach. Sbírkový fond NÚLK byl v roce 2005 obohacen o přírůstková čísla 1/2005 – 120/2005 patřící do podsbírky Etnografická (kachle, pokličky, zlomky fajáns, kovová razítka a keramické nádoby, ruční vozík, žebřinový, stůl pracovní se svěrákem, textilní a oděvní součástky, předměty pro vybavení domácnosti, kamna vyhřívací, zemědělské nářadí, stolářské nářadí). Získané předměty patří do skupiny vybavení domácnosti, lidových krojů a zemědělství. Dále bylo zakoupeno 53 předmětů do podsbírky Současné řemeslná výroba (výrobky z orobince, krojové boty, hrkač krabicový, pilníky, lopata na zrní, vějačka, výrobky z kukuřičného šústí, čtyřlistový stav stolní, nůše z proutí) - přírůstková čísla NT 1/2005 – NT 53/2005.
- Byl realizován přepis karet druhého stupně dokumentace do PC (cca 9.000 ks). Do počítačové databáze BACH byla kompletně přepsána přírůstková kniha obsahující cca 5000 ks předmětů. Dále započala kontrola a doplnění údajů do databáze BACH z přírůstkových knih č. 1 – 5, do konce roku 2005 bylo zkontrolováno cca 15 000 ks zápisů.
- V roce 2005 pokračovala fotodokumentace sbírkových předmětů. Bylo fotografováno cca 3.000 kusů sbírkových předmětů - dokončena byla fotodokumentace „Landsfeldovy sbírky“, fotografovány byly obrazy z depozitáře H4 a soubor předmětů uložených v sektoru H4, H12 (plastiky, řemeslné dílny).
- Bylo provedeno roztřídění všech textilních sbírkových předmětů v inventární knize PC databáze Bach do skupin a podskupin, určení a popis sbírkových předmětů – skupina oděv a obuv z roku 2002.
- V polovině roku bylo zahájeno skenování fotografií ze sbírek fondu NÚLK. Byl naskenován soubor př. čís. 5198/1983 (1356 kusů), př. čís. 5511/1983 (300 kusů), 0-3409 (500 kusů). Dále bylo naskenováno cca 500 kusů jednotlivých fotografií a cca 400 kusů negativů ze souboru 450/1984. Probíhá fyzická kontrola naskenovaných fotografií, doplňování rozměrů a stručného popisu.
- Ing. S. Vydrou byla provedena digitalizace souboru skleněných negativů př.č. 5196/1983 - 1100 kusů.

- V roce 2005 byla zahájena revize fondu ikonografických dokladů, obsahujících fotografické pozitivy, negativy a skleněné negativní desky. Revize probíhala současně s digitalizací, editací, umístěním do databáze BACH a doplněním informací do inventární karty předmětu. Do konce roku 2005 bylo tímto způsobem zpracováno 3156 ks předmětů. Součástí revize bylo umístění materiálu do ochranných obalů a jejich nová lokace. Při revizi byly mimo již zmíněné fondy fotografií dále kontrolovány, prozatím ale nedigitalizovány, negativy z Landsfeldovy pozůstalosti 450/1984 obsahující 514 ks svitkových negativů; fond skleněných desek (1237 ks) z pozůstalosti Floriána Zapletala 5643/1983 zachycující cenné svědectví o životě na Podkarpatské Rusi a střední Moravě ve 20. a 30. letech 20. století. Současně s revizí proběhlo i zapůjčení a úspěšné zveřejnění fotografií v publikaci Muzea Komenského v Přerově. Revize v roce 2005 pokračovaly opětovnou inventarizací fondu textilu v nově vybudovaném depozitáři v objektu pivovaru, zatím byla zkontrolována téměř polovina sbírkového fondu, při revizi probíhá i měření jednotlivých kusů.
- Z depozitáře H4 byl proveden převoz obrazů do depozitáře D3 na pivovar. Při ukládání obrazů probíhá i revize obrazů s doplněním nového uložení.

Smluvní zápůjčky a výpůjčky sbírkových předmětů

Smlouvy o zápůjčkách:
- Smlouva o výpůjčce 2/2005 – fotografické desky – Muzeum Komenského v Přerově (vráceno 30. 9. 2005).
- Smlouva o výpůjčce 1/2005 – výrobky z výstavy lidových řemesel – Slovácké
- Muzeum v Uherském Hradišti (vráceno 30. 9. 2005).
- Smlouva o výpůjčce 3/2005 – výrobky z výstavy lidových řemesel – Město Telč.
- Smlouva o výpůjčce č. 2/2004 – dýmky z Landsfeldovy sbírky – Národní památkový ústav, Olomouc, Státní zámek Jánský Vrch.
- Revers č. 4/1995 soubor keramiky ze Strážnice – Městské muzeum ve Strážnici.
- Revers č. 1/87 vybavení lékárny – Vlastivědné muzeum ve Veselí nad Moravou (vráceno v červnu 2005).

Smlouvy o výpůjčkách – Expozice lidových hudebních nástrojů
- Smlouva o výpůjčce ze dne 25. 2. 2004, Muzeum Boskovicka, Boskovice.
- Smlouva o výpůjčce 1/03, Moravské zemské muzeum – etnografický ústav, Brno.
- Smlouva o výpůjčce, Muzeum Vysočiny, Jihlava.
- Výpůjčka A 92/01, Židovské muzeum, Praha (vráceno 15. 2. 2005).

- Smlouva o výpůjčce 2/2003, Moravské zemské muzeum, Brno.
- Smlouva o výpůjčce 15/99, Národní muzeum, České muzeum hudby, Praha.
- Převozový revers ze dne 2. 6. 2005 – Národní památkový ústav Brno - 6 kusů obrazů.

Uložení a ochrana sbírkových předmětů

- V roce 2005 se podařilo na základě předložených projektů z programu ISO získat finanční prostředky na vybudování dvou pojezdových systémů pro uložení sbírkových předmětů. V prvním čtvrtletí se jednalo o pojezdový systém pro uložení obrazů ze zámecké obrazárny v depozitáři pivovaru, ve třetím čtvrtletí byl vybudován pojezdový systém pro uložení keramiky. Pro realizaci dodávky byla v obou případech na základě nabídek vybrána firma META a. s. V závěru roku byla na MK podána žádost o příspěvek z programu ISO na vybudování regálového systému pro uložení textilních fondů podle projektu firmy Horák-Hoszt, s. r. o.
- V rámci preventivní ochrany předmětů proti cizopasníkům proběhlo v posledním čtvrtletí 2005 rozsáhlé plynování prostor depozitáře na pivovaru. Depozitáře a expozice jsou pravidelně kontrolovány, doplňovány prostředky na ochranu textilu, uklízeny a podle možností udržovány v optimálních klimatických podmínkách.
- Po celý rok probíhalo průběžné konzervování sbírkových předmětů. Byly zpracovány pozůstatky akvizic z let 2002, 2003 a 2004, ošetřeny byly krojové součástky, zkonzervováno bylo vybavení včelína a úly, 12 zámeckých křišťálových lustrů, provedeno bylo rozsáhlé čištění spojené s fixací zlacení a olejomaleb na oltáři instalovaném v nově otevřené zámecké kapli.
- Pracovníci E. Ferenčíková a Mgr. P. Kalábová se v červnu 2005 zúčastnily semináře Textil v sbírkovém fondu pořádaném Technickým muzeem v Brně. Na základě nabídky firmy META a. s. proběhala obhlídka nově vybudovaného depozitárního systému v Krajském muzeu v Liberci, zaměřeného na uložení textilu a historických sbírek (Mgr. M. Šimša, Mgr. P. Kalábová).

Výstavní činnost

- Zámek:
Návštěvnická sezóna byla zahájena 1. 5. 2005 vernisáží výstavy strážnického řezbáře Františka Gajdy a výstavy Olgy a Miroslava Hudečkových CARPE

DIEM – UŽÍVEJ DNE. V den oficiálního zahájení Mezinárodního folklorního festivalu 24. 6. 2005 byla vernisáží otevřena výstava k 60 letům MFF Strážnice. Dne 12. 6. 2005 byla u příležitosti svátku sv. Antonína otevřena pro veřejnost zámecká kaple, přičemž proběhlo i slavnostní požehnání P. Jerzym Szwarcem Sch. P. Prostor prošel rozsáhlou rekonstrukcí, při níž byl proveden průzkum omítek, jejich sanace, nový štuk a malba, byla vybroušena a nalakována podlaha. Do prostoru byl instalován opravený oltář, zapůjčený z kostela P. Marie ve Strážnici, nové lavice, dále obrazy ze sbírek Národního památkového ústavu v Brně, včetně doplnění o květinovou výzdobu. Ukončení návštěvnické sezóny dne 31. 10. 2005 bylo spojeno s derniérou výstavy Olgy a Miroslava Hudečkových.

- Muzeum vesnice jihovýchodní Moravy:
Návštěvnická sezóna ve skanzenu byla zahájena dne 1. 5. stavěním máje ve vinohradnickém areálu. Celý areál a expozice MVJVM byly připraveny na návštěvnickou sezónu 2005, vzhled místností byl upraven podle scénářů expozic, proběhla inventura expozic a byly vytvořeny lokální seznamy podle jednotlivých místností expozice. V objektu H4 byla provedena reinstalace expozice komory (situace bydlení další svobodné osoby a také skladování obilí a provizorní sekernické dílny mlynáře), doplněna byla také expozice objektu H14 (modely pečiva, maketa miminka) a objektu E12 (výrobky z orobince). V podzimních měsících byla provedena odborná oprava prasečích krmíků v areálu G.

- Návštěvnická sezóna 1. 5. – 31. 10. 2005:
Zámecké výstavy a expozice si prohlédlo 4.512 návštěvníků + 490 při vernisáži dne 1. 5., Muzeum vesnice jihovýchodní Moravy navštívilo 19.316 návštěvníků (mimo vánoce).
- V roce 2005 byla výstava „Lidová řemesla a lidová umělecká výroba v ČR“ zapůjčena do Slováckého muzea v Uherském Hradišti, kde byla pod názvem „Lidová umělecká výroba v ČR“ vystavována přes letní sezónu. V souvislosti s jejím zahájením vyšel vlastní katalog a byla uspořádána celá řada prezentačních akcí lidových výrobců z Uherskohradišťska. Podobně byla výstava na podzim 2005 zapůjčena do Telče, kde byla instalována pod názvem „Nositelé tradice lidových řemesel, zvyků a písní“. Opět ji doprovází prezentace celé řady místních řemeslníků a folklorních akcí.
- U příležitosti předávání titulu Nositel tradice lidových řemesel v Chrudimi byla uspořádána výstava „Nositelé tradice 2005“, na níž byly prezentovány výrobky všech oceněných výrobců z dosavadních pěti ročníků. Výstava se těšila zájmu návštěvníků i delegace zástupců zemí EU.

- V roce 2005 byla ve spolupráci s Českým centrem v Moskvě uspořádána prezentační výstava Tradiční lidová kultura v ČR (Mgr. M. Šimša a kol.). Cílem bylo přiblížit současnou podobu tradiční lidové kultury v naší zemi a podíl NÚLK na její dokumentaci, prezentaci a uchování. Jednotlivé bloky výstavy se zabývaly prezentací výročních zvyků a obyčejů, lidových řemesel, lidových tanců z Čech, Moravy a Slezska a pořadatelskými aktivitami NÚLK. Společně s rozsáhlým fotografickým materiálem přibližujícím jednotlivá témata, byly promítány i jednotlivé řady videodokumentací řemesel a tanců, současně též byly vystaveny předměty a artefakty tradiční lidové kultury. Výstava sklidila zasloužený ohlas a pozornost krajanů i ruské odborné veřejnosti.

C. VI. PÉČE O PAMÁTKY A ÚDRŽBA AREÁLŮ

Muzeum vesnice jihovýchodní Moravy

- V Muzeu vesnice byla prováděna běžná údržba zeleně, sečení, klestění stromů, údržba vinice, postřiky vinné révy, stromů. V jarních měsících byla provedena dosadba sazenic vinné révy (náhrada za uhynulé).
- Byla provedena oprava doškové střechy na objektu E23 a na objektu H4 výměna pálené střešní krytiny.
- Ve vstupní budově do MVJVM - dům č. 671- byla provedena běžná údržba a drobné opravy v celém objektu, vlastními silami byla provedena oprava vzduchotechniky v kuchyni, byly obnoveny malby ve vstupní hale, chodbě WC, drobné opravy maleb v restauraci po instalaci nových dveří z restaurace do dvora. V kuchyni byl proveden odbornou firmou repas kuchyňských sporáků a varného kotle.

Budova Zámek

- Část Purkrábka - z Programu záchrany architektonického dědictví obdržel NÚLK v letošním roce na tuto akci finanční prostředky ve výši 1,5 mil. Kč, podíl NÚLK činil 0,2 mil. Kč. Pokračovalo se v obnově interiérů - v I.NP bylo opraveno zdivo, omítky, byla dokončena parketová podlaha v „rytířském sále“, částečně byly položeny kamenné dlažby a obklady. Na základě požadavku vedení NÚLK byla dohodnuta změna projektu (rozšíření sociálního zařízení v předsálí „Rytířského sálu“). Touto změnou bude rozšířeno využití budov s možností odděleného samostatného provozu výukového sálu a ubytovací části budovy.

- Obnova interiérů zámku - postupně se daří opravovat a obnovovat interiéry dalších zámeckých prostor. Po dokončení obnovy rytířského sálu proběhla začátkem roku rekonstrukce rohového sálu a navazujících sálů (místnosti č.231-237). Nově byly instalovány rozvody elektroinstalace, vodoinstalace, opraveno sociální zařízení, opraveny omítky, repas oken a dveří, malby a nátěry, parketová podlaha. Provedenou opravou uvedených prostor, které byly dlouhodobě neprovozuschopné, bylo obnoveno propojení hlavní budovy zámku s budovou Purkrábky.
- Havarijní situace elektroinstalace v prostorách útvaru nehmotného kulturního dědictví (v místnostech č.201-212) si vyžádala její bezodkladnou opravu. V návaznosti na technické vybavení tohoto pracoviště, byly provedeny nové rozvody elektroinstalace, počítačové a telekomunikační sítě. Současně byla v místnostech s archivním materiálem instalována protipožární signalizace. Po instalaci technických rozvodů byly opraveny omítky, nátěry a opravy oken, dveří, včetně výroby 3 chybějících dveří.
- Obnova zámecké kaple - prostory zámecké kaple sloužily jako depozitáře sbírkových předmětů. Po vybudování nových depozitních prostor v budově pivovaru byla kaple vyklizena. V letech 2004 – 2005 byly postupně provedeny tyto práce: průzkum historických vrstev malby odbornou restaurátorskou firmou, oškrabání, omytí nevhodných vrstev maleb, provedeno očištění štukové výzdoby, provedena oprava elektroinstalace a elektrického vytápění, oprava sádrové omítky, obnova historické malby, nátěry oken, fládrování dveří, oprava zámeckých lustrů (vlastními pracovníky), instalace, renovace parketové podlahy, výroba lavic, renovace zapůjčeného oltáře. Zámecká kaple byla zpřístupněna návštěvníkům v červnu 2005.
- Všechny práce na obnově a údržbě památek ve správě NÚLK jsou prováděny vždy za odborného dozoru zástupců Národního památkového ústavu v Brně a průběžně konzultovány s ing. arch. Markem Tichým, Archatt s. r.o.Brno, autorem studie obnovy zámku.
- Začátkem roku byly dokončeny úpravy podlah a stěhování útvaru ředitele a ekonomického útvaru.

Areál zámeckého parku

- V rámci údržby objektů byly provedeny malby a nátěry v konzervační dílně, obnova fasády WC na Ostrůvku. V amfiteátru Zámek byla provedena oprava hlediště a rozsáhlá oprava plotu, u amfiteátru Zahrada oprava plotu a v amfiteátru Bludník oprava a nátěr laviček.
- V průběhu celého roku byla prováděna běžná údržba stávající zeleně: prořez suchých větví, údržba živých plotů, sečení zelených ploch několikrát v průběhu

sezóny, údržba vysázených keřových porostů (odplevelení ruční okopávkou a přihnojení porostů).
- Na základě legislativních změn bylo v květnu 2005 obnoveno jednání k poskytnutí finančních prostředků ze Státního fondu životního prostředí ČR na obnovu zámeckého parku ve Strážnici. Byly konzultovány materiály k uzavření dodatku smlouvy se Státním fondem a zahájena příprava pro realizaci prací v roce 2006.
- U dodavatelských stavebních akcí byl trvale zajišťován stavební dozor a inženýrská činnost.
- Pracovníci útvaru správy areálu spolupracují s ostatními útvary při stěhování, ukládání sbírek a při sbírkotvorné činnosti v terénu, při instalaci a likvidaci výstav. Při všech kulturních akcích pořádaných v areálech NÚLK provádí technické zajištění, instalace zařízení, potřebné služby.

C. VII. INFORMAČNÍ SYSTÉM

- V oblasti správy informačního systému probíhala běžná údržba a zajišťování servisních zásahů (několik menších poruch na počítačích), správa uživatelů a uživatelských účtů, doplňování spotřebního materiálu (především funkčnost tiskáren, CD-RW, DVD, diskety), poradenství, konzultace, helpline v oblasti hardwaru, komunikací a Internetu, běžného kancelářského SW, pravidelná kontrola stavu serveru (OS samotný, Exchange-Winroute, zálohování atp.), zabezpečení a antivirová ochrana na serveru i stanicích – manuální aktualizace AV, kontrola automatických aktualizací, aplikace opravných a bezpečnostních SW balíčků, řešení řady drobných softwarových úprav, instalací a oprav na stanicích uživatelů, správa software a zpracování evidence, plánování úprav a změn na síti, zabezpečení a správa připojení k internetu, objednávky NÚLK v systému elektronických tržišť státní správy.
- V průběhu roku se realizovaly nákupy na elektronickém tržišti B2B dle předchozích dohod a plánů. Jednalo se především o nákup počítačů, skenerů, tiskáren a video techniky. Proto bylo nejdříve zapotřebí provést průzkum pro výběr jednotlivých zařízení. Počítače byly opět vybrány z ceníků firmy Triline s LCD monitory, jenž se nám v uplynulých letech osvědčily, zejména díky svým malým rozměrům a váze. Dále jsme zařizovali výběr a nákup digitálního fotoaparátu, DVD přehrávače/rekordéru, USB klíčenek, televize, analogové kopírky Toshiba, které byly vybrány podle požadovaných parametrů. Bylo vypsáno také výběrové řízení na PC stanici určenou pro editaci a tvorbu filmů. Na jednotlivé počítače byly nainstalovány programy, byla provedena revize licencí.

V druhé polovině roku proběhly nákupy tiskárny k fotopracovišti (tisk barevných fotografií) a barevné laserové tiskárny.
- V závěru roku 2005 docházelo k výpadku hlavního serveru, na kterém probíhá přidělování účtů a pošty. Byla provedena reinstalace serveru a jeho kompletní datové obnovení. Nadále se sledovala jeho funkčnost a chybovost hardwaru.
- Probíhala také aktualizace internetových stránek spravovaných NÚLK.
Byla prodloužena platnost domény www.nulk.cz, www.lidovakultura.cz, www.cioff.cz, www.lidovaremesla.cz.

D. PŘÍLOHY

PORADNÍ ORGÁNY ŘEDITELE

ŘEDITELSKÁ RADA
Mgr. Michal Beneš, CSc., *Ministerstvo kultury, Praha*
PhDr. Ivo Frolec, *Slovácké muzeum, Uherské Hradiště*
PhDr. Josef Jančář, CSc., *NÚLK, Strážnice*
Ing. Vítězslav Koukal, CSc., *Valašské muzeum v přírodě, Rožnov pod Radhoštěm*
Mgr. Petr Koutný, *Ministerstvo kultury, Praha*
PhDr. Zuzana Malcová, *Ministerstvo kultury, Praha*
PhDr. Jaromír Míčka, *Národní památkový ústav, pracoviště Brno*
Ing. Zdeněk Novák, *Ministerstvo kultury, Praha (do 30. 11. 2005)*
PhDr. Vlasta Ondrušová, *NÚLK, Strážnice*
PhDr. Karel Pavlištík, CSc., *Muzeum jihovýchodní Moravy, Zlín*
PhDr. Jana Pospíšilová*, Etnologický ústav AV ČR, Brno*
Mgr. Věra Skopová, *Ministerstvo kultury, Praha*
Doc. PhDr. Lubomír Tyllner, CSc., *Etnologický ústav AV ČR, Praha*
PhDr. Miroslav Válka, Ph.D., *Ústav evropské etnologie, FF MU Brno*
Mgr. Libuše Vaňková, *Ministerstvo kultury, Praha (do 31. 8. 2005)*
PaedDr. František Zborník, *NIPOS, Praha*

60. ROČNÍK MFF "STRÁŽNICE 2005"
Výbor MFF
PhDr. Jan Krist, *ředitel NÚLK a prezident festivalu*
Ludmila Horehleďová, *tajemnice festivalu*
PhDr. Ivo Frolec, *předseda Programové rady MFF*
PhDr. Karel Pavlištík, CSc., *předseda Senátu programové rady MFF*
Ing. Jaromír Šašinka, *starosta města Strážnice*
PhDr. Vlasta Ondrušová, *zástupkyně ředitele NÚLK, a místopředs. PR MFF*
Marie Čadílková, *sekretariát a péče o čestné hosty*
Eva Koudelová, *ekonomické služby a občerstvení návštěvníků*
Marie Hudečková, *pořadatelské služby a technické zajištění*

Dramaturgicko-produkční rada 60. ročníku MFF
Předseda:
PhDr. Ivo Frolec, *Slovácké muzeum, Uherské Hradiště*
Tajemnice:
Ludmila Horehleďová, *NÚLK Strážnice*

Členové:
Mgr. Jan Blahůšek, *NÚLK Strážnice*
PhDr. Jan Krist, *NÚLK Strážnice*
Magdalena Múčková, *Hroznová Lhota*
PhDr. Vlasta Ondrušová, *NÚLK Strážnice*
PhDr. Karel Pavlištík, CSc., *Zlín*
RNDr. Jiří Plocek, *Brno*
Mgr. Lucie Uhlíková, Ph.D., *Zlín*

Programová rada
Předseda:
PhDr. Ivo Frolec, *Slovácké muzeum, Uherské Hradiště*
Místopředsedové:
PhDr. Vlasta Ondrušová, *NÚLK Strážnice*
PhDr. Karel Pavlištík, CSc., *Muzeum JV Moravy, Zlín*
Tajemnice:
Ludmila Horehleďová, *NÚLK Strážnice*
Členové:
PhDr. Danuše Adamcová, *Kulturní dům, Strážnice*
Mgr. Jan Blahůšek, *NÚLK Strážnice*
PhDr. Vlastimil Fabišik, *Brno*
PhDr. Romana Habartová, *Slovácké muzeum, Uherské Hradiště*
Mgr. Juraj Hamar, CSc., *FF UK, Bratislava, SR*
Čestmír Komárek, *VUS Ondráš Brno*
PhDr. Jan Krist, *NÚLK Strážnice*
PhDr. Daniel Luther, CSc., *Ústav etnológie SAV, Bratislava, SR*
Kateřina Macečková, *Ostrava*
Magdalena Múčková, *Hroznová Lhota*
PhDr. Martina Pavlicová, CSc., *Staré Město*
Mgr. Petr Pinkas, *Brno*
RNDr. Jiří Plocek, *Brno*
Mgr. Jana Polášková, *Uherské Hradiště*
PhDr. Pavel Popelka, CSc., *Muzeum J. A. Komenského, Uh. Brod*
Jana Rychtová, *NIPOS, Praha*
Mgr. Lucie Uhlíková, Ph.D., *Zlín*

Přizvaní autoři a konzultanti:
Vojtěch Ducháček, *NÚLK Strážnice*
Mgr. Věra Fenclová, *Praha*

František Hrňa, *Buchlovice*
Vladimír Jaroš, *Strážnice*
Mgr. Jan Miroslav Krist, *NÚLK Strážnice*
Anna Maděričová, *Uherské Hradiště*
Jaromír Nečas, *Brno*
Ing. Tatiana Pálenská, *Strážnice*
Mgr. David Pavlíček, *Kunovice*
Mgr. Markéta Pavlištíková, *Zlín*
PhDr. Alena Schauerová*, Brno*
PhDr. Jan Souček, *Brno*
Mgr. Martin Šimša, *NÚLK Strážnice*
Mgr. Michal Škopík, *NÚLK Strážnice*
Mgr. Zdeněk Tofel*, Ostrava*
Mgr. Zdeněk Vejvoda, *Rokycany*
Ing. Zbyněk Žůrek, *Olomouc*

Přizvaní:
Helena Bízová, *Radio Proglas, Brno*
Mgr. Viera Feriancová, *Myjava, SR*
PhDr. Marie Kučerová, *Česká televize*, *Brno*
Josef Prudil, *Český rozhlas, Brno*

Senát programové rady
Předseda:
PhDr. Karel Pavlištík, CSc., *Zlín*
Místopředseda:
PhDr. Alena Schauerová, *Brno*
Členové:
Miloslav Brtník, *Jihlava*
PhDr. Josef Jančář, CSc., *NÚLK Strážnice*
Zdenka Jelínková, *Brno,* († *2005)*
Mgr. Jaroslav Jurášek, *Brno,* († 2005)
Mgr. Jan Miroslav Krist, *NÚLK Strážnice*
PhDr. Hannah Laudová, CSc., *Praha,* († 2005)
PhDr. Zdeněk Mišurec, CSc., *Praha*
Jaromír Nečas, *Brno*
PhDr. Eva Rejšková, *Praha*
Jan Rokyta*, Ostrava*
Mgr. Boleslav Slováček, *Český Těšín*

Cyril Zálešák, *Bratislava, SR*
Dana Ždímalová, *Praha*

PROGRAMOVÁ RADA „DĚTSKÁ STRÁŽNICE 2005“
Předseda:
PhDr. Ivo Frolec, *Slovácké muzeum, Uherské Hradiště*
Tajemnice:
Ludmila Horehleďová, *NÚLK Strážnice*

PhDr. Danuše Adamcová, *Kulturní dům Strážnice*
Mgr. Jan Blahůšek, *NÚLK Strážnice*
PhDr. Romana Habartová, *Slovácké muzeum, Uherské Hradiště*
Marie Hudečková, *NÚLK Strážnice*
PhDr. Jan Krist, *NÚLK Strážnice*
Kateřina Macečková, *Ostrava*
Magdalena Můčková, *Hroznová Lhota*
PhDr. Vlasta Ondrušová, *NÚLK Strážnice*
Ing. Tatiana Pálenská, *Strážnice*
Mgr. Jana Polášková, *Uherské Hradiště*
Jana Rychtová, *Praha*
PhDr. Alena Schauerová, *Brno*
Mgr. Lucie Uhlíková, Ph.D., *Zlín*
Eva Vajčnerová, *Strážnice*
Ing. Roman Zemánek, *Strážnice*

REDAKČNÍ RADA NÁRODOPISNÉ REVUE
Mgr. Jan Blahůšek, *NÚLK Strážnice*
PhDr. Hana Dvořáková, *Brno*
Prof. PhDr. Richard Jeřábek, DrSc., *Brno*
PhDr. Eva Krekovičová, *Bratislava, SR*
PhDr. Jan Krist, *NÚLK Strážnice*
PhDr. Vlasta Ondrušová, *NÚLK Strážnice*
PhDr. Martina Pavlicová, CSc., *Brno*
PhDr. Karel Pavlištík, CSc., *Zlín*
PhDr. Daniela Stavělová, CSc., *Praha*
Mgr. Martin Šimša, *NÚLK Strážnice*
Mgr. Lucie Uhlíková, Ph.D., *Zlín*

PhDr. Marta Ulrychová, *Plzeň*
PhDr. Miroslav Válka, Ph.D., *Brno*

REDAKČNÍ RADA PROJEKTU LIDOVÁ ŘEMESLA A LIDOVÁ UMĚLECKÁ VÝROBA V ČR

Předseda:
PhDr. Jan Krist, *NÚLK Strážnice*
Členové:
PhDr. Ivo Frolec, *Uherské Hradiště*
Rudolf Chudoba, *Brno*
PhDr. Josef Jančář, CSc., *NÚLK Strážnice*
PhDr. Běla Minaříková, *Brno*
PhDr. Vlasta Ondrušová, *NÚLK Strážnice*
PhDr. Karel Pavlištík, CSc., *Zlín*
Mgr. Martin Šimša, *NÚLK Strážnice*
PhDr. Alena Vondrušková, *Doksy*
Milan Zelinka, *NÚLK Strážnice*
Mimořádní členové:
Mgr. Lubomír Smolík, *Klatovy*
PhDr. Věra Kovářů, *Brno*

REDAKČNÍ RADA PROJEKTU LIDOVÉ TANCE Z ČECH, MORAVY A SLEZSKA – MUŽSKÉ TANEČNÍ PROJEVY

Mgr. Jan Blahůšek, *NÚLK Strážnice*
Rudolf Chudoba, *Brno*
Zdenka Jelínková, *Brno* († 2005)
PhDr. Jan Krist, *NÚLK Strážnice*
Mgr. Jan Miroslav Krist, *NÚLK Strážnice*
MgA. Jan Maděrič, *Uherské Hradiště*
Mgr. Jitka Matuszková, Dr., *Brno*
PhDr. Vlasta Ondrušová, *NÚLK Strážnice*
PhDr. Karel Pavlištík, CSc., *Zlín*
Mgr. Magdalena Petříková, *NÚLK Strážnice*
Milan Zelinka, *NÚLK Strážnice*

ČESKÁ NÁRODNÍ SEKCE CIOFF (členství k 31. 12. 2005)

Řádní členové:

Národní ústav lidové kultury
Národní informační a poradenské středisko pro kulturu, Praha
Mezinárodní folklorní festival ve Strážnici
Mezinárodní folklorní festival Brno
Mezinárodní dudácký festival ve Strakonicích
Ústav evropské etnologie FF MU v Brně
Etnologický ústav AV ČR, Praha
Muzeum J. A. Komenského, Uherský Brod
Muzeum jihovýchodní Moravy, Zlín
Valašské muzeum v přírodě, Rožnov pod Radhoštěm
Folklorní sdružení ČR, Praha
Sdružení přátel folkloru, Brno
Valašské folklorní sdružení, Frenštát pod Radhoštěm
Folklorní sdružení Těšínského Slezska
Mezinárodní folklorní festival ve Frýdku - Místku
Mezinárodní dětský festival „Kunovské léto“, Kunovice
Mezinárodní festival dětských folklorních souborů „Písní a tancem“, Luhačovice

Přidružení členové

Slezské dny v Dolní Lomné
Folklorní festival Rožnovská valaška
Folklor bez hranic, Ostrava
Folklorní festival Rožnovské slavnosti, Rožnov pod Radhoštěm
Festival masopustních tradic ve Strání
Gaudeamus, Praha
Horácký soubor písní a tanců Vysočan,
Dětský folklorní soubor Ostravička,
Soubor lidových písní a tanců Májek, Brno
PhDr. Zuzana Malcová, Praha
Mgr. Libuše Vaňková, Praha
Mgr. Michal Beneš, CSc., Praha
PhDr. Jan Krist, NÚLK
Zdeněk Pšenica, Folklorní sdružení ČR, Praha
Mgr. Jan Blahůšek, NÚLK
Milan Zelinka, NÚLK
Mgr. Magdalena Petříková, NÚLK
Lucie Fabišiková

Vít Langer
Mgr. Barbora Vlčková
Marek Vagai
Anna Minářová

Čestní členové ČNS CIOFF
PhDr. Josef Jančář, CSc.
Mgr. Jan Miroslav Krist
PhDr. Karel Pavlištík, CSc.
Josef Režný
PhDr. Jaroslav Štika, CSc.
PhDr. Vlasta Ondrušová

PORADNÍ SBOR PRO SBÍRKOTVORNOU ČINNOST
Předseda:
PhDr. Ludmila Tarcalová, *Slovácké muzeum, Uherské Hradiště*
Členové:
PhDr. Tatiana Martonová, *Masarykovo muzeum, Hodonín*
PhDr. Blanka Petráková, *Muzeum jihovýchodní Moravy, Zlín*
PhDr. Vlasta Ondrušová, *NÚLK Strážnice*
Mgr. Daniel Drápala, Ph.D., *Valašské muzeum v přírodě, Rožnov p. Radh.*

REDAKČNÍ RADA ELEKTRONICKÉ PUBLIKAČNÍ ČINNOSTI
Členové:
Mgr. Jan Blahůšek
PhDr. Jan Krist
Mgr. Martin Šimša
Mgr. Michal Škopík
David Rájecký

Shrnutí bibliografie 2005

Blahůšek, J.: K cílům mezinárodního pracovního jednání. In: Mezinárodní porada zemí střední a východní Evropy o národních politikách zaměřených na zachování a podporu tradiční lidové kultury jako důležité složky nemateriálního kulturního dědictví. Vydal NÚLK, Strážnice 2005, s. 103 (anglicky s. 3; francouzsky s. 49).
Blahůšek, J.: Právní nástroj na ochranu tradiční a lidové kultury. In: Mezinárodní porada zemí střední a východní Evropy o národních politikách zaměřených na zachování a podporu tradiční lidové kultury jako důležité složky nemateriálního kulturního dědictví. Vydal NÚLK, Strážnice 2005, s. 134-137 (anglicky s. 36-40; francouzsky s. 88-92).
Brožovičová, K.: Výzkum vinařství a vinohradnictví v Blatnici pod sv. Antonínkem. Strážnice 2005, 67 s., rkp. v archivu NÚLK.
Brožovičová, K.: Úloha pouti v životě obyvatel obce Radějova. In: Tarcalová, L./red./: Zvyky a obyčeje socioprofesních skupin. Studie Slováckého muzea 10/2005, Slovácké muzeum Uherské Hradiště 2005, s. 211-218.
Hradilová, K.: Lidové stavitelství a strava v obci Vnorovy. Uherské Hradiště 2005, 28. s., rkp. v archivu NÚLK.
Jančář, J.: Moravské výšivky v Anglii. Zpráva. Národopisná revue 1/2005, s.71.
Jančář, J.: Lidová umělecká výroba v České republice. Katalog stejnojmenné výstavy. Slovácké muzeum Uh.Hradiště 2005, s. 3-6.
Jančář, J.: Zvelebování řemesel. Dějiny a současnost, 9/2005, s. 22-23.
Jančář, J.: A.Vondrušková – I. Prošková: Krajkářství. Národopisná revue 3/2005, s.200-201.
Jančář, J.: J. Hanzal: Cikáni na Moravě v 15.-18. století. Národopisná revue 1/2005, s.71.
Jančář, J.: Učitelské osobnosti. Malovaný kraj 4/2005, s. 26-27.
Jančář, J.: Národopisná expozice ve Zlíně. Národopisná revue 2/2005, s.130-131.
Jančář, J.: J.Jeroným, Cyril Höschl: Kde bydlí lidské duše. Národopisná revue 2/2005, s.134-135.
Jančář, J.: Kořeny divadla v Uherském Hradišti. In: Slovácké divadlo 1995-2005, s. 6-7.
Jančář, J.: Lenka Brázdilová: Etnografie vyškovského jazykového ostrova. Národopisná revue 3/2005, s.202.
Jančář, J.: Lidová tradice a současnost. In: Veřejná správa, 4/2005, s. 22-23.
Jančář, J.: Folklorismy ve výtvarném umění XX. Století. In: Prostor, Zlín, 1/2005, s.14-16.
Jančář, J.: Strakonice 2004. Národopisná revue 1/2005, s. 68-69.

Jančář, J.: 60 let Mezinárodního folklorního festivalu ve Strážnici. Katalog ke stejnojmenné výstavě. Strážnice 2005.
Jančář, J.: Způsob obživy – zemědělství a řemeslo. Uherské Hradiště 2005. 9 s., rkp. v archivu NÚLK.
Kalábová, P.: Čerešnikův mlýn v Nové Lhotě. Národopisná revue 3, 2005 s. 162-166.
Kalábová, P.: Socioprofesní skupiny v prostředí českých mlýnů. In: Zvyky a obyčeje socioprofesních skupin. Studie Slováckého muzea 10/2005, Slovácké muzeum Uherské Hradiště 2005, s. 145-154.
Kalábová, P.: Bydlení a domácnost. Strážnice 2005. 8. s., rkp. v archivu NÚLK.
Kovářů, V.: Kamenný dům III. Strážnice 2005.
Kovářů, V.: Kamenný dům III. Doprovodná publikace ke stejnojmennému filmu. Strážnice 2005, 32 s., ISBN 80-86156-62-1; 80-86156-73-7.
Krist, J.: K jubileu Kovářova 2005. In: X. jihočeský folklorní festival KOVÁŘOV 2005. Vydal Kovářovan, Kovářov 2005, s. 2.
Krist, J.: Festival ve Strážnici slaví šedesátiny. In: Místní kultura, roč. XV., 2005, č. 7-8, s. 27-28.
Krist, J.: Již za svého života se stal legendou. In: Hana Maděrová – František Synek: Kniha vzpomínek aneb Střípky vzácného života. Vydalo Ministerstvo obrany České republiky, Praha 2005, s. 73-74.
Krist, J.: Jubilejní Jihočeský folklorní festival v Kovářově. In: Národopisná revue, 3/2005, s. 193-194.
Krist, J.: Myjava 2005. In: Národopisná revue, 3/2005, s. 193-194.
Krist, J.: Zdravice Luhačovicím. In: Písní a tancem. Programový sborník, XIII. ročník Luhačovice 9. – 11. září 2005. Vydal FoS ČR, 2005, nestr.
Krist, J.: Festival Lužica pošesté. In: Národopisná revue, 4/2005, s. 247-248.
Krist, J.: Zdence Jelínkové k narozeninám. In: Ohlédnutí za půlstoletím české etnochoreologie. Pocta Zdence Jelínkové. Vydal Etnologický ústav AV ČR, Brno 2005, s. 64-65.
Krist, J.: Ke spolupráci Národního ústavu lidové kultury ve Strážnici s Domowinou, Svazem Lužických Srbů v Budyšíně. In: Lužické inspirace. Vydala Moravsko-lužická společnost, Brno 2005, s. 4-5.
Rozhovor s dr. Janem Kristem k jubileu festivalu MFF Strážnice. In: Folklor. Časopis Foklorního sdružení ČR, 3/2005, s. 24-26.
Krist, J.: Národní ústav lidové kultury ve Strážnici a UNESCO. In: Mezinárodní porada zemí střední a východní Evropy o národních politikách zaměřených na zachování a podporu tradiční lidové kultury jako důležité složky nemateriálního kulturního dědictví. Vydal NÚLK, Strážnice 2005, s. 106-108 (anglicky s. 6-8; francouzsky s. 53-56).

Krist, J.: Dokumentace tradiční a lidové kultury – právní normy a organizační mechanismy. In: Mezinárodní porada zemí střední a východní Evropy o národních politikách zaměřených na zachování a podporu tradiční lidové kultury jako důležité složky nemateriálního kulturního dědictví. Vydal NÚLK, Strážnice 2005, s. 109-113 (anglicky s. 9-13; francouzsky s.57-62).
Mikuláštíková, M.:Výzkum vinohradnických staveb ve Vracově. Vracov 2005, 62. s., rkp. v archivu NÚLK.
Mikuláštíková, M.: Lidové stavitelství a strava v Petrově a Sudoměřicích. Vracov 2005, 20 s., rkp. v archivu NÚLK.
Pajer, J.: Edice purkrechtní knihy obce Radějov. Strážnice 2005, 258 s., rkp. v archivu NÚLK.
Pajer, J.: Edice sirotčí knihy obce Radějov I. Strážnice 2005, 38 s., rkp. v archivu NÚLK.
Pajer, J.: Edice sirotčí knihy obce Radějov II. Strážnice 2005, 239 s., rkp. v archivu NÚLK.
Pajer, J.: Edice sirotčí knihy obce Kněždub. Strážnice 2005, 230 s., rkp. v archivu NÚLK.
Pajer, J.: Edice purkrechtní knihy obce Kněždub. Strážnice 2005, 212 s., rkp. v archivu NÚLK.
Pajer, J.: Edice horenské knihy obce Kněždub . Strážnice 2005, 432 s., rkp. v archivu NÚLK.
Pajer, J.: Edice sirotčí knihy obce Tvarožná Lhota. Strážnice 2005, 188 s., rkp. v archivu NÚLK.
Pajer, J.: Edice purkrechtní knihy města Strážnice. Strážnice 2005, 205 s., rkp. v archivu NÚLK.
Pajer, J.: Edice purkrechtní knihy obce Hrubá Vrbka. Strážnice 2005, 233 s., rkp. v archivu NÚLK.
Pajer, J.: Edice sirotčí knihy obce Hrubá Vrbka. Strážnice 2005, 217 s., rkp. v archivu NÚLK.
Pajer, J.: Edice sirotčí knihy obce Nová Lhota. Strážnice 2005, 34 s., rkp. v archivu NÚLK.
Pajer, J.: Edice rybářských purkrechtních knih ze Strážnice. Strážnice 2005, 76 s., rkp. v archivu NÚLK.
Pajer, J.: Edice rybářských sirotčích knih ze Strážnice. Strážnice 2005, 73 s., rkp. v archivu NÚLK.
Pajer, J.: Edice rybářských sirotčích knih z Petrova. Strážnice 2005, 41 s., rkp. v archivu NÚLK.
Pajer, J.: Edice sirotčích knih obce Petrova. Strážnice 2005, 159 s., rkp. v archivu NÚLK.

Pajer, J.: Edice urbáře panství Strážnice z roku 1617, I.díl. Strážnice 2005, 256 s., rkp. v archivu NÚLK.
Pajer, J.: Edice urbáře panství Strážnice z roku 1617, II.díl. Strážnice 2005, 28 s., rkp. v archivu NÚLK.
Pajer, J.: Edice urbáře panství Strážnice z roku 1617, III.díl. Strážnice 2005, 45 s., rkp. v archivu NÚLK.
Šimša, M.: Zvykoslovné a folklorní aktivity NÚLK. Referát na konferenci Zvykoslovné a folklorní aktivity v muzeích v přírodě. Rožnov pod Radhoštěm 2005.
Šimša, M.: Práce ze dřeva III 3. část. Strážnice 2005.
Šimša, M.: Práce ze dřeva III 3. část. Doprovodná publikace ke stejnojmennému filmu. Strážnice 2005, 31 s., ISBN 80-86156-09-05; 80-86156-72-9.
Šimša, M.: Vznik a sídelní uspořádání obce Nová Lhota. NR 3/2005, XV, s. 167–177.
Šimša, M.: Sociální skupina, její zvyky, instituce a organizace v pojímání sociologické vědy. In: Tarcalová, L./red./: Zvyky a obyčeje socioprofesních skupin. Studie Slováckého muzea 10/2005, Slovácké muzeum Uherské Hradiště 2005, s. 15-31.
Šimša, M.: Nositelé tradice 2005. Národopisná revue 4/2005, s. 260-261.
Šimša, M.: Sídelní vývoj městečka Žeravic. Slovácko XLVII, 2005, v tisku.
Šimša, M.: Prezentace tradiční a lidové kultury v evropských zemích. In: Mezinárodní porada zemí střední a východní Evropy o národních politikách zaměřených na zachování a podporu tradiční lidové kultury jako důležité složky nemateriálního kulturního dědictví. Vydal NÚLK, Strážnice 2005, s. 123-129 (anglicky s. 25-31; francouzsky s. 75-82).

NABÍDKA

publikací, časopisů, videokazet, CD
Národního ústavu lidové kultury v r. 2005

Karel Vetterl - Olga Hrabalová
GUBERNIÁLNÍ SBÍRKA lidových písní a instrumentální hudby z Moravy a Slezska z roku 1819
Po 175 letech vyšla sbírka, která zahrnuje 331 písní s texty a notami, odborný komentář a mapu Moravy z roku 1790. Kniha vyšla k 100. výročí Národopisné výstavy československé. (Strážnice 1994, váz., 488 s., angl. a něm. resumé, cena 200,- Kč + poštovné)

Martina Pavlicová - Lucie Uhlíková
OD FOLKLORU K FOLKLORISMU
Slovník folklorního hnutí na Moravě a ve Slezsku
Hesla, která byla do konečného výběru zařazena, podávají informace o osobnostech, souborech, skupinách a muzikách, festivalech, spolcích, institucích, výstavách a časopisech, které se věnují otázkám folklorismu na Moravě a ve Slezsku.
(Strážnice, 1997, cena 250,- Kč + poštovné)

Alena Vondrušková
OD FOLKLORU K FOLKLORISMU
Slovník folklorního hnutí v Čechách
Druhý díl hesel, který podává informace o osobnostech, souborech, skupinách a muzikách, festivalech, spolcích, institucích, výstavách a časopisech, které se věnují otázkám folklorismu v Čechách.
(Strážnice 2000, cena 250,- Kč + poštovné)

Josef Jančář a kol.
LIDOVÁ KULTURA NA MORAVĚ
Publikace byla vydána ve spolupráci s Muzejní a vlastivědnou společností v Brně jako 10. svazek Nové řady Vlastivědy moravské. Podává komplexní přehled o kultuře a způsobu života zemědělských vesnic na Moravě od 19. století do současnosti. Shrnuje poznatky o národopisných regionech Moravy, o zaměstnání

a obživě obyvatel, bydlení, krojích, o duchovním životě a sociálních podmínkách i o folklorních projevech.
(Strážnice - Brno 2000, 376 s., 340 fotografií, cena 360,- + poštovné)

NÁRODOPISNÁ REVUE
roč.XV. 1 - 4/2005 + příloha bibliografie dr. Satkeho, cena ročníku 240,- Kč + poštovné.
Jediný časopis v České republice, věnovaný otázkám soudobého folklorismu. Populárně vědecký časopis přináší články z různých oblastí péče o tradiční lidovou kulturu jako součásti národního kulturního dědictví. Objednat je možné i starší ročníky Národopisné revue.

OSOBNÍ BIBLIOGRAFIE
Jako samostatnou přílohu Národopisné revue vydává NÚLK osobní bibliografie českých národopisců, které jsou cennou pomůckou pro všechny zájemce o lidovou kulturu.

Richard Jeřábek	30 stran	8,- Kč
Oldřich Sirovátka	44 stran	10,- Kč
Josef Jančář	20 stran	10,- Kč
Josef Tomeš	24 stran	10,- Kč
Jaromír Jech	36 stran	15,- Kč
Miroslava Ludvíková	20 stran	15,- Kč

Jaroslav Kramařík – příloha VIII. roč. NR 1998
Josef Vařeka – příloha IX. roč. NR 1999
Drahomíra Stránská – příloha IX. roč. NR 1999
Hannah Laudová – příloha XI.roč. NR 2001
Jaroslav Markl – příloha XII. roč. NR 2002
Karel Dvořák, příloha XIV. roč. NR 2004
Antonín Satke, příloha XV. roč. NR 2005
Bibliografie Národopisné revue 1990 – 2000 – příloha XI. roč. NR 2001
Bibliografie Národopisných aktualit 1964 - 1990 – příloha XIII. roč. NR 2003

Jaromír Kubíček - Tomáš Kubíček
NÁRODOPIS NA MORAVĚ A VE SLEZSKU
Výběrová bibliografie národopisných prací na Moravě a ve Slezsku. Obsahuje 8 666 bibliografických údajů utříděných do věcných skupin v 16 oddílech, místní a

jmenný rejstřík.
(Strážnice 1996, 412 s., cena 120,- Kč + poštovné)

Božena Nováková-Uprková
BESEDY S JOŽOU UPRKOU
Vzpomínková knížka malířovy dcery Boženy Novákové-Uprkové, rozhovory s malířem, který ovlivnil nejednu generaci. Dílo, o kterém se po řadu desetiletí vědělo, ale doposud nebylo vydáno.
(Strážnice 1996, 220 s., 10 barev. foto, 52 fotodokumentací, cena 120,- Kč + poštovné)

Josef Hodek – Jan Šumbera
SUCHOVSKÉ LUDOVÉ PJESNIČKY
Neobyčejně cenný dokument nejenom pro poznání kulturního života v jedné obci na poč. 20. stol., ale je i hodnotným výtvarným dílem s malbami, opírajícími se o staré kancionály této oblasti.
(Strážnice 2001, 144 s., cena 200,- Kč + poštovné)

LIDOVÁ ŘEMESLA A LIDOVÁ UMĚLECKÁ VÝROBA V ČESKÉ REPUBLICE
Národní ústav lidové kultury pokračuje ve vydávání videodokumentačního projektu Lidová řemesla a lidová umělecká výroba v České republice. Projekt obsahuje videozáznamy nejzajímavějších dochovaných technologií výrob z oboru keramiky, přírodních pletiv, textilu a dalších materiálů, předváděných prověřenými mistry lidové umělecké výroby. Součástí každé videokazety je doprovodná publikace s popisy technologií, fotografiemi a kresbami. Cílem projektu je přispět k udržení a rozšíření kvalitní řemeslné práce v regionech a k výuce pro zájemce o různé obory tradičních řemesel s využitím materiálů z trvale obnovitelných zdrojů.

Projekt obsahuje následující videokazety a doprovodné publikace:

I. Lidová keramika, 1. část - 1 hod. 4 min. (glazovaná hrnčina, zakuřovaná hrnčina, majolika).

I. Lidová keramika, 2. část - 54 min. (výroba kamnových kachlů, stavba kachlových kamen).

I. Lidová keramika, 3. část – 1 hod. 12 min. (přeměna keramické tradice – lidová fajans, formy na pečivo).

II. Pletiva, 1. část - 1 hod. 33 min. (pletení ze slámy, z orobince, z proutí a loubků).

II. Pletiva, **2. část** - 1 hod. 34 min. (pletení z pedigu, z loubků, ze slámy, tkaní ze slámy)

III. Zpracování dřeva, 1. část -1 hod. 36 min. (dlabání nádob, bednářské práce, výroba šindelů, hotovení štípaných holubiček).

III. Zpracování dřeva, 2. část - 51 min. (zdobení dřeva kovem, vyléváním kovem, skašovské a šumavské hračky).

III. Zpracování dřeva, 3. část – DVD (výroba hospodářského nářadí – vidle, hrábě, kosisko, lopata, vějačka).

IV. Textilní techniky, 1. část - 1 hod. 33 min. (vázání rukavic na modle, tkaní na destičce, tkaní na karetkách, tkaní na rámu, tkaní na ručním stavu).

IV. Textilní techniky, 2. část - 1 hod. 2 min. (vyvazovaná batika, vosková batika, modrotisk, počítaná výšivka, malovaná výšivka, bílé vyšívání).

IV. Textilní techniky, 3. část – 1 hod. 19 min. (paličkovaná krajka, tkanicová, pásková, dírková, kovová, vláčková, valencienská krajka)

IV. Textilní techniky, 4. část – 1 hod. 46 min. (bílá výšivka, uzlíčková výšivka, výšivka na tylu, výšivka zlatou nití, výšivka přes vrapy, výšivka rybími šupinami)

V. **Drobné umění, 1.část** - 1 hod. 9 min. (práce z perleti, figurky z kukuřičného šústí, vizovické pečivo, perník z forem, perník zdobený polevami).

V. Drobné umění, 2. část - 51 min. (zdobení velikonočních vajíček batikováním, reliéfním voskováním, škrabáním, polepováním slámou a sítinou).

VI. Práce ze skla, 1. část - 44 min. (foukané sklo, hutně tvarované sklo, malba na sklo, rytí skla a vitráž).

VI. Práce ze skla, 2. část - 33 min. (figurky z trubiček, skleněné knoflíky, háčkování korálků, navlékání korálků).

VII. Kovářství, 1. část - 52 min. (stavební kování, hospodářské nářadí, podkovářství, výzdoba kovářských výrobků).

VII. Kovářství, 2. část - 51 min. (kovaný kříž, okutí koně).

VIII. Kůže, 1. část - 1 hod. 33 min. (pastýřský bič a kabela, valašský opasek široký a vybíjený, opasek vyšívaný pavím brkem).

VIII. Kůže, 2. část - 1 hod. 32 min. (výroba valašských krpců, šití, vyšívání a vrapení krojových ženských holínek z Podluž)í.

II. Řada – Díl l.
Obnova roubeného domu – 46 min. (výměna poškozených trámů ve stěnách, obnova trámového stropu a krovu.)

II. Řada – Díl II.
Hliněný dům – 1 hod. 25 min. (konstrukce stěn – nabíjením, skládáním z válků, zdění z cihel, hliněné omítky a podlahy).

II. Řada – Díl III.
Kamenný dům – DVD (těžba, zpracování a využití základních druhů kamene v lidovém stavitelství – žula, pískovec, vápenec, břidlice při konstrukci stěn, portálů, dláždění, atd.).

Cena jedné kazety včetně doprovodné publikace je 350,- Kč + poštovné.

LIDOVÉ TANCE Z ČECH, MORAVY A SLEZSKA
videoencyklopedie lidových tanců v České republice
Cílem videoprogramu Lidové tance z Čech, Moravy a Slezska bylo vytvořit komplexní a spolehlivý pramen poznání regionálních typů a stylů tanců, jak je dodnes dochovali poslední nositelé lidových tanečních tradic. Dílo je určeno jak

odbornému studiu, tak vzdělávání tvůrců a interpretů ve všech typech folklorních kolektivů, výuce na pedagogických a uměleckých školách a jako estetické-výchovná pomůcka pro střední a základní školy. Pro každý zachycený region je zpracována videokazeta doplněná publikací s notovým materiálem, popisy tanců, studií o nich a cizojazyčnými resumé.

Obsah a rozsah jednotlivých dílů videoencyklopedie:

I. Západní Čechy - délka 1 hod. 57 min. *(horní a dolní Chodsko, Klatovsko, Plzeňsko, Stříbrsko, Nýřansko, Plansko, Kralovicko, Chebsko, Mariánské-lázeňsko a Karlovarsko)*

II. Jižní Čechy - délka 1 hod. 44 min. *(Prácheňsko, Milevsko, Táborsko, Blata, Doudlebsko a Českokrumlovsko)*

III. Východní Čechy - délka 2 hod. 29 min. *(Jičínsko, Hořicko, Královéhradecko, Pardubicko, Čáslavsko, Chrudimsko, Nasavrcko, Vysočina - Pacovsko a Pelhřimovsko, Hlinečsko, Poličsko; Podorlicko a Podkrkonoší)*

IV. Střední Čechy - délka 1 hod. 35 min. *(Rakovnicko, Berounsko, okolí Prahy, Kouřimsko, Benešovsko, Sedlecko, Sedlčansko, Choceradsko, Vlašimsko, střední Polabí, Podještědí a Pojizeří)*

V. Moravské Horácko - délka 2 hod. 34 min. *(Moravskokrumlovsko, Náměšťsko, Bystřicko, Nedvědicko, Tišnovsko, Třebíčsko, Velkobítešsko, Velkomeziříčsko, Jimramovsko, Novoměstsko, Olešnicko, Žďársko, Dačicko, Jemnicko, Jihlavsko, Telečsko a Třešťsko)*

VI. 1. část: Brněnsko - délka 2 hod. 41 min. *(brněnská předměstí a širší Brněnsko)*
2. část: Haná - délka 3 hod. 3 min. *(Tovačovsko, Prostějovsko, Přerovsko, Kojetínsko, Kroměřížsko, Vyškovsko, Zábřežsko, Litovelsko, Náměšťsko a Šumpersko)*
3. část: Malá Haná a Záhoří - délka 2 hod. 20 min. *(Malá Haná nížinná a horská, Drahanská vrchovina, Lipenské a Hostýnské Záhoří)*

VII. **Slovácko: 1. část: Moravské Kopanice, Horňácko a Luhačovské Zálesí** - délka 2 hod. 23 min.
2. část: Dolňácko - délka 2 hod. 56 min. *(Uherskobrodsko, Uherskohradišťsko, Veselsko, Strážnicko a Kyjovsko)*
3. část: Hanácké Slovácko, Podluží a tance Moravských Chorvatů - délka 1 hod. 33 min

VIII. Valašsko - délka 2 hod. 51 min. *(severní, střední a jižní Valašsko, valašský odzemek a obuškový)*

IX. **Lašsko** - délka 2 hod. 46 min. *(valašsko-lašské pomezí, Lašsko horské a nížinné, Štrambersko a lašský skok)*

X. **Slezsko** - délka 2 hod. 44 min. *(goralská oblast, moravsko - slezské pomezí, Třinecko, užší Těšínsko, Orlovsko, Bohumínsko, Klimkovsko, Opavsko a Hlučínsko)*

Celý program obsahuje 959 záznamů asi 1000 tanců a desítky samostatných písňových nebo instrumentálních ukázek. Byl natočen v letech 1992 - 1996.
(Cena jedné kazety včetně publikace je 300,- Kč + poštovné)

LIDOVÉ TANCE Z ČECH, MORAVY A SLEZSKA
II. ŘADA – MUŽSKÉ TANEČNÍ PROJEVY

I. Verbuňk na Kyjovsku - 60 záznamů, délka 57 min., obsahuje charakteristiku dvou stylů verbuňků ze severního a jižního Kyjovska současnosti i jejich dřívější vývoj.

II. Verbunk na Podluží – 74 záznamů v délce 90 min.

III. Verbuňk u hanáckých Slováků – 49 záznamů v délce 52 min.

IV. Verbuňk na Strážnicku, Veselsku a Uherskoostrožsku – 33 záznamů v délce 62 min.

V. Verbuňk na Uherskohradišťsku a Uherskobrodsku – 45 záznamů v délce 68 min.

VI. Verbuňk na Horňácku – 37 záznamů v délce 46 min.

(Cena jedné kazety včetně publikace 300 Kč + poštovné)

PODLUŽÁCKÁ SVATBA SE SULICÍ A STROMEM
Záznam rekonstrukce v Hlohovci u Břeclavi 15. 6. 1997
Dokumentární záznam tradiční svatby se sulicí a stromem z dolního Podluží. Rekonstrukce byla natočena podle popisu Jana Noháče "Slovácká svatba od Břeclavě" z roku 1930 a dle žijících pamětníků v obci Hlohovec, okres Břeclav dne 15. 6. 1997. Doplňkem této videokazety je publikace "Podlužácká svatba se sulicí a stromem", která obsahuje texty a notové záznamy písní, obřadní říkání a fotografie dokumentující průběh svatby.
(Cena kazety s publikací je 300,- Kč + poštovné)

REEDICE TITULŮ EDIČNÍ ŘADY TRADIČNÍ LIDOVÉ HUDBY
vydávané v letech 1969 – 1986 Ústavem lidového umění ve Strážnici

EDICE TRADIČNÍ LIDOVÉ HUDBY I.
Na CD je přepis nahrávek z let 1968 až 1974
(Strážnice 2001, cena CD je 240,- Kč + poštovné)

EDICE TRADIČNÍ LIDOVÉ HUDBY II.
Na CD je přepis nahrávek z let 1975 až 1978
(Strážnice 2002, cena CD je 240,- Kč + poštovné)

EDICE TRADIČNÍ LIDOVÉ HUDBY III.
Na CD je přepis nahrávek z let 1979 až 1981
(Strážnice 2002, cena CD je 240,- Kč + poštovné)

EDICE TRADIČNÍ LIDOVÉ HUDBY IV.
Na CD je přepis nahrávek z let 1982 až 1986
(Strážnice 2002, cena CD je 240,- Kč + poštovné)

Příloha č.1 k vyhlášce č. 505/2002 Sb. ve znění pozdějších předpisů s účinností pro organizační složky státu, státní fondy, územní samosprávné celky a příspěvkové organizace

ROZVAHA (BILANCE)

(v tis. Kč na dvě desetinná místa)

sestavená k 31.12.2005

IČO
00094927

OKEČ:

Název organizace: Národní ústav lidové kultury
Sídlo: Strážnice
Právní forma: příspěvková organizace

AKTIVA

Název položky		pol.č.	Stav k 1.1.	stav k 31.12.
A. Stálá aktiva	**pol. 9+15+26+33+41**	1	**35 193.77**	**35 410.70**
1. Dlouhodobý nehmotný majetek				
nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	*(012)*	2		
software	*(013)*	3		
ocenitelná práva	*(014)*	4		
drobný dlouhodobý nehmotný majetek	*(018)*	5	649.75	818.12
ostatní dlouhodobý nehmotný majetek	*(019)*	6		
nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	*(041)*	7		
poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek	*(051)*	8		
Dlouhodobý nehmotný majetek celkem pol. 2 až 8		9	649.75	818.12
2. Oprávky k dlouhodobému nehmotnému majetku				
oprávky k nehmotným výsledkům výzkumu a vývoje	*(072)*	10		
oprávky k softwaru	*(073)*	11		
oprávky k ocenitelným právům	*(074)*	12		
oprávky k drobnému dlouhodobému nehm. majetku	*(078)*	13	- 649.75	- 818.12
oprávky k ostatnímu dlouhodobému nehm. majetku	*(079)*	14		
Oprávky k DNM celkem pol. 10 až 14		15	- 649.75	- 818.12
3. Dlouhodobý hmotný majetek				
pozemky	*(031)*	16	2 897.36	2 897.36
umělecká díla a předměty	*(032)*	17		
stavby	*(021)*	18	61 497.70	62 186.38
samostatné movité věci a soubory movitých věcí	*(022)*	19	11 524.83	12 996.52
pěstitelské celky trvalých porostů	*(025)*	20	1 520.00	1 520.00
základní stádo a tažná zvířata	*(026)*	21		
drobný dlouhodobý hmotný majetek	*(028)*	22	4 775.08	6 128.00
ostatní dlouhodobý hmotný majetek	*(029)*	23		
nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	*(042)*	24	161.75	161.75
poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	*(052)*	25	212.00	
Dlouhodobý hmotný majetek celkem pol. 16 až 25		26	82 588.72	85 890.01
4. Oprávky k dlouhodobému hmotnému majetku				
oprávky ke stavbám	*(081)*	27	-33 330.14	-34 259.53
oprávky k samostatným movitým věcem a soub. movitých věcí	*(082)*	28	-7 769.73	-8 571.78
oprávky k pěstitelským celkům trvalých porostů	*(085)*	29	-1 520.00	-1 520.00
oprávky k základnímu stádu a tažným zvířatům	*(086)*	30		
oprávky k drobnému dlouhodobému hmotnému majetku	*(088)*	31	-4 775.08	-6 128.00
oprávky k ostatnímu dlouhodobému hmotnému majetku	*(089)*	32		
Oprávky k DHM celkem pol. 27 až 32		33	-47 394.95	-50 479.31

Název položky		pol.č.	Stav k 1.1.	stav k 31.12.
5. Dlouhodobý finanční majetek				
majetkové účasti v osobách s rozhodujícím vlivem	*(061)*	34		
majetkové účasti v osobách s podstatným vlivem	*(062)*	35		
dlužné cenné papíry držené do splatnosti	*(063)*	36		
půjčky osobám ve skupině	*(066)*	37		
ostatní dlouhodobé půjčky	*(067)*	38		
ostatní dlouhodobý finanční majetek	*(069)*	39		
pořizovaný dlouhodobý finanční majetek	*(043)*	40		
Dlouhodobý finanční majetek celkem pol. 34 až 40		41		
B. Oběžná aktiva	**pol. 51+75+89+119+124**	42	**6 838.97**	**6 689.62**
1. Zásoby				
materiál na skladě	*(112)*	43	41.95	41.47
pořízení materiálu a materiál na cestě	*(111 nebo 119)*	44		
nedokončená výroba	*(121)*	45		4.92
polotovary vlastní výroby	*(122)*	46		
výrobky	*(123)*	47	2 586.00	2 585.86
zvířata	*(124)*	48	0.60	0.40
zboží na skladě	*(132)*	49	5.66	2.13
pořízení zboží a zboží na cestě	*(131 nebo 139)*	50		
Zásoby celkem pol. 43 až 50		51	2 634.21	2 634.78
2. Pohledávky				
odběratelé	*(311)*	52	317.79	316.66
směnky k inkasu	*(312)*	53		
pohledávky za eskontované cenné papíry	*(313)*	54		
poskytnuté provozní zálohy	*(314)*	55	169.37	211.10
pohledávky za rozpočtové příjmy	*(315)*	56		
ostatní pohledávky	*(316)*	57	3.50	37.33
součet pol. 52 až 57		58	490.66	565.09
pohledávky za účastníky sdružení	*(358)*	59		
sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	*(336)*	60		
daň z příjmů	*(341)*	61		
ostatní přímé daně	*(342)*	62		
daň z přidané hodnoty	*(343)*	63		
ostatní daně a poplatky	*(345)*	64		
pohledávky z pevných termínových operací a opcí	*(373)*	65		
součet pol. 61 až 64		66		
nároky na dotace a ostatní zúčtování se st. rozpočtem	*(346)*	67		
nároky na dotace a ostatní zúčtování s rozpočtem ÚSC	*(348)*	68		
součet pol. 67 a 68		69		
pohledávky za zaměstnanci	*(335)*	70	6.30	18.85
pohledávky z vydaných dluhopisů	*(375)*	71		
jiné pohledávky	*(378)*	72	124.74	
opravná položka k pohledávkám	*(391)*	73		
součet pol. 70 až 73		74	131.04	18.85
Pohledávky celkem pol. 58+59+60+65+66+69+74		75	621.70	583.94

Název položky		pol.č.	Stav k 1.1.	stav k 31.12.
3. Finanční majetek				
pokladna	*(261)*	76	10.49	18.62
peníze na cestě	*(+/- 262)*	77		
ceniny	*(263)*	78	16.25	38.84
součet pol. 76 až 78		79	26.74	57.46
běžný účet	*(241)*	80	3 314.76	3 247.22
běžný účet FKSP	*(243)*	81	177.72	144.91
ostatní běžné účty	*(245)*	82		
součet pol. 80 až 82		83	3 492.48	3 392.13
majetkové cenné papíry k obchodování	*(251)*	84		
dlužné cenné papíry k obchodování	*(253)*	85		
ostatní cenné papíry	*(256)*	86		
pořízení krátkodobého finančního majetku	*(259)*	87		
součet pol. 84 až 87		88		
Finanční majetek celkem pol. 79+83+88		89	3 519.22	3 449.59
4. Účty rozpočtového hospodaření a další účty mající vztah k rozpočt. hospodaření a účty mimorozpočt. prostředků				
základní běžný účet	*(231)*	90		
vkladový výdajový účet	*(232)*	91	x	
příjmový účet	*(235)*	92	x	
běžné účty peněžních fondů	*(236)*	93		
běžné účty státních fondů	*(224)*	94		
běžné účty finačních fondů	*(225)*	95		
součet pol. 90 až 95		96		
poskytnuté dotace organizačním složkám státu	*(202)*	97	x	
poskytnuté dotace vkladovému výdajovému účtu	*(212)*	98	x	
poskytnuté příspěvky a dotace přísp. organizacím	*(203)*	99	x	
poskytnuté dotace ostatním subjektům	*(204)*	100	x	
poskytnuté příspěvky a dotace přísp. organizacím	*(213)*	101	x	
poskytnuté dotace ostatním subjektům	*(214)*	102	x	
součet pol. 97 až 102		103		
poskytnuté návratné finanční výpomoci mezi rozpočty	*(271)*	104		
poskytnuté přech. výpomoci příspěvk. organizacím	*(273)*	105		
poskytnuté přech. výpomoci podnikatelským subj.	*(274)*	106		
poskytnuté přech. výpomoci ostatním organizacím	*(275)*	107		
poskytnuté přech. výpomoci fyzickým osobám	*(277)*	108		
součet pol. 104 až 108		109		
limity výdajů	*(221)*	110	x	
zúčtování výdajů územních samosprávných celků	*(218)*	111	x	
materiální náklady	*(410)*	112	x	
služby a náklady nevýrobní povahy	*(420)*	113	x	
cestovné a ostatní výplaty fyzickým osobám	*(430)*	114	x	
mzdové a ostatní osobní náklady	*(440)*	115	x	
dávky sociálního zabezpečení	*(450)*	116	x	
manka a škody	*(460)*	117	x	
součet pol. 112 až 117		118		
Prostř. rozpočt. hospodaření celkem pol.		119		
5. Přechodné účty aktivní				
náklady příštích období	*(381)*	120	63.84	21.31
příjmy příštích období	*(385)*	121		
kursové rozdíly aktivní	*(386)*	122		
dohadné účty aktivní	*(388)*	123		
Přechodné účty aktivní celkem pol. 120 až 123		124	63.84	21.31
AKTIVA CELKEM	**pol. 1+42**	125	**42 032.74**	**42 100.32**

PASIVA

Název položky		pol.č.	Stav k 1.1.	stav k 31.12.
C. Vlastní zdroje krytí stálých a oběžných aktiv celkem pol. 130+131+138+141+151+158		126	**39 365.21**	**40 026.97**
1. Majetkové fondy				
fond dlouhodobého majetku	*(901)*	127	35 193.79	35 410.70
fond oběžných aktiv	*(902)*	128	1 046.21	1 046.21
fond hospodářské činnosti	*(903)*	129		
oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků	*(+/- 909)*	130		
Majetkové fondy celkem pol. 127 až 129		131	36 240.00	36 456.91
2. Finanční a peněžní fondy				
fond odměn	*(911)*	132	618.76	618.76
fond kulturních a sociálních potřeb	*(912)*	133	207.84	221.36
fond rezervní	*(914)*	134	18.79	18.79
fond reprodukce majetku	*(916)*	135	2 279.82	2 707.89
peněžní fondy	*(917)*	136		
jiné finanční fondy	*(918)*	137		
Finanční a peněžní fondy celkem pol. 132 až 137		138	3 125.21	3 566.80
3. Zvláštní fondy organizačních složek státu				
státní fondy	*(921)*	139		
ostatní zvláštní fondy	*(922)*	140		
fondy Evropské unie	*(924)*	203		
Zvláštní fondy OSS celkem pol. 139+140+203		141		
4. Zdroje krytí prostředků rozpočtového hospodaření				
financování výdajů organizačních složek státu	*(201)*	142	x	
financování výdajů územních samosprávných celků	*(211)*	143	x	
bankovní účty k limitům organizačních složek státu	*(223)*	144	x	
vyúčtování rozpočt. příjmů z běžné činnosti OSS	*(205)*	145	x	
vyúčtování rozpočt. příjmů z běžné činnosti ÚSC	*(215)*	146	x	
vyúčtování rozpočt. příjmů z finančního majetku OSS	*(206)*	147	x	
vyúčtování rozpočt. příjmů z finančního majetku ÚSC	*(216)*	148	x	
zúčtování příjmů územních samosprávných celků	*(217)*	149	x	
přijaté návratné finanční výpomoci mezi rozpočty	*(272)*	150		
Zdroje krytí prostředků rozpočt. hospodaření celkem ř.142 až 150		151		
5. Výsledek hospodaření				
a) z hospodářské činnosti ÚSC a činnosti PO				
výsledek hospodaření běžného účetního období	*(+/- 963)*	152	x	3.26
nerozdělený zisk, neuhrazená ztráta minulých let	*(+/- 932)*	153		
výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení	*(+/- 931)*	154		x
b) převod zúčtování příjmů a výdajů z minulých let	*(+/- 933)*	155		
c) saldo výdajů a nákladů	*(+/- 964)*	156		
d) saldo příjmů a výnosů	*(+/- 965)*	157		
součet pol. 152 až 157		158		3.26
D. Cizí zdroje pol. 160+166+189+196+201		159	**2 667.53**	**2 073.35**
1. Rezervy				
rezervy zákonné	*(941)*	160		
2. Dlouhodobé závazky				
vydané dluhopisy	*(953)*	161		
závazky z pronájmu	*(954)*	162		
dlouhodobé přijaté zálohy	*(955)*	163		
dlouhodobé směnky k úhradě	*(958)*	164		
ostatní dlouhodobé závazky	*(959)*	165		
Dlouhodobé závazky celkem pol. 161 až 165		166		

Název položky		pol.č.	Stav k 1.1.	stav k 31.12.
3. Krátkodobé závazky				
dodavatelé	*(321)*	167	1 016.97	265.88
směnky k úhradě	*(322)*	168		
přijaté zálohy	*(324)*	169	30.00	32.40
ostatní závazky	*(325)*	170	5.13	9.24
závazky z pevných termínových operací a opcí	*(373)*	171		
součet pol. 167 až 171		172	1 052.10	307.52
závazky z upsaných nesplac. cenných papírů a podílů	*(367)*	173		
závazky k účastníkům sdružení	*(368)*	174		
součet pol. 173 a 174		175		
zaměstnanci	*(331)*	176	191.94	154.28
ostatní závazky vůči zaměstnancům	*(333)*	177	514.17	594.83
součet pol. 176 a 177		178	706.11	749.11
závazky ze sociálního zabezbečení a zdravotního pojištění	*(336)*	179	469.81	508.17
daň z příjmů	*(341)*	180	15.12	15.08
ostatní přímé daně	*(342)*	181	135.96	165.59
daň z přidané hodnoty	*(343)*	182		
ostatní daně a poplatky	*(345)*	183		
součet pol. 180 až 183		184	151.08	180.67
vypoř. přeplatků dotací a ost. závazků se st. rozpočtem	*(347)*	185		
vypoř. přeplatků dotací a ost. závazků s rozpočtem ÚSC	*(349)*	186		
součet pol. 185 a 186		187		
jiné závazky	*(379)*	188		
Krátkodobé závazky celkem pol. 172+175+178+179+184+187+188		189	2 379.10	1 745.47
4. Bankovní úvěry a půjčky				
dlouhodobé bankovní úvěry	*(951)*	190		
krátkodobé bankovní úvěry	*(281)*	191		
eskontované krátkodobé dluhopisy (směnky)	*(282)*	192		
vydané krátkodobé dluhopisy	*(283)*	193		
ostatní krátkodobé závazky (finanční výpomoci)	*(289)*	194		
součet pol. 193 a 194		195		
Bankovní úvěry a půjčky celkem pol. 190+191+192+195		196		
5. Přechodné účty pasivní				
výdaje příštích období	*(383)*	197		
výnosy příštích období	*(384)*	198	28.60	24.98
kursové rozdíly pasivní	*(387)*	199		
dohadné účty pasivní	*(389)*	200	259.83	302.90
Přechodné účty pasivní celkem pol. 197 až 200		201	288.43	327.88
PASIVA CELKEM	**pol. 126+159**	202	**42 032.74**	**42 100.32**

Odesláno dne: 16.1.2006

Razítko: NÁRODNÍ ÚSTAV LIDOVÉ KULTURY

Podpis odpovědné osoby:

Podpis osoby odpovědné za sestavení:

Okamžik sestavení:

Telefon: 518 306 620

MÚZO Praha, s.r.o. - PC výkaznictví JASU

Datum tisku: 19.01.2006

Příloha č.2 k vyhlášce č. 505/2002 Sb. ve znění pozdějších předpisů s účinností pro organizační složky státu, státní fondy, územní samosprávné celky a příspěvkové organizace

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY

(v tis. Kč na dvě desetinná místa)

sestavený k 31.12.2005

IČO
00094927

OKEČ:

Název organizace: Národní ústav lidové kultury
Sídlo: Strážnice
Právní forma: příspěvková organizace

účet	Název položky	pol. číslo	Činnost	
			hlavní	hospodářská
501	spotřeba materiálu	1	1 568.46	
502	spotřeba energie	2	1 098.51	
503	spotřeba ostatních neskladovatelných dodávek	3	1 178.13	
504	prodané zboží	4	3.52	
511	opravy a udržování	5	4 075.35	
512	cestovné	6	263.54	
513	náklady na reprezentaci	7	54.60	
518	ostatní služby	8	8 007.48	
521	mzdové náklady	9	10 266.65	
524	zákonné sociální pojištění	10	3 400.87	
525	ostatní sociální pojištění	11		
527	zákonné sociální náklady	12	186.16	
528	ostatní sociální náklady	13		
531	daň silniční	14		
532	daň z nemovitostí	15	0.70	
538	ostatní daně a poplatky	16		
541	smluvní pokuty a úroky z prodlení	17		
542	ostatní pokuty a penále	18		
543	odpis pohledávky	19		
544	úroky	20		
545	kurzové ztráty	21	0.34	
546	dary	22		
548	manka a škody	23		
549	jiné ostatní náklady	24	315.35	
551	odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	25	1 822.48	
552	zůstatková cena prodaného dlouhodob.nehmot. a hmot.majetku	26		
553	prodané cenné papíry a podíly	27		
554	prodaný materiál	28		
556	tvorba zákonných rezerv	29		
559	tvorba zákonných opravných položek	30		
	Náklady celkem součet položek 1 až 30	31	32 242.14	

účet	Název položky	pol. číslo	Činnost	
			hlavní	hospodářská
601	tržby za vlastní výrobky	32	225.96	
602	tržby z prodeje služeb	33	3 373.31	
604	tržby za prodané zboží	34	3.73	
611	změna stavu zásob nedokončené výroby	35	- 611.35	
612	změna stavu zásob polotovarů	36		
613	změna stavu zásob výrobků	37	-0.14	
614	změna stavu zvířat	38		
621	aktivace materiálu a zboží	39		
622	aktivace vnitroorganizačních služeb	40	616.28	
623	aktivace dlouhodobého nehmotného majetku	41		
624	aktivace dlouhodobého hmotného majetku	42		
641	smluvní pokuty a úroky z prodlení	43		
642	ostatní pokuty a penále	44		
643	platby za odepsané pohledávky	45		
644	úroky	46	1.20	
645	kurzové zisky	47	0.21	
648	zúčtování fondů	48		
649	jiné ostatní výnosy	49	508.28	
651	tržby z prodeje dlouhodobého nehmot. a hmot. majetku	50		
652	výnosy z dlouhodobého finančního majetku	51		
653	tržby z prodeje cenných papírů a podílů	52		
654	tržby z prodeje materiálu	53		
655	výnosy z krátkodobého finančního majetku	54		
656	zúčtování zákonných rezerv	55		
659	zúčtování zákonných opravných položek	56		
691	příspěvky a dotace na provoz	57	28 143.00	
	Výnosy celkem součet položek 32 až 57	58	32 260.48	
	Výsledek hospodaření před zdaněním rozdíl položek 58 - 31	59	18.34	
591	daň z příjmů	60	15.08	
595	dodatečné odvody daně z příjmů	61		
	Výsledek hospodaření po zdanění položka 59 - 60 - 61	62	3.26	

Odesláno dne: 16.1.2006

Razítko: NÁRODNÍ ÚSTAV LIDOVÉ KULTURY

Podpis odpovědné osoby:

Podpis odpovědné osoby za sestavení:

Okamžik sestavení:

Telefon: 518 306 620

Výroční zpráva Národního ústavu lidové kultury za rok 2005
Připravila: Marie Čadílková
Odpovědný redaktor: PhDr. Jan Krist, ředitel
Vydal Národní ústav lidové kultury, Strážnice 2006
ISBN 80-86156-78-8
(Neprodejné)